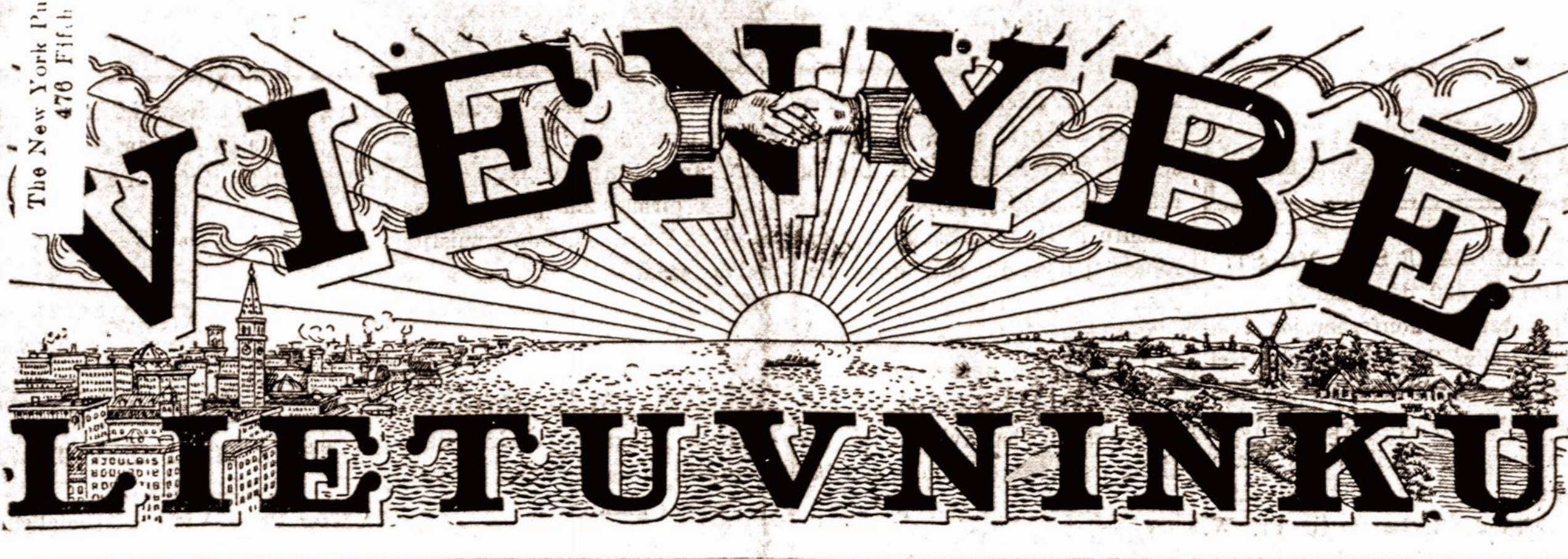

MAY 28 1914

Russian dep't

"VIENYBE LIETUVNINKU"
 IŠEINA KAS SEREDA
 Brooklyn New York.
 Prenumerata metams:
 Suvienytose Valstijose \$2.00
 Europoje ir kitur \$3.00
 Kanadoje \$2.50
 Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
 Apparsinimų kainų klauskite laišku:
 J.J. Paukštis ir Co. (Inc.)
 120-124 GRAND St.
 BROOKLYN NEW YORK.

The New York Pub. Lib.
476 Fifth Ave.

"VIENYBE LIETUVNINKU"
 PUBLISHED
 EVERY WEDNESDAY.
 Brooklyn New York.
 Yearly subscription rate:
 In the United States ... \$2.00
 To Foreign Countries ... \$3.00
 To Canada \$2.50
 Advertising rates on application.
 Address all communications to the publishers:
 J. J. Paukštis & Co. (Inc.)
 120-124 GRAND St.
 BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literatos ir politikos savaitinis laikraštis.

No. 21.

Brooklyn, N. Y. 27 d. Gegužio (May) 1914 m.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

Metai XXIX

KAS ŠIANDIEN MUSU DIDŽIAUSIS PRIEŠAS?

Tarpe įvairių ginčų, tarpe begalinės daugybės pas mus nuomonių, tečiau beveik visi sutinkame nors ant vieno dalyko, — butent, kad pas mus per daug yra išsiplatinusi girtuoklystė ir kad šita mūsų yda yra viena iš didžiausių mūsų nelaimių. Gali but, kad girtuoklystė yra net pati didžiausi mūsų nelaimė. Del to tai, rasi, mes visi ant to ir sutinkame, nežiurint kokias mes turime pažiuras politikoje, tikėjime, tautystėje ir tt. Net ir tie patys mūsų žmonelės, kurie per daug alkoholi numylėje, — net ir tie apie girtuoklystę šneka su paniekinimu ir save laiko už degtinės ir alaus vergus. Visi iš girtuoklių juokiamės; visi girtuoklystę peikiame ir vienok... visi geriam.

Kad girtuoklystė yra pasibaisėtina atsiliepusi ant žmonių sveikatos ir viso politiško bei drauginio žmonių gyvenimo apie tą jau senai yra darodęs mokslas. Girtuoklystė netikėtai apnuogina žmogaus kišene, bet didesnė pusė žmonių pasiskandina į ligas. Ligos pasiskiaus pereina ir ant vaikų. Yra darodys, kad daugybė proto ligų tiesiog iš gėrimo paeina. Beprotystė, nervų išširimas, svaicijojimai, halucinacijos, nuomaras ir kita nesuskaitoma litanija žmonių ligų ir ligelių, sukvosimų ir negalovių daugiausiai gimsta iš perdidelio vartojimo svaiginančių gėrimų. Tos visos nelaimės slėgė slėgia minkštos valios girtuoklius žmones per visą gyvenimą.

Bet čia dar ne galas. Girtuoklystė atsiliepa ir ant draugijos. Per gėrimą nusilpnėję žmonės protiškai labai daug inėša betvarkės ir mažesnes ir didesnes draugijas, su apykvailiais žodžiais, inėsimais. Tankiai del poros girtuoklių iškyla sumizgimas ir ergeliai dideliuose susirinkimuose. Kiek kiek žmonių suerzinta! Kiek gerų minčių sutrukdys ir išsklaidys! Jeigu kad tą viską suimti ir apkainuoti į piningus, tai pasirodytų, kad delei girtuoklių draugija kasmetai išaikvoja milijonus dolarių ir neša jungą — girtuoklių proto sumizgimą. Tuos nuostolius paneša draugija.

Pagaliaus da ir čia neužsibaigia girtuoklystės bledis. Nueikime į teismus nuo didžiausių iki mažiausių — nuo didžiausių pasaulio piliūmių iki mažiausių kaimelių, — pamatysime prisikimšusius teismus ir teismelius: tai minios žmonių įieško teisybės, kuri buvo nuskenusis degtinėje ir aluje. Buvo muštynės, vagystės, apiplesimai, įžeidimai, — ar net žmogžudystės. Daugiausia tai buvo atsitikę iš artimos girtuoklystės ar tai nuo nusilpnėjusio proto per senai vartojamą alkoholi ar net nuo tėvų gautą alkoholinę degeneraciją išgamystę. Kiek čia patys žmonės išpilia piningų teismams. Kiek užlaiko teisingų advokatų ir neteisinių šunadvokatų! Kiek čia pagaliau pakelia kaštų patys teismų užlaikymas ir bylų vedimas! Čionai milžiniškus kaštus pakelia žmonės ir valstija. O juk valstija piningų nenukala — juos irgi žmonės visokiais keliais turi sudėti.

Ant galo da reikia pridėti ir tą, kaip alkoholis sudaroko žmonių išvaizdą ir atima veido bei pastovos gražumą. Girtuoklis galima pažinti iš veido ir iš eisenos, — jis amžinai nešioja alkoholio prakiesmės dėmę ant savęs. Tiesiog padorus žmogus bitosi jo užkalbinti, užkliuti ir iš tolo lenkiasi.

Suėmus tą visą, matosi, kad labai teisinga yra nuoganda, kuri padrebino darbar visą pasaulį apie žmonių suirinkimuose. Matosi, kad jei jus su alkoholiu nevesti kovos, tai gresia visai žonijai visuotina išgamystė-degeneracija. Ir delto visose šalyse, — net ir Rusijoje! — pradėjo valdžios kovoti, kad netiesiog su alkoholiu, tai bent su girtuoklyste. Tačiau šita kova mažai sekis valdžiai, pakol ji neuždraus alkoholio išdirbinėti, lygiai, kaip dabar yra uždrausta opiumo ir kitų nuodų pardavinėjimas. Tai viešas dalykas. Antra — reikia ir pati visuomenė pridėti prie to supratimo, kad ta be alkoholio galima apsieiti, ir kad to vietoje galima rasti kitokius smagumus, žmogaus gyvenimą palaiminančius ir jį patį sveikatoje, gražume ir ilgame amžiuje palaikančius. Delto dabar pažangioji, — tikrai pažan-

gijo, o girtuoklinė! — dalis visuomenės labai skudriai darbuojasi tokių žmonių auklėjimu prie blaivybės.

Pas mus, lietuvius, delei blaivybės platinimo labai mažai kas daroma. Ir kas da indomiau, kad musų pažangioji visuomenė netik per pirštus žiuri į girtuoklystę, bet ir patis šviesuoliai prie girtuoklystės dievaičio Ragučio kiečiausiai prisirišę... Iš kitos pusės silpnutėlis blaivybės apsieiški mas pas mus radosi ne pas taip save vadinančius „pažangiusius“, bet pas paprastus ir taip „pažangiųjų“ nukoliotus „kuniginius“, kurie sutvėrė net dvi savo blaivininkų sąjungas. Well, — tegul buna garbėtiems, kurie pradeda savo protą liuosuoti iš-pa baisios alkoholinės vergijos. Tie žmonės jau atras laimę.

Bet šituo dalykas pas mus nedaug tepasigeris. Reikia žinoti, kad pas mus jei ką paima daryti klerikalai, — tai nors tas būtų ir geriausias dalykas, vienok kita dalis visuomenės netik jiems nepritaras, bet dar išjuoks. Toki jau pas mus morališkos saužudystės ir pasiutusio ataklumo liga! Taip dalykams stovint, visai nėra ko ir tikėtis, kad musų „pažangioji“ visuomenės dalis dėsies prie klerikalių blaivybės draugijų. Tačiau kova su alkoholiu, kaip pas visas tautas, taip ir pas mus jau pasidaro pačiu svarbiausiu nacionališku klausimu. Jeigu mes mylime savo žmones; jeigu norime pakelti savo tautos kultūrą; jeigu norime sustiprinti musų vienuolių sveikatą ir patiesti kelią sveikesnei ateinčiai gėntkartei; ant galo, jei mes norime buti naudingi sau ir visai žonijai, tai visų didžiausias yra musų šian dien uždavinys — vesti lietuvius blaivybės keliu.

Jeigu didelė dalis musų vienuolių nenorėtų prisidėti prie dabar esančių dviejų blaivybės sąjungų, delto, kad jos „klerikališkos“, tai reiktų sutverti bepartivinis visuotinas *Lietuvių Blaivybės Susivienijimas*. Anksti ar vėlai, o šitas mums prireiks daryti, nes girtuoklystė jau per daug musų žmones nupuldė ant sveikatos ir proto. Podraug girtuoklystė neprileidžia mums prie žmonių prieiti su visomis kitomis prikilniomis idėjomis, — girtuoklystė tiesiog kaip muras stovi priešakyj

musų žmonių ir nedaleidžia jų apšviesti. Argi ne laikas mums visiems prieš toki nelaimingą padėjimą pakelti balsą ir išliuosuoti savo žmones bei mus pačius iš alkoholio vergijos?...

Peržvalga.

// Svetimtaučiai priverčia lietuviams vėliavą pasirodyti.

Labai indomė ir ženklvyvą žinutę mes gavome nuo p. V. Struogio, kuris, kaip jau žinoma visuomenėi, užsiėmė trius lietuvų vėliavos spalvą išjieskoti ir uždėti tokių vėliavų dirbtuvę Brooklyn, N. Y. Jisai pasakojo, kad anądien atsilankė pas jį iš So. Manchester, Conn., lietuvius, bene p. Januškevičius, reikalaudamas pirkti lietuviškos vėliavos. Vėliavą nusipirko ir papasakojė štai ką. Manchesterio miestas ateinančio birželio 12 d. švėšias kokią ten savo istorišką šventę, — bene sukaktuves nuo uždėjimo to miesto. Į šitą šventę ešą oficiališkai miestas užkvietęs visas tautas, kad jos parodose dalyvautų ir savo vėliavas pasirodytų. Žinoma, pasirodė, kad visi svetimtaučiai savo vėliavas turi. Priejo kaleina ir prie lietuvų. Miesto majoras klausia lietuvų atstovus: „O kokia jūsų vėliava?“ Taip staigu užklausti lietuviai susimaišė, ir ne tik neturėdami vėliavos, bet ir nežinodami, kokios ji yra spalvos nesugebėjo nieko atsakyti. Tik ant laimės pakliuvęs jiems i rankas Dr. Basanavičiaus straipnelis, kur jie dasižinojo, kad musų vėliava turinti but raudona. Tada jie su šita žinia pasidalavo ir su miesto valdžia. Dabar jau reikėjo butinai ir šitą vėliavą įsigyti. Tokiu tai budu vietiniai lietuviai ir išsiuntė savo atstovą Brooklyn pas p. V. Struogį šitą vėliavą pargabenti. Ir dabar So. Manchester lietuviai netik su kitomis kulturiškoms tautoms bus ant lygios pastatyti; netik ir jų vėliava iškilmingai plavėsuos sykiu su vėliavomis kitų tautybių čionai Amerikoje, bė syki ant visados bus ir savo vėliavą įsigiję. Kada pati amerikonių valdžia prie to juos priverstė!...

// Ar prigavystė, ar paslaptis?
 New Yorko nedėlaštis „The World“, nuo 17 gegužės praneša akvyv žinią, kurią šio laikraščio korespondentas esąs ypatiškai ištyręs ant vietos. Jisai rašo, kad Rusų Lenkijoje, netoli senoviško lenkų miesto Lenczyca, kajmelyje Topolca, gyvenas se-

nukas kaimietis — Stanislavas Ratajczyk, nemokantis nei rašyti nei skaityti, bet savo darbu nustebinęs mokslinčius visos Europos. O nustebinęs štai kuo. Jisai užsiėmęs gydymu žmonių ir tai labai originališku budu. Duokim sau, žmogus gyvendamas taip toli kad ir New Yorke, ir norėdamas nuo kokios sunkios ligos išsigydyti, pasiūncia jam laišku ar per telegramą... nieko daugiau kaip tik savo vardą (be pavardės) ir gimimo dieną. Ratajczyk gavęs tą laišką štai ką daro: išgeria stiklą stiprios degtinės (konjako), pasideda prieš save ant stalo tą laišką ar telegramą ir inpuola į taip vadinamą „transą“ (nuomarą). Tada per pusmiegi ir diktuoja savo sekretoriui: „Aš matau šito ligonies kune toki ir toki daiktą. Jisai turi daryt tą ir tą.“ Sekretorius užrašo jo receptą, ir vaistus bei nurodymus pasiūncia ypatai, kuri šaukėsi. Stebuklas yra tame, kad ligonis pasveiksta, ir daktarai niekaip negali surasti: ar čia prigavystė, ar dar mokslui nežinoma paslaptis. Už vaistus Ratajczyk imas nuo 5c. iki \$5, — žiurint pagal ligonies turto. Bet žėdnas ligonis turis užmokėti už Ratajczyko išgertą koniaką, — jei bent tik bėdini esą nuo to paliuosuoti.

Taip rašo garsus visuomenėje „World“ ir net minėtame numerje indėjo Ratajczyko fotografiją. Dabar ištikro klausimas: ar „World“ as“ paskelbia begėdišką melą, ar Ratajczyk yra didelis prigavikas, ar ištikro yra dar tokių „praregėjimo“ dvasios galybių, kurių, kaip tas laikraštis sako, nei Europos mokslinčiai nesugebą išrišti, tyrinėdami tą prastą, bet pastebėtiną lenkų kaimietį?...

// „Draugas“ kviečia tautininkus talkon.
 Kadaisiai „Draugas“ padavė p. Kairiukščio sumanymą, kad reikią, sakysim, nors 1000 žmonių po šimtinę rublių užmokėti liuosos kontribucijos švietimo reikalams, tada, žinoma, susirinktų iš 100,000 rublių suma, su kuria esą galima butų palaikyti Lietuvos žmonių švietimo darbą, kurį veda draugijos „Saulė“, „Žiburyr“ ir „Rytas“. Be abejonės, tai gražus buvo sumanymas. Bet ikšiolei į tą mažai kas atsiliepė. Dabar „Draugas“ išmėtinėja publika šitaipos, esą: „Jeigu lietuviai kuomet milijonus išleidžia bažnyčioms statyti, jeigu ant galo svaigalams kasmet sugėbia išleisti 60 milijonų rublių“, tai kodėl esą negalėjo ir šito sumanymo paremti. Tas tiesa. Bet tas neteisa, kad čia butų kalta publika, ypač tautininkai, ir musų laikraščiai. Reiktų atsiminti, kad aukomis mes ir taip jau esame apsunskinti. Toliaus, bažnyčias sta-

to ne tautininkai. Ant galo, patįs kunigai padeda žmones krikdyti. Del tautos darbų reikia mums vienybės. Ar to mes laikomėsi? Ar prie to prisideda kunigai? Ar „Draugas“ išdriso dalyvauti tautiškai-pirmeiviškų laikraščių susivaziavimuose? Ne. To visko nėra. Todel kaltinti žmones ir kaltinti tautininkus, nėra priezasties. Eikite dirbti su visa tauta, kur yra tautos reikalai, tada pamatysite, kad mes sutversime milžiną. Juk tas patsai Tautos Fondas, kurio ženklelius dabar pardavinėjama, irgi pasilikty milžinas ir aprupintų visus tautos reikalus, jeigu kunigai nebutų užsimanę nuošaliai nuo tautininkų jį tvėrti. Pagalvokite, kunigai, ir apie tą. Meskite tą savo separatizmą nevietoje. Jis nepagelbsti nei religijai. Bet jisai baisiai kenkia musų tautai!

// Apie iškarpas iš angliškų laikraščių.
 Kelėtą sykių mes savo skaitytojus inprasinėjome, kad mums prisuntintų iškarpas iš angliškų laikraščių, kuriuose esti kas nors iš lietuvių gyvenimo parasyta arba paminėta kokie vietiniai lietuvių atsitikimai. Kai kurie musų skaitytojai to musų pakvietimo paklausė ir nuolatos tokias iškarpas prisuntinėja. Už tą mes tokiems liuosnoriams savo bendradarbiams visuomet tariame — aciu! Juo daugiau mes tokių žinių gausime, tuo įvairesnis ir pilnesnis bus laikraštis, kuriuo visuomet gerėsis žėdnas musų skaitytojas. Čia tik mums prisiėjo musų tuos bendradarbius paakinti, kad vėčiau, radę aktyvas žinias, patįs jas iškirptų ir kopertan indėję prisiųstų. Daugeļ gaurame — tiesiog svyniotą visą anglišką laikraštį, bet nepažymėta, kas tenai yra. Lietuviai dažnai perdirda savo pavardes arba reporteriai jas netikusiai užrašo. Todel, gavus toki laikraštį, reikia vartyti-skaityti, ir vienok nieko „apie lietuvius“ neatrasti. Jeigu jau siunciant mus koki laikraštį, tai reiktų indomesnį straipsnį su plunksna ar paišeliu apibrėžti, ir ištaisyti atsitinkančias lietuviškas pavardes. Šito mes savo bendradarbius nuoširdžiai prašome.

// Boykotas pirmėvių laikraščiams.
 „Lietuvos Žinių“ 86 nr. randaime akvyv pranešimą, kurio nei pati redakcija sakosi nežinanti: „kaip tai pavadinti?“ Dalykās tame. „Liet. Žinios“ ir „Liet. Ukininkas“ ikišiolei labai saugojosi ir dabar saugosi, anot jų, „kiršint kairiojo visuomenės spar no“, vadinasi, labai bijosi užkabinti lietuvių social-demokratų. Daugumas skaitytojų net ir mislydavo, kad viršūj minėti du laikraščiai yra social-demokratų or-

ganai, tik taip sau sumaniai pasislopę po ramia demokratiška priedanga. Bet negalėjo prigauti musų karštesnių brolių socialdemokratų. Todel štai ką jie padarė. Rygoje yra socialdemokratiška kuopelė „Giedra“, prie kurios labai artį dabar eina socialistų laikraštis „Vilnis.“ Štai „giedriečiai“ vieną gražią dieną ima ir suranda, kad „L. Žin.“ ir „Lietuvos Ukiminkas“ esą „buržuaziški“ laikraščiai ir todėl reikią juos boykotuoti. Sumanyta padaryta. Greituoju ima ir uždraudžia viršų minėtus laikraščius tarpe žmonių platinti.

Šitas apsiereikimas labai indomas ir pamokinantis (nežinia tik, ar jis pamokys tuodu boykotuojamų laikraščiu!). Minėtus laikraščius pirmiaus boykotavo kunigai. Dabar ant jų užsėdo socialdemokratai. Šitas apsiereikimas nebe naujas Amerikoje, bet dar mažai girdėtas Lietuvoje. Su prantama, kad tuodu laikraščiu socialistams boykotuoti yra gyvas neišmanymas. Toks pat neišmanymas yra ir Amerikos socialistų, kurie persekioja tautiskai-pirmieviškus laikraščius. Ir kada mes apie šitą budavo pratarėme, tai „L. Ž.“ ir „L. U.“ po kelis sykius mums užmesdavo nepakantrumą. Pasirodo, kad ir tiems, laikraščiams reikės išmėginti tokią-pat kovą su... neišmanymu.

// Sumusė kalbėtoja.

Iš Hoosick Falls, N. Y., rašo į „Lietuvą“ jogėi tenai gegužio 7 buvę socialistų surengtos prakalbos, kuriose kalbėjęs žinomas Perkunas; bet tos prakalbos taip nelemtai užsibaigė, kad publika sušoko ant kalbėtojo, emė jį mušti ir parkritusių kojomis spardyti, ant galo sumušta numetė trepais žemyn. Tokių atsitikimų, reikia pasakyti, visgi mažai buna, ir reikėtų, kad jų niekad nebūtų. Yra tai apsiereikimas pas žmogų žvėriškumo. Galima su kalbėtoju nesutikti; galima jam klausimus statyti; galima pagalvoti jo visai neklusyti. Bet niekad nereikia šokti ant kalbėtojo su kumščiai.

// Zuvusie lietuviai.

Savo laiku jau buvo rašyta apie pasibaistinę nelaimę kasyklose Eccles, W. Va., kur žuvo apie 200 žmonių. Dabar kas ten rašo „Keleivai“ trumpą žinutę, kurioje nurodo keletą lietuvių toje nelaimėje žuvusių. Štai jie: Iš Suvalkų gub. Motiejus Navickas, Antanas Sabunas, Juozas Stankevičius, Fr. Karatauskas. Iš Kauno gub.: Antanas Stanešis, Kaz. Kazlauskas, Mat. Čižauskas. Iš Vilniaus gub.: Jonas Kempė. Kas norėtų patikslinti žinių, gali kreiptis šiuo adresu: P. Prajeras, Box 71, Eccles, W. Va.

// Literatūros žinios.

Šiauliuose jau biskį pirmiau buvo sumanyta leisti naują lietuvių kraštį, vadinamą „Šiaulių Aidais.“ Buvo p-n Elena Mickevičienė jau padavusi Kauno gubernatoriui ir prašymą. Dabar rašo „Viltis“, jogei šis prašymas tapęs atmestas. Valdžia mat bijosi, kad lietuvių laikraščiai nepasidanguintų. Taip tai jai rupi ir Lietuvos žmonių apsvietimas.

PAAIŠKINIMAS.

Panelė. — Ar buvo kas pas mane atėjęs!

Tarnaitė. — Taip, apsilankė vienas ponas.

Panelė. — Jaunas, senas?

Tarnaitė. — Nei šis, nei tas, — žinote, panele, — vienas iš tų, kurie tamstai ir man suėjimpa už smukčio.

Politikos savaitė

MEKSIKA IR SUV. VALST.

Gegužio 20 d. prasidėjo posėdžiai taikos konferencijos Niagara Falls, Kanadoje, delei išrisimo konflikto taru Suv. Valstijų ir Meksikos. Gegužio 19 d. (vakare) čion pribuvo iš Washingtono du Suv. Valst. delegatai, teisėjas J. R. Lamar ir Fr. W. Lehman, o Čili respublikos atstovas ir gen. Huertos pasiuntiniai atvažiavo gegužio 20 d.

Suv. Valst. pasiuntiniai išrisime atskirų klausimų turės susišėsti su Washingtonu, nes plačių ingaliojimų jie neturi. Svarbiausias klausimas — tai prez. Huertos prašalinimas.

Pranešama, kad prez. Huertos pasiuntiniai gavę instrukciją apie pasiryžimą Huertos pasitraukti, kada bus išpildytos tulos išlygos.

Meksikos prezidentu negal tapti konstitucionalistų vadas Carranza; sutvarkymui finansinio stovio Meksikoje Suv. Valst. turi paskolinti \$400,000,000. Paskolos klausimas turi but tvarkomas komisijas, susidedančios iš dviejų atstovų nuo Meksikos ir Suv. Valst. ir po vieną nuo Anglijos, Francijos ir Vokietijos. Apart to, Meksika paveda Suv. Valst. ant 99 metų Magdalena Bay (vakar. Meksikos dalyj), už ką kasmet reikišią mokėti po milijoną dolarių. Galop, kalbama, buk prez. Huerta neatsisakysišąs išstatyti savo kandidatos ateinančiuose prezidento rinkimuose ir reikalaujās, kad jam dabar butų pavesta patvirtinti kandidata į laikinio prezidento vietą.

Konstitucionalistų vadas gen. Carranza paskelbė, kad jis nepripažins laikinos valdžios Meksikoje, jeigu tokią paskirtų taikos konferencija Niagara Falls. Jis tvirtina, kad meksikonai patįs pajiegia išrisi šavo valstijos klausimus, kad jie nereikalauja pagalbos iš šalies. Jeigu Suv. Valst. ir Huertos atstovai užėmęsią kokią sutartį, tai su ja nesiskaitysišą konstitucionalistai, nes jie nedalyvauja konferencijoj. Konstitucionalistų nuomone laikinu prezidentu esąs gen. Carranza, o naują prezidentą išrinkšią meksikonai po užėmimui Meksikos sostinės.

Taikos konferencijos nariai pasiryžo dar pasitarti su gen. Carranza apie prisiuntimą konferencijon savo atstovų. Paskiausios žinios praneša, kad galop Carranza su tuom sutikės.

Konferencija atsibuvo viešb. „Clifton House“: Suv. Valstijų atstovai apsigyveno „Prospect House“ viešbutij; jų kambariai sujungti telefonu su užsienio dalykų ministerija Washingtono.

Tuli laikraščiai praneša, kad prez. Wilson ir valst. sekr. Bryanas esą tvirtai pasiryžę susitaukinti su Meksika ir nepradėti išnaujo kariškų operacijų; griežtai tam priešingas karės ministeris Garrison.

Paskiausios žinios praneša apie išlaimėjimą revoliucionierių keliuose mušiuose. Revoliucionieriai priskaitą virš 25,000 karių. Generališkame mušyje prie Saltillo manās dalyvanti (vyriausiu vadu) patsai gen. Carranza.

PERU.

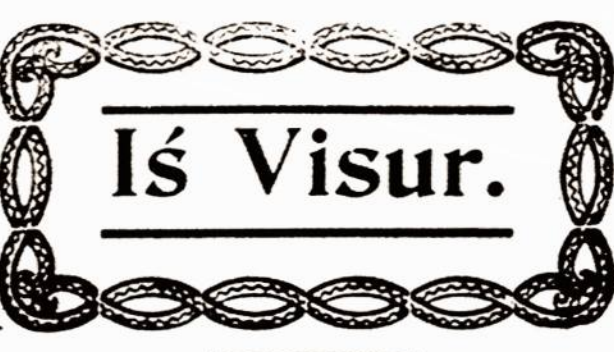
Pietų Amerikos respublikoje Peru vis dar nėra ramybės. Prašalinus prezidentą Billinghurstą, j jo vietą laikinai buvo išrinktas pulk. Oscar Benavides. Šiose dienose buvęs Peru vice-prez. dr. Roberto Leguia paskelbė, kad jį

išrinko prezidentu kongreso nariai, 83 atstovai ir 38 senatoriai, slaptoj konferencijoj. R. Leguia reikalauja, kad jį pripažintų prezidentu ir Diplomatikas skyrius. Reikia pažymėti, kad d-ras Leguia turi ikišiol slapstyti.

Valdžios organas paskelbė, kad R. Leguia neturi tiesos tapti prezidentu; kaslink slapto kongreso narių balsavimo, tai tas aktas irgi pasmerkiamas, nes balsavusieji negalėję taip pasielgti.

Laikinis prez. Oscar Benavides nurodė, kad jis turi kontroliuoti armiją. O. Benavides, kaip žinoma, buvo paskutiniojo sumišimo vadu.

Suv. Valst. pasiuntinis Peru valst. pranešė Washingtonan apie naujai sudarytą laikinio prez. Benavides'o ministerių kabineto.

Is Visur.

PERMAINOS AVSTRIJOS ARMIJOS.

Viena, Austrijoj vis dar plačiai kalbama apie karę. Karės pavojus jaučiasi ne tik iš Rusijos pusės, bet ir Balkanų, nes Epire apsiereikią didelės neramumas. Jau senai čia buvo kalbama apie permainas kariškos vyriausybės. Kariuomenės organas „Armee Zeitung“ sugeria, kad greit atsistatydinsiąs karės ministeris, feldmarš. Krobotin, ir generališko štabo šefas, gen. Cvon. Hoetzendorf. Ministerio vietą užimsiąs gen. gr. Hyan, o šefo — korpuso komendantas Budapeste, Terschylvansky von Mandas.

ORLAIVYSTĖS AUKOS.

Frankfurt (ant Maino), Vokietija. Belakiojant ofic. Mueller'ui su ofic. Walz'u ties Pforzheim'o, orlaiviję iškilo eksplozija. Žuvo ofic. Mueller, o jo pasazierius tapo suakiai sužeistas.

Ofic. Hedessen su pasažierium nupulė iš pusėtinos augštumos, bet išliko gyvi, kiek susižeidė.

Halberstadt'e nupulė iš augštumos 2,000 pėdų orlaiviję du oficierius, Wiegandt ir Fellingner, kuriuodu ant vietos užsimušė.

Iš Sevastopolio (Rusija) pranešama apie užsimušimą kariško lakuno Semeškino.

BELAISVIŲ OFICIERIŲ NUŽUDYMAS.

Paredon, Coahuila. Gen. Villa paliėpė nužudyti paimtus nelaisvėn mušiję arti Saltillo 31 oficierių ir gen. J. M. Oscuro iš federalistų armijos, vėdamos gen. Franc. Coss. Paimtieji nelaisvėn apie 800 karių tapo prijungti prie gen. Villos armijos; nužudė tik kariuonis iš Orozco gaujos. Mušiję krito taipgi generolai Ern. Munoz ir Mig. Perez. Revoliucionierius komandavo generolai T. Urbina ir Mael. Herrera. Nužudymas atliktas arti stoties Rancho San Francisco del Oro.

SUGRAŽINO ŽUVUSIO ARKLIUS.

Vera Cruz, Meksikos leitenantas sugražino amerikonom abū arklius, su kuriais nežinia kur pradingo kavaleristas S. Parks. Leitenantas pranešė, kad Parks esąs nušautas.

NOBI PAGERINTI DARBININKŲ STOVJ.

Roma. Karalius Viktoras Emanuelis paskyrė komisiją, kuri

privales išdirbti savo rūšies programą pagerinimui gelžkelių darbininkams darbo sąlygų. Komisijos pirmsėdžiu paskirtās senatorius Terraris. Ton komisijon ineina senatoriai, palatos atstovai, ministerijos nariai ir darbininkų atstovų.

ALBANIJA GINKLUOJASI.

Viena, Albanijos valdžia užsakė greitu laiku padaryti jai įvairios rūšies ginklų.

FEDERALISTAI SUSELPĖ SAUVOSIUS.

Mazatlan, Meksika. Federalistams pasisekė dastatyti į apgulitą konstitucionalistų miestą tran sportą provizijos. Visos revoliucionierių pastangos buvo pergalėtos.

PRASISALINĖ IS TAMPICO KAREIVIAI.

Tampico, Meksika. Federalistų kariuoniai, vedami gen. Zaragozos, kurie pasitraukė iš Tampico, randasi Panuco upės pakraštyje, arti miesto Imano. Jie jaučia didelį nedateklų provizijos bei amunicijos. Konstitucionalistai yra pasiryžę paimti juos į savo rankas.

ISSIGELBĖJĖ JUREIVIAI.

Halifax, N. S. Lavuke „Seneca“ čia pribuvo paimti nuo luotelio tris jureivius ir vienas oficierius. Nuo degančio laivo „Columbian“ į luotelį išėjo 15 žm. (gegužio 5 d.). Mėtomai bangų, be maisto ir vandens gėrimui, jie išbuvo 14 dienų; 11 mirė nuo bado ir troškulio. Jų tarpe žuvo vienas jureivis-rusas.

AMERIKONAI ISGELBĖJO BUVOŠI MEKSIKOS MINISTERI.

Vera Cruz, Meksika. Kuomet čionai pribuvo buvęs vidaus dalykų ministeris (Huertos kabinete) d-ras Aureliano Urrutia, tuoj pradėjo rinkties minios meksikonų apie viešbatį, kur jis stoji. Girdėjosi šauksmai: „mirtis Urrutia!“ Meksikonai jį kaltina daugelio žmonių nužudymu. Minia norėjo jį linčiuoti, bet amerikoni-kareiviai tą sulaikė ir paėmė Urrutią į savo prieglobstą.

KALBA APIE PERLEKIMĄ PER ATLANTIKĄ.

Londonas, Garsus Anglijos lakunas Gustav Hamel, 25 metų amžiaus, planuoja ateinantį rugpjūtį perlėkti orlaiviu Atlantiką. Jo orlaivis, kurį jau baigia dirbt, galės lėkti po 80 mylių į valandą, — mašinos spēka siekia 200—230 arklinių spēkų. G. Hamel manų per vandenyną lėkti augštumoje 1,500—2,000 pėdų.

BETVARKĖ ALBANIJOJ.

Durazzo. Naujai sudarytoj valstijoj jaučiasi didelis subrūzdimas. Tapo atidengetas suokalbis prieš karalių Wied'ą. Austrija ir Italija, kaip praneša tuli laikraščiai, prašant Wied'ui pagalbos, išsodino karių burį Durazzo porte. Tapo suimtas ir išsiųstas iš Albanijos nesena buvęs Albanijos karės ministeris, Essad Paša. Gegužio 21 d. jis pribuvo į Neapolį, o iš ten važiavo į Romą. Paskiausios žinios praneša apie tikrą ginkluotą sukilimą prieš kar. Wied'ą.

SUPRAGISCIŲ VEIKIMAS.

Londonas. Gegužio 21 d. nosisios sufragistės, vėdamos ponios Pankhurst, norėjo intekti karaliui Jurgiui peticiją, delei ko didelis jų burs buvo apsupęs Buekinghamo palocių. Tarpe policijos ir sufragisčių iškilo formališkas mušis, kuriame tapo

daug sužeista ir policistų. Tapo suareštuota 57 sufragistės, kurių tarpe randasi ir poni Pankhurst.

ti jiems amžinai generoliškas pensijas.

PASMERKIA RUKYMĄ.

Detroit, Mich. Garsus išradėjas Tamas Edison (gyvena W. Orange, N. J.) ir automobilių fabrikantas Henry Ford paskelbė savo laiską, kuriame prirodinėjama bailsi blėdis nuo rukymo, ypač papirosų. Šitas laiskas labai sujudino tabako kompanijas.

Ford ir Edison reikalauja uždrausti rukti fizinio darbo darbininkams, nes jie rukymu nustoja daug energijos ir išnašoma ir praranda didelę pinigų sumą. Priegtam, rukymas labai kenkia sveikatai.

VĖZIO LIGA.

New York. Amerikos draugija kovai su vėžio liga paskelbė stat. žinias, kurios parodo, kad šiame mieste 1913 m. nuo šitos baisios ligos mirė 82 žmonės ant 100,000 gyventojų, t. y. mirtingumas pakilo ant 5 nušimčių daugiau, negu pirmiau. Bostone — 118 žm. arba 40 nuoš. daugiau ir Chicagoje 86 taipgi ant 100,000 gyv. Visuose didmiesčiuose mirtingumo nušimtis smarkiai auga. Kovai su ta liga New Yorke statomas milžiniškas ligonbutis; surinkta virš milijono dolarių supirkimui preparatų ir radijaus. Vyriausiu to ligonbučio įsteigėju skaitosi James Douglas.

PASKENDO GARLAVIS.

Galveston, Texas. Bevieliu telegrafu praneša, kad gegužio 20 d. delei baises vėjo Norvegijos laivas „Atlantis“ su 20 pasažierių išėjo iš savo kelio ir užpuolė ant uolos. Pasažierius paėmė pribuvęs Amerikos laivas „Connecticut“. „Atlantis“ važiavo iš Tampico į Galvestoną.

ROOSEVELTO KOLEKCIJA.

New York. Gamtos istorijos muzėjus, ant Columbus Ave. ir 77 gt., gavo 2,500 įvairių paukščių ir žindžių surinktų Roosevelto ekspedicijos Pietų Amerikoje. Toj kolekcijoj randasi du Roosevelto nušauti jaguarai, tapiras, miškinės kiaulės, 15 veislių beždžionės ir tt. Žodžiu labai indomi ir brangi kolekciija.

HAMMERLINGO KELIONĖ.

New York. Svetimtautiškų laikraščių sąjungos prezidentas L. N. Hammerling išvažiavo į Chiniją. Jis atlankys didmiesčius Chinijoje ir Siberijoje, o taipgi Maskvą ir Peterburgą ir už 6 savaičių sugrįš atgal.

PALIKO TARNUI \$30,000.

Pittsfield, Mass. Poni G. D. Farrar paliko savo tarnui \$30,000; labdarystės gi tikslams — \$250,000.00.

NERAMUMAS KOLORADOJE.

Denver, Colo. Koloradoje vėl jaučiasi kalnakasių subrūzdimas. Mat, pasklydo gandas, kad j streiki apimtus distriktus vėl busianti pasiūsta valst. milicija. Pranešama, kad Wilsonas užsi-ganėdines legislaturos veikimu. Buvo susaukti protesto mitingai, kur tapo išreikšta nuomonė apie naujus sumišimus Koloradoje, jei tik pradės veikti milicija, — net keli tukstančiai moterų stosią kovon su ginklais rankose.

JAUNAS LIUOSNORIS.

Washington, D. C. Išėjus karės ministeriui Garrisonui iš kar. departamento, jį pasveikino 6 metų amžiaus vaikas, kuris pranešė, kad esąs atvykęs iš Brooklyno pasisulyti į vaikų burio patautojus Meksikoje, jei but reiki-

Is Amerikos.

SOCIALISTAI IR VICE-PREZIDENTAS.

New York. Vietiniai socialistai svarsto klausimą apie priėmimą partijon Suv. Valst. vice-prezidento, Tamo Maršalo. Viename bažnytiniame susirinkime Washingtono Maršal pranešė, kad su lig pažiurų jis esąs socialistas, nors nesutinkąs su tulais socialistų taktikos žingsniais. — Vietų gražią dieną, — pridurė Maršal, — aš užmiršiu apie visas kitas partijas ir prisijungsiu prie socialistų.

TRUKIS UŽPUOLĖ ANT AUTOMOBILIO.

Camden, N. J. Ant važiauvosiu per geležinkelio rėles automobilį užpuolė trukas; lokomotivas numetė automobilį apie 100 pėdų į šalį. Jame buvo septyni žmonės; du iš jų tapo užmušti, o penki sunkiai sužeisti.

J. ROCKEFELLERIO AP-SAUGA.

Tarrytown, N. Y. J. Rockefelleris yra labai inbaugintas delei skerdynių Koloradoje. Dabar jo name yra taip sutvarkyta signalizacija, kad jis, budamas gali mēgamajame kambaryje, gali persitikrinti, ar stovi sargyba savo vietose. Prie vartų stovi pažvigubinta sargyba. Jo dvarą saugoje kelios dešimtis žmonių.

PRIESAIS WILSONO PO-LITIKĄ.

Indianapolis, Ind. Kandidatas į senatorius, Albert Beverage, savo kalboje progresiviškame klube, aštriai kritikavo prez. Wilsono politiką Meksikos klausime. Jis tvirtino, kad vienintelis kelias nuraminimui Meksikos — tai ginkluotas įsikišimas; kaslink gen. Villos, tai jis, jo nuomone, butų dar didesnis despotas, negu gen. Huerta.

BANDĖ APIPLĖŠTI.

New York. Arti policijos stoties, ant W. 30 gt., tris banditai bandė apiplėšti tulą Petrą Rodisą, kuris kišeniuje turėjo 500 dol. Rodis gynėsi labai energiški, bet galop tapo poverstas revolverio šuviu. Policija suareštavo tris žmones, intariamus užpuolime.

SUGRĖZO ROOSEVELT'AS.

New York. Gegužio 19 d. ant Booth linijos laivo „Aidan“ sugrįžo iš Pietų Amerikos buvęs prez. T. Roosevelt'as; jis ten prabuvo apie 7 mėnesius. Jo sutiktą pribuvo jo šeimyna ir progresiviškos partijos vadai. Buvo manoma surengti jam iškilmingą priėmimą, bet delei jo nesveikatos iškilmės tapo atidėtos toliau. Laike savo kelionės jis sulėgėvėjo ant 35 svarų. T. Roosevelt'as čia nuvažiavo į Oyster Bay, kur buvo priimtas labai iškilmingai.

DELEI KARĖS SU MEKSIKA.

Washington, D. C. Senatorius Williams perskaitė senate gautą nuo vyresniojo jureivijos oficieriaus iš Vera Cruz laiską, kuriame nurodoma, kad užėmimas Meksikos pareikalautų 200,000 karių ir \$500,000,000. — Dang nandingiau butų del musų, — rašo oficierius, — išmokėti amerikonių nuostolius Meksikoje ir duo

kalas. Ministeris labai širdingai pasikalbėjo su jaunū „kareiviu“.

„VATERLAND“ VIET. PRIEPLAUKOJE.

New York, Gegužio 21 d. į šio miesto uostą pribuvo Hamburgo linijos laivas-milžinas „Vaterland“. Jis yra 5,000 tonų didesnis už „Imperatorij“ — tai didžiausias laivas pasaulyje. „Vaterlando“ ilgis siekia 950 pėdų, o plotis — 100 pėdų.

REVOLIUCIONIERIŲ PASIUNTINIAI.

Washington, D. C. Gegužio 21 d. pranešta, kad Meksikos konstitucionalistai taipgi ešą pasiryžę pasiūsti savo atstovus į taikos konferenciją Niagara Falls.

Iš Lietuvos.

Labanoras,

(Švenčionių apskr.) Vietos klebonas kun. Lajauskis sumanė čia statyti naują bažnyčią ir rupinasi gauti iš valdžios leidimą ją statyti.

Kaltinėnai,

(Švenčionių apskr.) Kaltinėniečiai susilaukė jau ne tik naujos gražios bažnyčios, bet ir savo liaudies namų, kame yra dabar intaisyta blaivininkų arbatinė. Žmonių susipratimas čia žymiai kyla, jie supranta jau ir bendrų blaivių pasikalbėjimų ir gražių pasilinksminimų naudą. Buvo čia dar gi mėginta vaidinti šokių-tokių spektaklius. Dabar blaivininkai nori savo arbatinėj įsitaisyti kinematografą.

Joniškis,

(Vilniaus apskr.) „Aušra“ paduoda žinią apie Joniško riaušinių gautus 500 rublių. Šįmet tarp pačių sulenkėjusių lietuvių kilo nesutikimai iš tos priežasties, kad lenkai endekai atsiuntė apie 500 rublių nu kentėjusiems joniškiečiams „za polską sprawę“. Pinigai buvę surinkti viename teatre. Agitatoriai pinigų padalię tik tarp kelių-labiau atsižymėjusių Joniško riaušies. Tai dabar kiti, kurie padėdavo riaušies daryti ir dabar nieko negavo, labai už tai su pyko ant lenkų. Kažin-kuo pasibaigs visa istorija.

Kvotimai kunigų seminarijon. Kaunas.

Balandžio 14 d. buvo kvotimai, norintiems stoti kunigų seminarijon. Kvotimų sulaukė tik stovo 20 jaunikaičių; suluginamam su kitais metais skaičius labai mažas. Tasai paaiškinama tuo, kad valdžia uždraudė seminarijon priiminti taip vadinamus švedus. Kvotimus išlaikė 9. Likusiųjų 5 gavo pataisas, o kiti neišlaikė.

Šiauliai

Ispirauninko paliėpimu nuimta nuo „Varpo“ draugijos sienos iškaba, kam buvusi vien lietuviški parašai. Šiaulių rengiamojoje rudenį Ukio parodoje tarp kitų komisijų tvarkosi taip pat valstiečių ukio ratelių skyriui sutaisyti. Ton komisijon kviesiti Ertelis Gabšėvičius ir A. Povyljus.

Gaisras.

Šniurių sodžiuje (Panev. apskr. Maldočionių val.) buvo didelis gaisras. Keturių ukininkų sudėgę visos trobos. Tų ukininkų

pavardės: T. Paškevičius, V. Sadevičius, U. Baronas ir M. Potušinskis. Kai-kurių sudėgę drauge su trobomis netik pašaras, baldai, padarinės, bet ir arkliai ir kiti gyvuliai. Nuostoliai neša 13 tukstančių rublių su viršum. Gaisro priežastis — neat-sargus apsiėjimas su ugnimi linus minant.

Oniškis,

(Zarasų apskr.) Balandžio 6 d. naktį nežinomi plėšikai apiplėšė monopolį, pagrobdami 756 rub. pinigais ir už 14 rub. 6 kap. degtinės. Intariamas tame apiplėšime jau suimtas vienas žmogus.

Nepaprasta vagystė.

Netoli Skaudvilės (Raseinių apskr.) vienasėdijoje nuo senatikiuo Dzunkovo balandžio 21 d. naktį išvogė kažin-kas iš jo sodnelio 13 obelėlių. Vagis iškasė medelius su šaknimis ir išsivežė. Medeliai tie Dzunkovui buvo valstiečių banko dovanoti 1913 m.

Uždrausta lenkų kalbą vartoti. Pagirių gelžkelio vyriausis valdininkas visiems gelžkelio tarnautojams uždraudė ir tarp savęs, ir kalbant su keliauninkais, vartoti lenkų kalbą.

Žydų išeivybė.

Žydų išeivybės draugija, veikianti Vilniuje, pastebėjo, jog šįmet žydų mažiau, kaip paprastai danginasi į užsienį. Šių metų sausio mėn. iškeliavo tik 217 žydai iš Vilniaus gubernijos.

Karo orlaiviai.

„Vil. Viestnik“ skelbia, kad pradėjus nuo balandžio 18 d. kasdien karo aeroplanai lankys Vilnių, skrisdami iš Lydos. Tokie skraidymai bus daromi besimokinančių skraidyti oficerių.

„Gaz. Codz.“, Vilniuje, No 29 konfiskuotas už straipsnį, raginantį lenkus nepardavoti žemės ne lenkams.

Ruošiamasi jau elektros tramvajai taisyti.

Vilniaus miesto taryba žada netrukus steigti nuolatinę kontorą, kuri turės rūpintis elektros tramvajų įvedimu. Tramvajų taisymo darbas prasidės 1915 m. pavasarį. Tikimasi, jei nebus kliūčių, pradėti važinėties elektros tramvajais 1917 m. rudenį.

Gaisras.

Gargžduose (Telšių ap.) balandžio 5 d. naktį ištiko gaisras. Sudėgę įvairių trobų, priklausančių šiems savininkams: J. Romeikai, L. Kerpini, D. Narvilai, P. Mineikai ir F. Šveistriui. Nuostoliai neša 10 tukst. rublių. Gesinti ugnies buvo atvykę Prūsų ugniesiai.

Kauno žemės ukio dr. ja kviečia darbininkus ir žada mokėti jiems po rublį už kiekvieną darbo dieną.

Kasamosios anglis.

Iš Prūsų į Kauną atplaukė 3 barkos prikrautos kasamųjų anglių. Jau ir Kaune, pabrangus malkoms, kas-kart daugiau pradėjo kasamų anglių vartoti.

Parduota kopyčia.

Garlevoje (Marijamp. apskr.) buvo iš licitacijos parduota katalikų kopyčia, vadinama „Piontek“, drauge su jai priklausančiomis 6 žemės dešimtinėmis. Nupirko visa už 1500 rub. Olsanų dvarininkas Zabelskis

Žemės ukio kursai liaudies mokytojams.

Nuo gegužio 19 d. iki birželio 19 d. Marijino Gorsko žemės ukio institute bus suruošiami žemės kursai, skiriami Vilniaus mokslo apygardos liaudies mokytojams. Kursistai šįs mokyties jų vyresnybė. Visos išlaidos už jų mokslą atlygins toji žinyba, kuri juos siųs mokintis.

Aleksota.

Aleksotoje (Kauno priem. Suv. gub.) nuslinko didelis gabalas žemės nuo kalno ir užgriudamas sugriovė pakalnėje stovėjusias 2 trobeles. Laimė, kad tose trobelėse tuo laiku žmonių nebuvo.

Girios parduodamos.

Bujakiškiuose (Suv. g. Naum. apskr.) balandžio 29 d. bus Griškabūdzio valdžios giriose parduvinėjami visi išdžiuvusieji medžiai. Tokių medžių ešą ten daug ir tikimasi nemažą pinigų sumą už juos paimti.

Kviečiami mūsų krašto darbininkai keliauti į Sibirą. Amuro gelžkelį tiesti ir Vladivostoko tvirtovę statyti. Reikalaujama apie 100 darbininkų.

Atsisakė bažnyčią statyti. Seirijų (Suv. g. Seinų ap.) parapijiečiai atsisakė dėti aukų naujai bažnyčiai statyti.

Prie dešimtmečio sukaktuvių statistikos. Šlapelienės-Piaseckaitės kningynas nusiuntė prof. Volterui statistiką, už kokią sumą per savo gyvavimą lietuvių kningų pardavė. 1906 m. — 3000 r., 1907 — 4000 r., 1908 — 5000 r., 1909 — 6000 r., 1910 — 7000 r., 1911 — 9000 r., 1912 — 12,000 r., 1913 — 15,000 r. Iš viso per 8 metus parduota už 61,000 r. Zavadskio kningynas buk pardavęs kasmet už 10,000 rublių.

Ukmergė.

Taryba. Balandžio 15 d. buvo Ukmergėje susirinkę įvairūs valdininkai ir mokytojai pasitarti apie visokių amatų ir profesijų mokyklų ir kursų steigimą. Susirinkime pirmininkavo bajorėdis Volkovas. Tarpe kito-ku nutarta inkurti Ukmergės apskr.: Utenoje — žemesnį amatų mokyklą; Svedasuose (1916 m.), Anykščiuose (1918 m.), Kupiškijoje (1920 m.), Aluntoje (1923 m.) — šaltkalvių skyrius; Ušpaliuose (1919 m.) ir Šimonyse — dalydžių mokyklas; valstiečių gi banko išsklaidytam vienasėdžiams Svedasų-Linogirų dvare bus ukio skyrius inkurtas. Kitar bus dar inkuriami prie mokyklų ukio skyriai arba pavyzdinčiai sodnai: Kve darnoje (Raesinių apskr.) Vidžiuose Ežerėnų apskr. Utenoje, Blagodatyje ir Žemaitkemyje (vis Ukm. ap.); medžio ir kailio darbų skyriai — Anykščiuose (Ukm. ap.); pintinių darymo — Sartuose (Ežer. ap.); audimo — Subačiuje (Ukm. ap.); siuvimo — Ukmergėje. Be to visokio moterų daromų rankų darbo kursai, pradėdant nuo 1916 m. Utenos, Raguvos, Kupiško, Svedasų, Anykščių, Kvedarnos, Subačiaus, Taujėnų, Ušpalių, Vyžuonos ir Traškunų moterų mokyklose.

Išeivybė.

Kovo mėnesį per Liepojos uostą iškeliavo į Ameriką 5,099 žm., iš jų 3,881 vyrų ir 1,218 moteris. Sugrįžo iš Amerikos 1,633 išeiviai. Per Vokietijos oostus kovo m. iškeliavo 12,490 žm. Kadetas.

Papilys,

(Ežerėnų apskr.) Kiliškių kaime kilo gaisras: degė ukininko Žemaičio klijimas. Subėgo žmonės su krupylais, švestu vandeniu ir ėmė „krapyti“ suklaupę melsties. Gerai kad atsirado tūkių, kurie atbėgo su kirviais, kabliais ir ėmė gaisrą gesinti, o ne, tai anieams dievobaimingiems besimeldžiant, būtų su degę visas kaimas. Dir-das.

Rokiškis,

(Ežerėnų apskr.) Pas grafą Pšezdziekių tarnauja jau gana senai medininku Kliučinskis. Jis vedė grafo reikalus taip, kad nuolat del miško turėjo vaidyties su apielinkės valstiečiais. Visokioms byloms ir teismams nei galo nebuvo. Valstiečiai nesyki del visų nesma gumų, kurios nuo Kliučinskio kentėdavo, pasižadėdavo su juo pasirokuoti. Niekas gi netikėjo, kad jie ištikrųjų Kliučinskiui atmonyt. Dabar gi visai nesenai, kuomet Kliučinskis ramiai sėdėjo pas save namie, kažin-kas šovė į jį pro langą ir sužeidė.

A. a. Kazimieras Jagminas.

Balandžio 18 d., Kaune, Banaičio spautuvės raidžių statytojai palaudojo mirusį džiova savo draugą Kaz. Jagminą, 29 m. jaunikaitį. Velionio draugai-statytojai susidėję nupirko vainiką ir uždėjo jam ant karsto. M.

Dvarai parduodami.

Šiaulių apielinkėse parduodama daug dvarų. Pav., apie Radviliskį prie pat stoties Struvės dvaras, už 7 varstų nuo miestelio Liaudiškių dvaras ir daugiau, apie Grudžius — Godlevskio dv. Vontainiai (apie 500 deš.). Žemesnė pirkėjai turėtų arčiau pasiteirauti, nes parduodamųjų dvarų žemės geros ir vietos patogios. Jau dažniau pradėda ir patis ukininkai pirkities visą dvarą, kad jį paskui išdraskius pasidalytų žemę gabalais. Nesenai nupirkta Atsokavos dvaras iš p. Landsbergienės prie Šiaulių miestelio 380 deš. Atpirko jį 9 ukininkai, daugiausia iš toliau atkeliavę (Panevėžio apskr.) Sf.

Nedarbo laikai Amerikoje.

Šiaulių ir Radviliskės žmonės ganų iš Amerikos laisčių, kuriuose seniau iškeliavusieji išeiviai prašyte prašo, kad neduotų niekam pažįstamųjų jų adresų. Jie bijo, kad šiuo nedarbo laiku, atvažiuavę naujai į Ameriką, tie jų pažįstamieji, darbo neturėdami, neatsisėstų jiems ant sprendimo.

Paskaitos apie išeivybę.

„S.-Z. T.“ paduoda žinią, kad nesenai iš Amerikos pargrįžęs Suvalkų gub. lietuvis S. M. ketina ruošiti paskaitas apie tuos santykius, kuriuose lietuviams tenka Amerikoje darbuotis. S. M. turjs tą-patį tikslą, koki ir kun. J. Tumas turėjes — parodyti vietos lietuviams, kad ne taip lengvai už vandenyno yra tie dolariai ingijami, kaip čia spėjama.

Aknystos valsčius,

(Zarasų apskr.) Kaip rašo „L. U.“ jau visai baigia skirstyties vienasėdžiais; liko išsiskirstyti tik trims sodžiams. Šimes skirstysis ir Liobių sodžius. Nežinia tik, kaip tą sodžių išskirstys, nes visos pievos vienoj vietoj, prie pačios upės, kuri sava vaga nebėga, bet laužiasi į pievas, kame paskui nei gera žolė neauga. Matininkas kalbėjes, kad valdžia galinti gi-

lesnę vagą iškasti, tik valstiečiams reikia valdžios prašyti, kad šiuo darbu užsimtų.

Už streiką.

„Vilnius“ N 11 rašo, kad Kauno gubernatorius be teismo nubaudęs 100 rubliais arba mėnesiu arešta Liudviką Jaseliną už streiko kurstyją Juozapavą dvare.

„Liet. Žinios.“

Iš Liet. Mokslo Draugijos. L. M. Draugijos Komitetas pasėdyje 26 d. nutarė:

1. Sušaukti visuotinį Draugijos narių susirinkimą birželio 11 dieną. Jeigu tą dieną atvykusiųjų skaičius būtų neužtekėtas, tai kitas susirinkimas kviečiamas 12 d. birželio ta pačia programa ir bus teisėtu, nežiurint, koks bus jame narių skaičius. Susirinkimas bus nuo birželio 12 ligi 15 dienos Vilniuje.
  - II. Paskaitas pažadėjo:
    - 1) Sofija Čiurlionienė: Duonelaitis, kaip poetas.
    - 2) Mykolas Biržiška: Apie Duonelaitį.
    - 3) Petras Leonas: Ekonomijos Prūsų lietuvių butis pagal Kristijono Duonelaičio raštų.
    - 4) Petras Klimas: Kas reikia žinoti prieš imant tvarkyti javų prekybą Lietuvoj?
- Kitų Lietuvos inteligentų, pasiryžusių laikyti paskaitas, pršome kuoveikiausia atsilipt, kad galima būtų jas programai įdėti ir gauti iš gubernatoriaus leidimą. L. M. Dr-jos Komitetas.

Leipalingis,

(Seinų apskr.) Vilaikių sodžiuje buvo apsigyvenęs iš anos Nemuno pusės atvykęs, sako, iš Latezerio Ratny par. lietuvis. Jis, mat, nusiisamėdė sau du ežerų: Giedavardį ir Šaulį. Pirmasai šale pačių Vilaikių, antras Mižonių sodžiaus laukuose. Bet abudu priklauso dvarui.

Tasai lietuvis negalėjo gyventi Vilaikiuose, tai persikraustė į Mišonis. Čia samdo keletą smagių vyrųkų ir eina su jais kasnakt ir dienomis į ežerus savo pastatytųjų tinklų sergėti. Mat, vilaikičiai vienus tinklus jau supjaustė, kno padarė jam už 30 rub. nuostolio, ir gaudo ten patis, kad ir neturėdami jokios servitutinės teisės ten žvejotų.

Varnas.

Policija rinko šiomis dienomis žinias prie kurios Vilniaus bažnyčios kurie kunigai darbuojasi, kokia kalba laikomos prided. pamaldos ir kiek kurios tautos klierikų yra Vilniaus kunigų seminarijoje. Tokios žinios renkamos Vilniuje jau nebe pirmą kartą. („Viltis.“)

Iš MAZOSIOS LIETUVOS.

Tilžės lietuvių klubas. Pereitą sekmadienį Tilžės lietuvių klubas buvo padaręs savo metinį susirinkimą. Dalyvavo apie 30 žmonių. Pirmininkas davė metų apyskaitą; iš kurios paaisškėjo, kad draugija klubui laikyti įsteigta 13—IV—1913 m., turi 112 narių, valdyba padarė per metus 50 posėdžių, surengė Duonelaičio vakarą ir žiemos šventę. Pajamų turėjo 240,90 markių; išlaidų 226,62 markių. Klubo pirmininkas naujai išrinktas pirklys Gudaitis, jo padėjėju, kultūros inžinierius, Jonušaitis, raštininku, teismo sekretorius Simonaitis, raštininko padėjėju Mikolaitis, kasinininku, spautuvės savininkas Jagomastas, kninginininku „rantieras“ Petriks.

Nutarta klubui nusamdyti didesnią butą ir aprupinti lietuvių stiliaus rakandais. Pinigų surinkta 495 mk., ir dar daugiau pažadėta. Dabar klubo butas bus vienuose namuose su „Giedotojų draugija.“

Pagaliaus išrinkta valdyba ir komitetas tiems nutarimams vykinti.

Pereitą trečiadienį klube buvo paskaita apie 10-metinės spaudos atgavimo sukaktuves. Prelegentas buvo iš Didžiosios Lietuvos.

„Liet. Žinios.“

Iš Latvijos.

RYGA.

Čia nesenai išėjo iš spaudos laikraštis-brošiuurėlė vardu „Botagas“ — literatūros, politikos ir juokų laikraštis. Leidžia jį „Rygos Naujienų“ leidėjas, L. Jakavičius. Ištiesų jį tik ir galima vadinti „botagu“, nes jis, lyg cigono makaras, pliekia kiekvieną, kuris pasipainioja — kalta, nekaltą, jam tai nerupi. Daugiausiai „Botage“ pliekiami kunigai, jų gospadinės ir davatkos. Literatūros bei politikos atžvilgiu — tai tik pelai ir šiaudai.

Balandžio 19 d., š. m., mūsų miesto teatre buvo surengtas vakaras-teatras paminėjimui 10-metinių sukaktuvių nuo atgavimosi spaudos Lietuvoje; taipgi 10 metų „Kanklių“ ir 20 metų „Pašalpos“ draugijų gyvavimo. Medžiagiškai vakaras pasisekė, nes bemaž pilnutėlis buvo teatras atsilankusiųjų — brangios ir pigios vietos buvo užimtos. Dainavo choras ir kvartetas, bet dainos galima sakyti, išėjo silpnokai. Tikėjomės daug ko geresnio išgirsti, nes choro vedėjas buvo baigęs tam tikrą mokyklą.

Ir su teatru tas pats. Sulosta buvo „Živilė“, Karijoto duklė, drama iš lietuvių praeities; lošėjams truko gyvumo. Geriausiai atliko Živilės rolę poni Linartienė; gi Karijoto (Linartas) rolę išėjo nekaip,—mat, p. L. rimtesnės rolės, kunigaikščių, viršininku, nesiseka; jam daug geriau tinka komiškos rolės. — Bet visgi tas teatras ant klausytojų padarė nemažą įspūdį.

Tvarka buvo vidutiniska; publika laike lošimų laikėsi ramiai, iš ko matyti, kad juo tolyn, tuo geriau pradėda visi suprasti, kur ir kaip reikia užsilaukyti.

Šokių nebuvo, nes ten salės šokiams nėra.

Laikraščio „Vilnis“ redaktorius jau tretį kartą nubaudžiamas, bet vis dar mėgina ir toliau laikraštį leidinėti, jei vyriausybė jo neuždengs.

Miesto statistika praneša, kad Rygoje katalikų ešą lig 100,000, tai kiek gi gali buti lietuvių? Be abejo bus daugiau už pusę, kol-kas jų kaip ir nematyti. Su laiku, man rodos, čia bus didis lietuvių centras, kuris loš žymią rolę lietuvių ir Lietuvos gyvenime. Alfa. (Spec. „V. L.“ koresp.)

Anglų konsulas kreipėsi prie gubernatoriaus, kad Dauguvos pakrantėje pastatyt raitus sargybinius apginti anglų pavaldinius nuo plėšikų užpuolimų. Mat, pastarame laike Padauguvyje liko primušta ir apiplėšta keletas anglų matrosų.

Rygos miesto amatų mokykla 1913 m. lankė I pusemetyje 1,066

mokiniai, o antrame — 1,308, iš kurių baigė pilną kursą 54. Pagal tautystės susidalia šitaip: latvių buvo 866, vokiečių 208, rusų 79, lenkų (t) 72, estų 41, žydų 15 ir lietuvių 9. Pinigų už mokslą įminta 11,964 rb., išleista 40,530 rb. 38 k. Tos mokyklos vakariniuose kursuose mokiniai ir suaugusieji.

Prie R. Latvių Apšvietos Draugijos įsikurė sporto skyrius. Tuo tarpu nutarta pradėti užsiimti vandens sportu Karaliaus miške. Kiekvienas automobilis turi turėti taksometrą, ant kurio antspaudu uždeda tam tikras miesto valdybos valdininkas. Taigi vežėjams rados konkurencija.

Nauji priverstiniai įsakymai apie automobilių nusaidymą. Rygoje įeina spēkon balandžio 27 d. Kiekvienas automobilis turi turėti taksometrą, ant kurio antspaudu uždeda tam tikras miesto valdybos valdininkas. Taigi vežėjams rados konkurencija.

Provodniko fabriko darbininkai Marijai Lecius, 20 metų, bal. 18 d. mašina nutraukė 3 rankos pirštus.

„Jannais Celis“, neseniai pradėjęs eiti latvių kalboje žydų pinigais leidžiamas pirmiejiškas dienaštis, nuo 1 gegužės nebeiešias. Atsakyta vieta ir visiems redakcijos šanariams. Laikraštis prenumeratorių turėjęs tik kelis šimtus.

Latvių grafiskosios dalės paroda atidaryta prie Dorpato gt. No. 1-3 iki 20 balandžio. Išstatyta visokie piešiniai alavė ir plunksna. Geriausia išrodė Janio Rozentalio įvairūs piešiniai del pagražinimų ant stiklo, taipogi iliustracijos. Žymiausi latvių piešėjai pasirodė esą: Alf. Plite, R. Tilberg, R. Perle, Janis Jaunsudrabins, Maderniek. Paroda gan įdomi ir parodo, kad tarp latvių dailininkų esama gerų piešėjų (risavotojų), kurie sugebėtų dailiau pagražinti įvairius

išdirbinius iš medžio, stiklo, popieriaus ir tt.

Suimta su proklamacijomis žydų kalboje 13 bal. dvi jaunos žydėkaitės, atvažiavusios iš Dinaburgo.

Liepojus. Atvykęs nuo Kaukazo armenas Asojanec buvo nusipirkęs „Karlsbergo Spiros ir Ko.“ kontore šifkortę plaukti Amerikon, bet kontoro gydytojas pripažino Asojanec nesveiku ir neleido jam sėsti laivan. Tuo kart Asojanec kreipėsi prie kito gydytojo, kurs Asojanec pripažino visai sveiku. Karlsbergo kontoras vis delto Asojaneci neleisdė plaukti Amerikon ir negražino pinigų už šifkortę. Tuo kart nukentėjęs kreipėsi į policiją, kurios liko susekta, kad kontoras panašiu būdu yra išmoniųjų dar iš keletos kitų armenų 374 rub. Apgauti išėiviai praturkė teisman Karlsbergo kontoro agentą, reikalaudami sugrąžinti pinigus.

Bueno (Līvz. g.) apylinkėje 17 bal. buvė daromos kratos ir suėmimai mokytojų ir vietinių inteligentų tarpe. Suimtas 70 metų mokytojus Albering ir keletas kitų, įtariamų kurstyje prie geg. rianšų.

(„Rygos Garsas“.)

Iš Rusijos.

VALSTYBĖS DUMOS
POŠĖDIS BALANDŽIO 22 d.
Pirmininko tribunoje Rodzianka ir abu padėjėju. Ministerių ložoj min. tarybos pirm. ir ministeriai. Dienotvarkoje biudžeto komisijos referatas del valstybės biudžeto sąmatos. Pirmininkas praneša, kad esąs įneštas 30-ties atstovų pasiūlymas ati

dėti biudžeto svarstymą, ligi bus priimtas sumanymas del atstovų žodžio linosybės. Tuo klausimu kalba Čcheidze, jis sako, nekartą jau sunkiai bandė užkalbas pasakytas Dumoje, dabar gi jau nebegalima čia kalbėti apie daugelį dalykų, antai apie respublikos tvarką ir tt. Užkai kuriuos Čcheidzės išsireikškimus pirmininkas atima iš jo balsą. Po jo kalba dar apie tąpat Malinovskis ir Gelovani, kuris praneša, kadangi pirštine jau masta, tai opozicija ją pakelianti ir kovosianti be atodairos į tai, kas gali būti.

140-ties balsų dauguma prieš 76 pasiūlymas atmetamas. Social-demokratų ir trudovikų išėina iš salės.

Biudžeto komisijos referentas **Dževskis** perpasakoja biudžeta. Vyriausybės paduotasai biudžetas apskaito paprastųjų įeigu 3,521,697,282 rub. arba 282 milijonais daugiau, kaip pernai. Paprastųjų išėaidų 3,302,675,714, arba 290.4 mil. daugiau, kaip pernai. Komisija paskyrė paprastųjų išėaidų 3,299,119,168 r., taigi 287 milijonus daugiau, kaip pernai; nepaprastųjų išėaidų 252,209,000. Galutinai biudžeto balansas suvestas taip, kad įeigu paliko 32 milijonais daugiau. Liūso kapitalo 1914 m. yra 515 milijonų.

Svarstant 1913 m. biudžeta komisijos pirmininkas — sako referentas — pasakė vyriausybės atstovams: „Duota jums geri finansai, duokite tat gerą politiką“. Politika šiais metais nematyt, kad būtų geresnė. Aiškiau tik matyt padėjimo netikrumas, sukėliais visumenėje vis didesnį nepasitikėjimą. Taigi delto finansai, atsižvelgiant į laukiamus naujus apsunकिनimus, visai nekelią pasitikėjimo, jeigu nebūsių padaryta laukiamųjų pamatinių permainų.

Tribunon įeina kalbėti ministerių tarybos pirmininkas. Kai

riausioje pusėje prasideda trukšmas, girdėti balsai: „Gana! Neleisime jau kalbėti.“ Pirmininkas prašo atstovus nurinti ministėrių pirmininko prašo vlandėlei apleisti sakyklą ir pasiuo Dumai pašalinti trukšmadarius 15 posėdžių. Pirmiausia Duma pašalina 15 posėdžių pradėjusį kalbėti Skobelevą (už pašalinimą balsavo dešinieji, centras, progresistai, susitaikė kadetai; prieš kairieji). Toliau 15-kai posėdžių pašalinami: Suchanovas, Chaustovas, Tuliakovas, Muravjovas, Malinovskis ir Čhenkeli. Pastarasis sakosi neišias iš salės. Pirmininkas šaukia jį išeiti, Čhenkeli atsako: prašom tamsta mane išvesti! Pirmininkas pertraukia posėdį, bet Čhenkeli palieka salėje. Tuomet pirmininkas šaukia Dumos pristavą:inei Taurydos rumų apsaugos viršininkas su 11 kareivių ir prieina prie Čhenkeli, kuris sako nusilenksias prievartai. Toliau po pasiaiskinimų pašalinami Gelovani, Kerenskij ir Petrovskij; du pastaruoj išeina tik pasirodžius kareiviams. Ministerių tarybos pirmininkas užlipa tribunon, bet vėl kila trukšmas. Pašalinami 15-kai posėdžių: Dziubinskis, Čcheidze, Šagovas, Rizlevas ir Mankovas.

Ministerių tarybos pirmininkas įeina trečią kartą sakyklon ir vėl prasideda kairėje pusėje trukšmas. Dumos pirmininko pasiulymu pašalinami 15-kai posėdžių dar šie atstovai: Januškevičis, Jagėla, Keinis, Sterličanovas, Burjanovas ir Versininas.

Pradeda kalbėti ministerių tarybos pirmininkas.

Ministerių tarybos pirm. kalba.
Ponai Dumos atstovai! Aš nežinau ar leis man toliau pasakyti be to atskėrimo į jus, bet aš turiu pasakyti, kad mes susirinkome čia šiandien tik pasi-laulyti apie valstybės sąmatą šiems metams. Tuojuo finansų ministerijos vedėjas pasakys

jums savo žodį tuo reikalu. Aš gi leisiu sau atkreipti jūsų domą nuo šios dienos darbo kelioms trumpoms valandėlėms delto, kad nenorėčiau, kad mano pirmas pasirodymas tarp jūsų praėity man visiškai tyhint, visų pirma gi aš, nežiurint į apgalėtinus šios dienos atsitikimus, noriu pasveikinti Valst. Dumą ir prašau visus jus, jos narius, priimti tą pasveikinimą tuo geru jausmu, kuriuo aš jus sveikinu. (Ploja centr. ir deš.). Toliaus aš turiu jums pranešti, jog mano duris visuomet atdaros kiekvienam iš jūsų be jokio skirtumo. Pirmo-ji valanda, kurią aš galiu turėti liuosą, bus pavesta tiems mūsų pasiaiskinimams. Sakau tai delto, nes manau, jog mūsų tiesioginai santikiai ir mūsų pasiaiskinimai gali daugeliu žvilgsnių padėti tam, kad būtų pašalinti visokie nereikalingi girdai, nepamatinės kalbos, nesuspriamimai ir prietarai. Aš savo nuomonių slėpti nemanau. Viešumo nebijau. Toliau, ponai, aš norėčiau jums tik išreikšti dar vieną pageidavimą, bet atvirai sakau, jog truputį varžausi del formos, kuria jį pasakysiu. Pageidavimas mano labai paprastas — taj bendras ir sutartinas mūsų darbas. Bijau, kad nežurint į mano pageidavimų tikrumą, mano žodžiai gali būti aiškiami nesutinkamai su mano siekais. Pasakysiu tat tiesiai, jog norėčiau, kad mes kuogreičiausia susprastume kits kitą, kad kiekvienas iš mūsų teisėmis nurodytųjų jam pareigų ribose visu ramumu galėtų pavėsti visas savo pajegas mūsų didžiajai tėvnyei (dešinėje ir centre ploja, kairėje švilpia).

Po jo kalba visą valandą finansų ministerį, išreikšdamas pasitikėjimą Rusijos galybe ir jos neišėiamais turtais, o taip pat rusų tautos gabumais ir gerais santykiais su Duma.

Pirmutinis kalba apie dvi valandė Singarevas. („Viltis“.)

DELEI ATSTOVŲ OBSTRUKCIJOS V. DUMOJE.

Balan. 22 d. (pagal s. k.) paliks labai svarbia diena V. Dumos istorijoje, nes tą dieną tapo pralinta 15 posėdžių dvi V. Dumos frakcijos, 21 atstovas, ir kas svarbiausia — pirmą kartą į Rusijos V. Dumą tapo įvesta ginkluota spēka; mat; tuli atstovai nesutiko apleisti posėdžių salės paprastu būdu.

Prieš apleidžiant posėdžių salę kiekvienas iš pašalinamųjų galėjo pasakyti trumpą prakalbėlę. Žemiau paduodame po vieną-kitą frazė tulų pašalintųjų.

— Mes, — kalba s.-d. Čhenkeli. — šiandien matome abėlną demonstraciją tuo silpnumo ir puolimo, kurį juočia taip vadnamieji atstovai nuo pat pradžios jų atsiradimo. Ištiesų, ar galima kalbėti apie žodžio laisvę, jeigu jus apie ją neturite supratiimo, jeigu jus norite pasilikti vergais? Jums, be abėjonės žodžiai nesvarbus, bet jus — ne paskutinieji instancija. Ta instancija randasi ne Dumoj, ji apkainuos jus pasielgimus, ir jus atšakysite už savo žingsnius.

— Ar galima ko-nors laukti nuo buvusio Žemojo-Novgorodo gubern. Chvostovo! Gal jis užsiduos už atstovus delei kalbų nuo Dumos tribunos? Aš skaitau bergdžiu kalbėti prieš kamerjarnus bei arklių prižiūrėtojus. (Čia pirmėdis sulauko jo kalbą).

— Kaip apgalėtinį jūsų žodžiai ir jūsų fizijos! — priduria Čhenkeli.

Kada jo pašalinimui salėn buvo įvesta ginkluota spēka, ja

graudžiu balsu pratarė: „Aš pasiduodu prievartai. Vergai! — kreipiasi jis į atstovų didžiumą. — Jūs nieko daugiau neturite, kaip tik spēką. Tai jūsų finalas. Tai prie ko jūs privedėt Dumą! Taip-tai jūs ją gerbiatė! —

— Kartn su darbininkų masių interesais, — kalba darbietis Kerenskis, — mes stovime už garbės mūsų tėvnyės prieš viso pasaulio visuomenės nuomonę. Musų likimas mums aiškus. Bet gilumoj sąžinės kiekvienas iš jūsų privalo prisipažinti, kad negali kraštas toliau taip gyventi. Mes šiandien taip pasielgėm todėl, bus kad norėjom, idant jummyse, kurie čia sėdite ir esate nuolankiais tų žmonių tarnais, atbustų žmoniška sąžinė... Mes protestuojame prieš tokį veikimą ir kviečiame visus, kam yra brangūs atstovystės interesai ir krašto garbė, palaikyti mus toj kovoj, kurią mes vedame vardan žmonių laimės ir laisvės. Del mūsų jūsų veikimas jokios reikėmės neturi, nes mes tikime ir kartojame, kad kelias, kurį prais mūsų tėvynę, vienas: paliuosavimas jos iš tų žabangų, kurie suvaržė progresą ir krašto išėivystymą, ir perėjimas prie tvarkos, kuomet pati liaudies tvarkysis, kuomet bus liaudies atstovystė, suaukta visuotinu balsavimu... —

Išėidamas iš salės (jį irgi pašalinio prievarta). Kerenskis balsiai pratarė: „Dabar triumfuoją prievarta, o pergalės laisvė! —

Petrovskis atsikreipė šiais žodžiais: „Mes giliai juočiuame mūsų atsakomybę prieš tuos, kurie mus išrinko. Labai svarbu dalyvauti, kuomet svarstoma apie biudžeta. Mes turime parodyti kraštui, iškur paimamas tas biudžetas ir kaip jis sunaudojamas. Mes turim parodyti kraštui, kaip čia sėdintieji tironai (ant to žodžia pirmėdis sustabdo jo kalbą).

— Šiandien, — sako s.-d. Čheidze, — nuo šitos tribunos prakalbėjo žmogus, kuris stovėjo valdžios priešakyje lafke pirmosios V. Dumos ir kuris uždavė mirtiną smugį pačiai žmonių atstovavimo idėjai. Bet tada visą galę Dumoje turėjo žmonių laisvės frakcijos atstovai. Šiandien ant šitos tribunos užsilipo tas pats augstas valdininkas, kuris stovj dabartinės valdžios priešakyje, ir jis uždavė mirtiną smugį paskutiniems laisvės likučiams — laisvė atstovų žodžio nuo šitos tribunos.

Prašalintųjų tarpe randasi ir mūsų, Kauno gub., atstovai-darbiečiai Keinis ir Januškevičius.

Januškevičius savo kalboje primate pirmosios Dumos pirmą dieną ir pirmą žodį, kuris buvo joje pasakyta, tai — amnistija. „Ir kuomet, — sako Januškevičius, — aš prisimenu tą minutę, man darosi sarmata delei ketvirtosios Dumos, kuri nesaugoja savo tradicijų“ (pirmėdis kviečia kalbėtoją prie tvarkos). Januškevičius, mostagnodamas ranka, tęsia: „Mes, mažas burelis, saugojame šventas tradicijas, ir jei jūs juokaudami sutinkate pasikeičinti, ant paskutiniųjų žmonių atstovavimo likučiu, aš turiu tik-tai stebėties, kokiū būdu skaitlinga visuomenė priejo prie to, kad vietoj tikrų žmonių širinkty jų atsidūrė čia žmonės, kurie juokiasi, kuomet pašalina atstovus už protestą prieš atstovo žodžio sulaužymą“.

Čia pirmėdis patėmija kalbėtojai, kad jokių juokų Dumai iš to nėra.

— Apleidamas kitą tribuna, — sako Januškevičius, — aš turiu

FELJETONAS

MERGINU GRAŽYBĖ.

Kaip sau norite, o ant šio margo svetelio tikrai nerassite gražesnio daikto už gražią merginą. Jūs galite matyt kokį nors gražų daiktą, gražų papuošalą, gražų gvyună, gražų mišką, pievą, žolynus, gražų miestą, gatves, namus... Jūs galite matyt gražų kudikį, vyrą, bet graži mergina bus gražiausia už juos visus.

Merginos jau senai tai žino.

Ir kur jos nežinos: juk tik apie gražią merginą ir sukinėjasi vaikinai, meilinas prie jos, pagaliaus įsimyli jon ir kaip-kada veda ją. Sakau „kaip-kada“, nes daugelis vaikinų paprastai tik romansuoja su mūsų gražuolėmis, bet kaip prisieina vesti, tai tankiausiai veda ne gražuole, bet tą, kuri turi vidurinį gražumą, mažai tepaisydami apie gražų veidėlį bei liemenuką. Ne gražiosios ilgiau turi laukt vaikinų, o jei dar jos būva negražiomis ir iš vidaus, tai ir liekasi „suniukų bei kačiukų auklėtojomis“.

Merginos gražybė — tai jos galybė.

Mergina, jei ji tik turj skaisčių veidelį ir gražų liemenėlį, tyrą sielą, gražius geidulius, tyrus jausmus, puikius siekinius, žmoniškumą ir gerą išauklėjimą, tai gali apvaldyti pasaulį. Kur neis tokia mergina, visur ji įneš link-

smybę, visur ji sužadins žmonėse geriausius jausmus. Tokia mergina pakels vyrų energiją ir drąsą, sutvirtins jų valią — juk visapusiška grožė turi svaiginančią spēką. Prieš tokią merginą-angelą visi lenkia galvas, išskiriant gal tik vieną „gerbiama-jį“ poną „Chamą“.

Pasaulis nusilenkia prieš gražybę.

Ar matėte kur-nors ir kada-nors bent vieną kokią nors linksmą vakarą be gražių merginų? Ne! Jei matėte, tai tas buvo ne linksmas vakaras. Baliai, piknikai, vakarienės, vestuvės ir kito ki pasilinksminimų vakarai tiesiog be gražiosios lyties negalimi. Kur nėra gražiosios lyties, ten nėra tikro linksnumo, nėra tyro juoko. Kur jų nėra, tai ten viena tik kalba apie jas kiek nulinksmina.

Ir merginos stengiasi but gražiomis.

Merginos, rodos, ir gyvena tik vienu rūpesčiu apie savo gražumą. Juk kiek visokių gražių „madų“ pereiną tik per vienus metus, kad pagražinti merginas... Tik žiūrėk: viena mada parodo merginų kojolių gražybę, kitą — liemens gražumą, trečia — apatinogina net lig krutinės kakle, rankas... O kas gali išpa-

lot apie visokius čėverykučius, gazineis sionus, megstines jakutes, pirštinaites, skrybelaites, visokius mezginiūlus, kaspinėlius... Kas gali ineiti į visokias gražiosios lyties paslaptis? — kas išdrįs prabilti apie gorsetus, iškismštą krutinę, dirbtinius klubus, svetimas kasas!... Kad apie tai kalbėti, reikia didelės drąsos... O veidelis! Ir kiek ant jo sukrauta visokių tepalų, miltelių, dažų! — ką ir bekalbėt. Sakau: iš šiekšto pasidaro angėlas.

Tai išlaukinė grožė.

Vidurinė grožė jau visai kas kita. Nė pirštinaiteis, nė pantaplunkais, nė dažais, nė išpus-ta krutinė, nė svetimas plaukais ją nepadabinsi. Kad ingyti vidurinę gražybę, reikia pasišventimo, stiprios valios ir ilgų sunkaus darbo. Reikia daug dirbti, kad pergalt save, kad ištobulint savo sielą, — reikia švies-ties ir ingyt mandagumą. Atsiekt tą viską sunku, — tad reikia nuduoti, kad atsiektė.

Ir merginos nuduoda.

Tik pasižiūrėkite į kokią nors gražią nusitėpusią ir į šilkinį „dekoltė“ pasipuošusią panelę. Ji savo rolę lošia ne blogiau už garsiąją francuzų lošikę Sarą Bernar. Jei turi pažinti su ja, — pasikalbėk ir tuoj pamatysi. Nesuspėjęs išart kokį-nors rintesnį žodelį, o jei dar lytintį gražiosios lyties paslaptis, tuoj ji visai nekaltai nuleis akeles žėmyną (paraust, mat, nemoka). Iš kalbos pamatysi, kiek ten dirbtinos gėdos visuose gestuose, eisenoje, apsiėjime, šokyje, bet sie-

loje ji tik ir laukia, kuomet pradės šokt garsųj Brazilijos karčiamų šokį „tango“. Tokia dekoltuota panelė kur nuošaliroje vietelėje ne tik ką del rimto žodžio nenuleidžia savo akučių, bet tik-tik nedasilėidžia cinizmo. Na, o jei tokia panelė kur viesame pasilinksminimo vakarėlyje išgirs nepritinkamą gražiajai lyčiai žodelį, — tai taps ižeista jos „nėsanti“ nekaltybė. O kiek tų visokių atsidusimų. — Bet ką tu čia žmogus visą jų artistiskumą surašysi.

Svietelis surėdytas labai harmoniškai. Harmonizujasi ir išlaukinė su vidurine merginų grožė. Juo tikresnė išlaukinė gražybė, juo mažiau ant veido dažų, juo mažiau dirbtinų plaukų ant galvos, tuo didesnis vidurinis tyrumas. Ir atbulai: juo daugiau dažų ir miltelių ant veido, tuo daugiau dėmių doroje. Juo labiau iškismšta krutinė, tuo didesnis vidurinis tuštumas. Juo dirbtinesnis apsiėjimas, nudavimas ir gėda, tuo menkesnė nekaltybė, meilė ir dora.

Iš veido pažinsi merginų sielą. Ir lenkia pasaulis galvą prieš gražybę, bet tik prieš tyrą, gamtišką, nedirbtiną, nenuodotą gražybę, nes joje harmonizujasi skaisitybė, tyrumas, prakilnų jausmai, meilė ir nekaltybė.

O ten, kur matosi tinkavoti veidai, dirbtinos krutinės, svetimos kasos, koketkiškumas, tušti jausmažodžiai, — ten nėra jokios grožės; ten — tik grožės, nekaltybės ir doros karstai.

P. Fukaitis.

pasakyti: lai gyvuoja laisvas atstovų žodis, ir viliuos, kad greitu laiku ta apgailėtina, menka ir silpna, besijuokianti Duma bus užvaduota kita.

Pirmininkas kviečia kalbėti į prievartą.

— Galite! — prataria Januškevičius ir nueina nuo tribunos.

Atst. Keinis nuo žodžio atsisako. Lietuviai atstovai be priedarbių apleidžia salę.

ČEHEIDĖS IR KONOVALOVO BYLA.

V. Dumoj labai karštai kalbama apie patraukimą atsakomybėn ne tik atstovo Čeheidžės už pagyrimą nuo Dumos tribunos respublikonizmo, bet ir Dumos pirmsėdžio pagalbininko Konovalovo, kuris buvo to posėdžio pirmsėdžiu, už tą, kam jis nesustabdė panašią Čeheidės kalbą.

Kada gi laikė trukšmingojo posėdžio balandžio 22 d. Dumos pirmsėdis Rodzianko pasakė vėliau dalykų ministeriui N. A. Maklakovui, rodydamas į suduotas atstovus: „Štai jums rezultatai patraukimo Čeheidžės atsakomybėn.“ tai ministerių tarybos pirmsėdis I. L. Goremykin pratarė: „Teisybę jūs sakote“.

Ministeris N. A. Maklakov, įvedus salėn ginkluotą sargybą, patarė premjerui I. L. Goremykiniui apie Duma, bet šis nepaklausė.

BIUDŽETAS.

Daug plačių kalbų pasakytą nuo V. Dumos tribunos, pradėjus svarstyti biudžeto klausimą. Labai turiningą ir ilgą kalbą pasakė garsus kalbėtojas k. d. Miliukovas.

Anglų laikraščių pranešimas kaslink biudžeto atmetimo kol kas nepasitvirtino.

UŽDRAUDĖ APVAIKŠČIOTTI SUKAKTUVES.

„Russk. Vied.“ praneša, kad Peterburgo miesto viršininkas uždraudęs lietuviams suaukštinti balandžio 24 d. visuotiną Peterburgo lietuvių susirinkimą, kur, anot to laikraščio nurodymo, but dalyvauti mokslo vyrai, rašytojai, ir dailininkai. Lietuvių draugija atidėjusi apvaikščiojimą iki rudens.

Korespondencijos.

ROCHESTER, N. Y.

Gegužio 10 d. šv. Petro ir Povilo draugystė surengė prakalbas pobažnytinėje svetainėje. Kalbėjo net trys kalbėtojai. Priegtam, šven. Cecilijos choras sudainavo keletą dainų. Pirmas kalbėjo kun. J. Kasakaitis apie poetą Maironį, bet bekalbėdamas nuvažiavo ant d-rō J. Šliupo, — žinoma, gerai jį „pagarbinō“. Paskui kalbėjo apie Lietuvos ir Amerikos laikraščius. Amerikoje nėra nei vieno gero laikraščio, nes girdi, redaktoriai esą nemokyti.

Žodžių sunku buvo suprasti, ką jis norėjo pasakyti ta savo kalba — tautą gyvė, bet tautiškus veikėjus peikė...

Antras kalbėjo S. Klimaitis. Trečias gan rimtai kalbėjo J. Riškis; jis ragino prie skaitymo laikraščių bei knygų, saikydamas, kad „visi laikraščiai geri“.

Ant pabaigos buvo renkamos sukos del lietuviškos gimnazijos; kiek surinko aukų — ne-

sakė, tik sakė, kad bus pagarsintas laikraštyje, bet nežinia kokiam. Tuom viskas ir užsibaigė. Rochesterietis.

ROCHESTER, N. Y.

Gegužio 12 d. buvo šios apilinkės LSS. rajono surengtos prakalbos. Kalbėjo p. J. Perkunas iš Brooklyno — apie jo kalbų turinį, manau, žino visi „V. L.“ skaitytojai, todėl nėra reikalo apie tai ir kalbėti.

Gegužio 17 d. š. m. Cecilijos choras sulošė penkių veiksmy dramą — „Žmogūdziai“. Lošimas nusisekė gerai.

Lietuvos Kareivis.

ROCHESTER, N. Y.

Gegužio 14—15 dd. vietos lietuvių turėjo progą pamatyti „Lietuvų krutanėiuose paveiksluose“, kuriuos nuėmė musų vientutis p. A. T. Račianus, važinėjamas pereitą vasarą po Lietuvą. Augščiau minėtose dienose čion buvo atsilankę p. Račianus su savo padėdėju p. Danieliu, kuriu rodė vaizdus iš Lietuvos per du vakaru naujoje lietuvių svetainėje.

Minėtus vyrus parsikvietė Tėv. Myl. Dr. 52 kuopa. Buvo manoma, kad kiekvienas, kuris jaučiasi esąs lietuviu, panorės pamatyti šituos paveikslus. Bet rochesteriečiai nepasirodė esą gyvais tėvynainiais, nes per abu vakaru atsilankė labai neskaitylingai. Tie, kurie atsilankė ir pamatė p. Račianu trusą, paliko pilnai užganėdinti, nes turėjo progą pamatyti Lietuvą ir prisiminti apie savo tėvynę.

Vėliau teko patirti, kad mažai žmonių atsilankė todėl, kad tuli gaivalai tam nesimpatizavo, — girdi, esą neindomu žiūrēt į Lietuvos perstatymą.

Čia galima paminėti ir tai, kad lietuvių svetainės perdaug augsta buvo kaina — už pirmą vakarą p. Račianus norėjo atsiskaityti rodyti paveikslus, nes jų negalima jam visur pridēt iš savo kišenės, tai antrą vakarą tapo paimta \$10.00.

Man rodos, kad galėjo už abu vakaru užtekti \$15.00; čia reikėjo prisiminti, kad minėti vyrai yra daug ir tą dalyką indėję pinigų ir truso, — visad reikėtų juos paremti ir priduoti jiems energijos, vieton stengties juos išnaudoti.

NEWARK, N. J.

Gegužio 14 d. vietinė „Žiburėlio“ draugija turėjo savo mėnesinį susirinkimą. Tarp ko kito buvo kalbama apie sutvarkymą tolimiesiam laikui mokyklās, kurios palaikymui nutarta kreipties į kitas vietines draugijas prašant jų pašalpos. Tartasi nusisamdyti namą, nes dabar mokykla esanti „nešvarioj vietoj“.

Buvo pakeltas klausimas apmokėti mokytojai po du dolariu už vakarą. Apart to, buvo svarstoma apie mokytoją. P-ui Pempėi, matyt, pagailo dviejų dolarių, tai jis pradėjo užsipuldinėti ant p. Leščinsko.

Pagaliaus buvo kalbėta ir apie Vladą Lazdyną, kam jis pertankiai pradėjęs rašyti į laikraščius. Tuli pilnai sutiko su p. Vl. Lazd. nuomonėmis. Tai taip darbuojasi „Žiburėlio“ draugija. Labai svarbu, kad kaip-kada vienas-kitas šį-tą parašō.

P-as V. Leščinskas organizuoja mokyklą, kurioje žada mokinti lietuviškai ir angliškai. Todėl visi tie, kurie nori pasimokinti, lai kreipiasi prie jo į raštine.

Darbai pas mus dar nepagerėjo, bet visi laukia, kad greit pagerės. Jaunas Tautietis.

NEW PHILADELPHIA, PA. Gegužio 8 d. Kaz. Stenionio namuose atsitiko nelaimė. Vienas iš burdingierių, J. Jaseliunas, norėjo parodyti prieš kelias dienas iš Lietuvos atvykusiam merginai (jos vardo nežinau), „kokie gražūs Amerikos revolveriai“.

Revolveris buvo užtaisytas; išnetyčių paspausta gaidys: revolveris iššovė ir kulka įstrigo merginos blauzdon. Merginą išgabeno Pottsvillės ligonbutin. Sakoma, buk merginą persitraukęs tulas vaikas apsideidimui ir vestuves manęs greitai surengti.

Gegužio 13 d. tulas Sabaliauskas, budamas gerokai inkaušė, susipyko su savo moterimi. Už „nepaklausymą“ jis norėjo pausti ją peiliu. Moteriškė, pamatčius vyro rankoje peilį, spruko iš buto laukan; tuo tarpu vyras siekė ją peiliu, bet kad jis jau mažai kę tematē, tai tikiai į duris pataikė. Matyt, smagus kirčio buta, nes peilis į duris atsimušė ir pačiam „narsuoliui“ ranką taip perpjovė, kad reikėjo daktaro šaukties. Koresp.

WILKES BARRE, PA.

Nuo gegužio 11 d. sustojō darbai Lehigh W.-B. Coal Co., kasyklose NN 5 ir 7. Oficiališkai streikas tapo apšauktas už atstatymą nuo darbo trijų mainierių, o taipgi už neprigulėjimā kelių darbininkų ir unijā. Yra susstrikavę du lokalai — 1407 ir 466; nedirba apie 5,000 darbininkų.

Streikieriai reikalauja pagerinimo sąlygų, bet kompanija visai nemano nusileisti. Gal prisieis streikuoti visoms 20 kasyklų, kur dirba apie 30,000 mainierių. — Jau visą pavasarį tarpe darbininkų jaučiasi kokis tai sujudimas — mat, perastriai pradėta su jais elgties.

Galima manyti, kad čia iškilis visuotinās streikas.

Tie, kurie buvo mainierių konvendijoje Indianopolyje, Ind., negauna darbo, nes tenai jie varėsi už U. M. W. of A.; jais yra Jurgis Dedinskas ir J. J. Nienius — su jiedviem kompanija visai nenori kalbėti, nes jiedu eina už darbininkus. Kompanijos gi šnipai jiedu persekioja; yra ir iš lietuvių, kurie, norėdami pasigerinti kompanijai, nesidrovi persekioti. Žinoma, bosai tuoj praneša apie skundikus. Reporteris.

PITTSTON, PA.

Nelabai senai bažnytinėje svetainėje klierikas J. Miliauskas turėjo paskaitą apie socializmą. Paskaita buvo skiriama čiongimidi jaunimui, o todėl kl. J. M. ją skaitė anglų kalboj. Kalbėtojas savo paskaitą padalino į tris skyrius: 1) — socializmo teorija; 2) socializmas neįvykdomas; 3) — socializmas blėdingas. Pirmoj paskaitos dalyj kl. J. M. perskaitė tulas dalis socialistų platformos bei konstitucijos, nurodė reikalavimus paimti į valdžios globą angliakasyklas, geležinkelius, telegrafą ir t. t. Kadsocializmas negali šiandien būti įvykdomas, nurodė taipgi keletą priešasčių — skaitė argumentus iš socialistų knygų, brošūrių ir ant jų atsakinėjo. Nurodė grupes žmonių, uždėjusių social-konunistiškās kolonijas, kurios ilgainiui turėjo sugriuti, atnešdamos uždėtojam vien pragaištį.

Šią paskaitos dalį kl. J. M. aiškino gana rimtai ir užimančiai, tik gaila, kad jaunimas mažai tuomi interesavosi, o seneznieji

lietuviai ne visj anglų kalbą suprato.

Kaslink paskutinės paskaitos dalies — socializmas blėdingas, tai kl. J. M. čia neprivėdė jokių faktų — visi išvedžiojimai buvo be Gilesnio apmāstymo. Tuli kl. J. M. nurodymai buvo tikrai nai- viški-juokingi. Pirmutinē busiantis bēda — tai panaikinimas pinigų. Be pinigų, sako kl. J. M., nupuls progresas. Gyvenimui reikalingi produktai ir kiti visi daiktai bus vedamj mainais. Ir kadangi viskas eisias po valdžios kontrole, tai valdžia veiksianti sulig savo noro ir užsimanymų. Valdžia, sako, užsispirs ir pasiūdins visiems žmonėms vienokius drabužius, užkars vieno dolario vertēs laikrodėlius, — mat, sako, socializmas turi už principą padaryti visus žmones lygiais. Delei lygybės nebusiā kam dirbti prastų ir sunkiū darbų, kadangi visi žmonės norēsiai buti daktarais, advokatais, kunigaais ir kitais profesionališkais žmonėmis. Apart čion nurodytų negerumų, socializmas tremiās tikėjimā ir griaunjās bažnyčias.

Gegužio 4 d. knygyno draugija parengė prakalbas; už kalbėtoją tapo pakviestas A. Baranuskas (iš Brooklyno). Tuom knygyno draugija norėjo paraginti vietinius lietuvius prie pažangos, prie skaitymo knygų.

A. Baranuskas kalbėjo pittedniečiams pilnas tris valandas. Per tą laiką jis suspėjo išniekinėti viską, kas tik žmonijai yra naudinga, šventa ir guodojama. Išniekino amatus, vertelgystę, toliaus tikėjimą, tautystę, laisvamanybą — viskas tikri niekai. — Žiūrėkite, sako, „Laisvoji Mintis“ ragina lietuvius mokinties amatų, užsiimti vertelgyste — tokis darbas yra tai stabdymas progreso (sic!). Čia buvo priversta visai nesamoningu „prirōdymų“. Lietuvių tauta esanti „nusūsėlių“ tauta, kurie patekę svetimtaučių tarpan greit savo tautos atsižadā. Visi tikintieji žmonēs esā kvaili, o laisvamanyba nieko gero del žmonijos ne nuveikusi apart trukdymo progreso ir pažangos.

Viskā išniekinęs, p. Baranuskas atsisveikino su Pittstono lietuviiais, pasigirdamas, jog jis iškėliams Europon. Sako, — aš jums linkiu, kad jūs visi gerjventumēt; knygyno gi drajai patarē kningas nešti į lietuvių stubas ir jas tenais dalinti. Panašus besąmoningas kalbētojas teikėsi aplankyti Pittstono lietuvius pirmu kartu. S.

E. CAMSRIDGE, MASS.

Vietos Lietuvių J. M. ir D. M. dr-ja gegužio 9 d. sulošė dramatiškā veikalā „Paskutinē banga“. Lošimas nusisekė gerai, veikalas publikai irgi patiko. Lošime dalyvavo šios ypatos: F. Janulevičius (Kazio rol.), J. Sidabras (Geō r.), O. Šumanitē (Onos r.), J. Mitrikevičius (dėdės r.), J. Naujėlis (Dulevičiaus r.), F. Sautackas (Bukevičiaus r.), V. Kiršliūtē (šeiminkės r.), V. Zarnauskis (Petro r.), A. Usevičius (Novilo r.) ir J. Gedraitis (policijanto r.).

Istių, šie artistai-mėgejai, matyt, savo roles suprato gerai ir atlošē pilnai gabiai. Lošimui pasibaigus buvo šokiai, kurie traukēsi iki vėlai nakčiai. Žmonių vakaran atsilankē pusėtina — matyt, draugijai tiks kiek pelno.

Čia reikia pažymėti, kad šita draugystē laikosj gerai ir turi-savo chorā; visi šanariai gyvena šantaikoje. Draugija turi paēmusi tam tikrā vietā, kur jos

šanariai sueina tris-keturis kartus savaitėje lavinties dailēs srietyje. Šita draugija savo susirinkime, gegužio 6 d., atmainē chorovardā — buvo šv. Cecilijos, o dabar vadinsis „Jaunuomenės Choru“. Mat, pakol šitas choras skaitēsi bažnytiniu, tai minėtas vardas tiko, bet kada vietinis klebonas chorā „išblaškē“, tai choras pasidarē grynai tautišku. Reikia pastebėti, kad chorā buvo gerai pralavinęs vargonininkas A. Kasparavičius, todėl jis nepakriko, bet prisijungē prie viršminētos draugijos.

Turime tarti ačiu musų choro vedėjui, A. Kasparavičiui, kuris senai jau darbuojasi musų jaunuomenės tarpe.

Labai malonu pastebėti, kad šio miesto jaunuomenē nemiega, bet darbuojasi tautiškoje apšvietos ir dailēs dirvoje. Policijantas.

CAMBRIDGE, MASS.

Gegužio 10 d. atsituvo apvaikščiojimas 10-metinių sukaktuvių nuo atgavimo spaudos Lietuvoje. Apvaikščiojimą surengē T. M. D. 55 kuopa. Vakaran prisirinko — stebėtina! daug žmonių, net apie 500 — daugeliui reikėjo stovėti.

Vakarā atidarē knopos pirm. A. Vaisiauskas trumpai paaikšindamas apie jos svarbą. Paskui, su stojus visai publikai, „Jaunuomenės Choras“ sugiedojo tautiškā himnā, kuris padarē gilų įspūdį ant susirinkusių. Toliau prasidėjo prakalbos. Pirmas kalbėjo p. H. M. Gerry (angliškai). „Jis pagyrē TMD. 55 kp., kad taip širdingai darbuojasi tautos labui, ir trumpai paminėjo apie lietuvių vargus pirm 10-ties metų, kada jie neturėjo savo spaudos. Apart to, jis visus ragino kuodaugiausiai mokinties šioj laisvēs šalyj ir tapti geraiš tėvynainiais.

Antras kalbėjo Dr. F. Matulaitis iš So. Bostono. Jis perbėgo TMD. historijā ir kvietē knou-skaitlingiausiai rašyties prie šios draugijos. Kalbėjo taipgi apie tą, kaip lietuvius seniau varžē lenkai ir rusai.

Trečias kalbėjo Harvardo universiteto (Cambridge, Mass.) tiesų skyriaus profesorius Joseph H. Beale (angliškai). Tas garbingas kalbėtojas labai džiaugēsi, kad gavo progā kalbėti prieš taip skaitlingā ir gražiā publikā, bet kartu jis apgailėstavo, kad mažai težno apie tą taip garbingā lietuvių draugijā, butent TMD.

Tarpais, vadovaujant p. A. Kasparavičiui, dainavo, viršminėtas choras.

Labai puikiai padėklamavo eiles „Sudiev, jaunyste“ 7 m. amžiaus vaikas, R. Kasparavičius. Taippat gerai padėklamavo „Draugams ir draugams“ F. Janulevičius. A. Kasparavičius, pritariant pianui, puikiai padainavo „Lietuva mano, brangi tėvynė“. P-lē K. S. Morkiūtē paskambino ant piano, o A. Baranuskas, pritariant pianui pagriežē ant smuikos.

Kiek iš viso galima buvo patirti, prakalbos, dainos ir muzika padarē labai gilų įspūdį ant susirinkusių. Vakaras užsibaigē taipgi tautišku himnu.

Publika išsiskirstē labai užganėdinta šituo vakaru. Kuopon prisirašē 7 nauji naria. Paden-gimui lešų surinkta \$1.34.

Birutės Gėlė.

SO. BOSTON, MASS.

Gegužio 15 d. užsibaigē teismas (dar nuo pereito meto) tulo Gabriel. Augstikalnio ir merginos Rozalijos Voveritūtes. Mat, Gabriel. Augstikalnys, turintis 50

metų amžiaus, suviliojo merginą R. Voveritūte, 20 m. amžiaus ir buvo pasizadėjęs su ja apvesti. Buvo jau viskas sutarta, tik truko apsideidimo leidimo, bet, galop, G. Augst. sumanē kę kitā. Viena vakarą jis nuėjo pas R. Voveritūte ir vėl patvirtino, kad greit turi atsibuti judviejų vestuvēs. Mergina, nieko blogo nemanydama, buvo rami ir linkma. Kada gi ji ant rytojaus numylėtinis, jau veda kitā, ir net tą patį vakarā atsibus jo vestuvēs.

R. Voveritūte, parėjusi namon, pasiskundē savo giminaičiams apie suviliojimą, — kad jos numylėtinis veda kitā, o ją palieka ant juoko. Viskā gerai ištyrusi, ji nuvyko į policijos stotį ir, paēmusi policistus, nuėjo į G. Augstikalnio namus. Jau rado savo mylimā sugrįžusį iš bažnyčios ir sušliubeotą su kita. Tuomet R. Voveritūte pradėjo gaudžiai verkti ir skūsties policijai, kad ji yra nešėia ir lieka suviliota. Policija tuoj suareštavo G. Augstikalnį, tik-ką iš bažnyčios parvažiavusį; paskiaus jis likosi paliuosutas, užstatant ju draugams \$6,000.00 kaucijos.

Suviliota R. Voveritūte per teismą pareikalavo nuo G. Augstikalnio \$10,000.00 atlyginimo. Šioms dienomis užsibaigē jų byla — teismas pripažino G. A. kaltu ir nuteisē atlyginti suviliotai merginai \$3,500.00.

Šitas atsitikimas turbūt bus pirmas bostoniečių lietuvių gyvenime, nors pačių suviliojimų daug čia pasitaiko. Reikia priminti, kad G. Augstikalnys yra kriaušiu šapos savininkas.

Šiuomi tarpu rubsiuviū darbai einā silpnai — tuli negali net ant pragyvenimo užsidirbti, kadangi negauna dirbti nei dviejų dienų savaitėje. Kiti darbai irgi eina silpnai.

Kaip teko patirti, „Ateities“ bendrovi klojasi gerai, — čia daug prisidėjo „socialistai“, vėdami „savotiškā“ taktikā.

Bostono Kriauščius.

SO. BOSTON, MASS.

Gegužio 17 d. lietuvių moksleivių kuopa buvo surengusi pobažnytinėje svetainėje lietuviškā vakarā-teatrā. Buvo sulosta — „Viskas iš kiaušinio“ ir „Paliepus knarkia“. Pirmā veikalā sulošē silpnai, bet ir patsai veikalas menkos vertēs. Antras veikalas — „Paliepus knarkia“, buvo atliktas kiek geriau; ypač čia atsizymėjo p. Strakauskas, karivio rolėje. Kiek silpniau atliko rolē p. M. — labai monotoniškā kalbėjo ir juokēsi ne savo vietoje.

Tapo taipgi gan gerai sugriežtā ant smuiko ir paskambinta ant piano.

Publikos buvo pilna salē, iš ko galima spręsti, kad rengusieji vakarā pasiekē savo tikslā. visais atžvilgiais. Jurių Smiltis.

ATHOL, MASS.

Švento Franciškaus parapijos klebonas, kun. P. Meškauskas, sumanē sutverti jaunimo ratelį — „Vyčių“ ratelį. Na, ir delei to gegužio 15 d. sušaukē musų jaunuomenę pobažnytinėn salėn ir ten pradėjo aiškinti jaunimui „Vyčių“ doktrinas. Pirmiausiai buvo pasakytā jaunimui pamoklas, potam — perskaitytā „Vyčių“ konstitucija, prie to biskis „padiskusota“ ir, galop, iš 25-kių narių sutverta „Vyčiai“. Tai-gi Atholyje yra jau du jaunimo rateliai. A. K. I.

ATHOL, MASS.

Gegužio 17 d. pas mus susitvėrė korporacijos draugija, kuri užsiims pastatymu nuosavios salės. Išvyk korporacijon prisirašė 22 nariai ir išsirinko sau valdybą, kurion inėjo šios ypatos: Jonas Vasiliauskas — pirm., A. K. Losius — raštininku ir P. Buzevičius — iždininku. Taipgi tapo išrinkta komisija, kuri plačiau ištirs dalykų stovį apie draugijos inkorporavimą ir išdirbs draugijos veikimo programą. Kitas draugijos susirinkimas nutarta laikyti gegužio 26 d., kuomet komisija paskelbs visas reikalavimas informacijas ir išdirbtą draugijos programą. **A. K. L.—s.**

ATHOL, MASS.

Gegužio 17 d. Atholio pažangiosios draugijos — Liet. Sun. ir Dukt. Draugija, L. J. Ratelis ir LSS. 114 kuopa — parengė apvaikšiojimą dešimtmetinio jubilėjaus nuo atgavimo mūsų spaudos Lietuvoje. Apvaikšiojimo programą susidėjo iš prakalbų, deklamacijų, monologų ir dainų.

Pirmausiais kalbėjo p. Jonas Vasiliauskas (vietinis) apie spaudos naudingumą mūsų gyvenime, kiek plačiau apsisitodamas ant periodo, kada lietuviams buvo uždrausta spauda. Antras kalbėjo p. M. Paltanavičius iš Worcester, Mass. Pastarasis perbėgo Lietuvos istoriją, rašto istoriją ir nurodė, kokias naudas atneša žmonijai rašyba; taipgi plačiai jis paaiškino apie skaudžiausius Lietuvos laikus, kada jai buvo atimtas jos gyvybės šaltinis — spauda.

Potam sekė deklamacijos, monologai, dainos ir atskiriais p. Jonas Vasiliauskas atskirios mūsų laikraščių pakraipas, kurie buvo salėje ant stalo sudėti, kaip Amerikoje, taip ir Lietuvoje išeinantys.

Čia dar turiu paminėti vieną dalyką. Lietuvos Sunų ir Dukterų Draugijai sumanius parengti paminėjimą to mūsų jubilėjaus, prie to noriai prisidėjo ir Aušros Vartų Motinos Dievo Dra. bet vėliaus, nežinia dėl ko, kiti tai priešais, atsakė dalyvaui bendrame sutarime ir, kaip girdėtis žadanti viena padaryti atskirą paminėjimą.

A. K. L.—s.

MONTELLO, MASS.

Atsibuvusiam gegužio 10 d. šv. Roko draugijos susirinkime tapo nutarta parengti prakalbas paminėjimui 10-metinių sukaktuvių nuo spaudos atgavimo Lietuvoje. Kalbėtojūm nutartą pakviesti d-rą J. Šliupą. Tą pačią dieną buvo L. T. R. „Vėsulos“ parengtas teatras-koncertas, kuris pavyko vidutiniškai; žmonių atsilankė gan daug; įžanga buvo dovanai.

LAWRENCE, MASS.

Šmet pas mus labai nesmagus pavasaris — tankiai lija, šalta. Kelios savaitės atgal LSD. buvo sumanyta atsisaukti į vietines draugystes kaslink Tautiško namo statymo. Gegužio 10 d. atsibuvo visų draugysčių delegatų susirinkimas pobažnytinėje salėje. Vieni jųjų agitavo, kad reikia statyti salę ant klubo vardo, kiti — ant visų vietinių lietuvių vardo, o atsirado ir tokių, kurie inėję sumanyta, buk reikią statyt geresnė bažnyčią. Man rodos, kad tas Tautiškas namas būtų pastatytas ant vietinių lietuvių vardo. **Gailutis.**

CLEVELAND, OHIO.

Gegužio 9 d. dainorių draugija „Mirta“ surengė vakarą. Ta-

po sulostas dviejų veiksmų faršas „Eksprorioratoriai“. Tautiškas benas tą patį vakarą buvo parengs kitoje svetainėje šokius, o todėl žmonės pasidalino į dvi dalis — vienur ir kitur buvo ne daug. Lošimas nusisekė vidutiniškai. Paskiau buvo sudainuota trys dainos.

Gegužio 10 d. atsibuvo moterų draugystės balių su juokingu perstatymu — „Žydas statinėje“. Lošė Teatr. Choro Draugija. Lošėjai savo roles atliko puštinai gerai. Bet tuomi programos per greit ir užsibaigė. Paskiau prasidėjo šokiai. Kalbėjo, buk nuo vakaro liksią apie 60 dol. gryno pelo. Reikia manyti, kad kit akartą draugija pasistengs parengti platesnį programą.

A. Kranauskas.

CHICAGO, ILL.

Vietinė TMD. 22 kuopa pati pirmoji parengė 10 m. spaudos atgavimo paminėjimą gegužio 10 d. Mark White Square parkučio svetainėje.

Kalbėtojais buvo Dr. A. Rutkauskas, kun. Kemėsis ir p. Baltus. Apart prakalbų buvo atliktos dainos ir paskambinta ant piano.

Vakarėlio tvarka buvo pavyzdinga; buvo 400 žmonių, daugiausiai jaunuomenė.

Kiek teko sužinoti, pradėta rengties prie tikrojo apvaikšiojimo 10 metų sukaktuvių spaudos atgavimo, kuriame dalyvaui veik visos Chicago lietuvių draugijos; dabar nepatogus laikas vasarai artinanties, tai ant rudens manoma paimti didelę svetainę ir viską tinkamai sutvarkyti. Tokis apvaikšiojimas turėtų padaryti ant kiekvieno lietuviu labai gilių išpuđį, nes tada prisimintų, kaip daug lietuvių perkentėjo iki gavo savo spaudą. Apart to, skaitančioji publika geriau suprastų spaudos naudą.

Gegužio 30 d. ant Lietuvių tautiškių kapų bus apeigos už mirusius brolius. Pamaldas laikys jaunas kun. Jankauskas. Prakalbas sakys minėtas kunigas, P. Grigaitis ir F. P. Bradchulis; taipgi dalyvaus „Jaunų A. L. Tautiško Klubu“ choras ir benas. Sako kvietė ir „Birutės“ chorą, bet jis atsakė, nes be mokesčio neinaš niekur dainuoti; užsiprašęs \$25.00, o, žinoma, kapinės tuom-kart neturi tiesos samdyti; tai „Birutė“ nedalyvaus. **Žinių rinkėjas.**

CHICAGO, ILL.

Kitais metais šiuom laiku čion pribudavo kožną savaitę po kelis šimtus lietuvių iš tėvynės, o šmet retai tenka pastebėti, kad kokis atvažiuotų; daugiauš dabar pradėjo išvažinoti į kitus miestus, o ypač į Lietuvą grįžta. Abelnai, bedarbė vieši ir nesimato jos galo, — niekas nežino, kuomet pagerės darbai. Plitninkams streikuojant, negalima ir naujų namų statyti, kur būtų nemažai užsiėmimo ir kitokiems amatninkams.

Mūsų karčiarninkai pradeda irgi biedavoti, kad žmonės negerių taip, kaip kada-tai. Kitiems pramonininkams taipgi nekaip sekasi, — kaip tas darbininkas tik neuždirba, taip ir visiems nesmagu...

Užsibaigė sezonas balių ir teatru, kurių čia kas mielą šventadienį budavo po keliolika. Kiek žinoma, tai pereitas sezonas buvo nepelningas, dauguma panėšė nuostolio po keletą desėtkų dolarių; iš balių bei vakarų beveik niekur nebuvo pelno. Tame yra kaltė pačių draugijų, kad pertankiai savo vakarus ren-

gia, ypatingai tulį klubai ir visoki „rateliai“. Laikas but visokių ratelius ir klubus mažinti, susilieti keliems į vieną, o dar geriaus but, kad visos draugijos pradėtų risties į vieną sąjungą arba susivienijimą. Esančioš draugijos galėtų buti kaip jo kuopos; visų pinigai eitų į vieną išdą, o tuomet galima būtų sujungus spēkas daug ko tvirtesnio laukti nuo mūsų pašalpiųjų draugijų ir ratelių.

Dabar jau nekuri pradeda vadinti tautiškasias draugijas „karčiarninėmis“ draugijomis, nes jos tik karčiarnose prisilaiko ir nieko prakilnaus iš jų nėra. Kurios ir nori išsipainioti iš karčiarnų, tai taip yra inpainiotos, o šanariai prisijungė, kad saliuininkui „užfundijus“ keliems savo sėbrams visą reikalą sudrumstėia. Pavyzdin, piet-vakarinėje miesto dalyje kelios draugijos inkurė savo knygyną, parengė vakarą knygyno naudai, kad turėti iš to uždarbį, tai panėšė apie 60 dol. nuostolio! Vis tai per saliuininkų pasidarbavimą.

Dabar valdžia pradeda persekioti tas prie-karčiarnines svetaines; miestas intaiso svetaines parkeliuose, ir tuomi žmonės iš lengvo atsipratina nuo karčiarnų. Gal netolimoji ateityje susimažins girtuoklystė, o tuomet jau bus galima ko prakilesnio laukti nuo draugijų.

Gegužio 12 d. Davis Square ir gegužio 15 d. Mark White Square parkučiu svetainėse atsibuvo koncertai; Broliai Sarpaliai ir kvartetas išpildė gražų programą. Žmonių buvo dan daug, ypatingai M. W. Sq. svetainėje, Bridgeporte. Paskiau dar jauniemas pašoko. Už taj esame dėkingi p. Sarpaliui. **Žinių rinkėjas.**

CHICAGO, ILL.

Gegužio 16 d. LSS. 158 kp. buvo parengusi prakalbas ant 5728 So. State str. ir kampas 57 Pl. Kalbėjo Vasiliauskas apie darbinių padėjimą ir apie mainėrių kankynes Michigano ir Colorado valstijose. Apart to, buvo trys deklamacijos. Galop tapo išnešta protesto rezolucija prieš karę su Meksika ir skerdynes Coloradoje.

Lėšų apmokėjimui tapo sudėta \$2.30 aukų. **Vienas iš publikos.**

VARNA IR KARVELIAI.

(Sakmė.)

Varna išvydo, jog karvelius gerai lesina, nusibaltino ir nulėkė į karvelių gurbą. Karveliai iš pirmo manė, jog ji toksai-pat karvelis, ir lejdo ją. Bet varna užsimiršo ir sukrankė savo balsu. Tada ją karveliai jiniko kapoti ir išvijo. Varna parlėkė į saviškių tarpą, bet varnos pabugo jos delto, jog ji buvo balta, ir taippat išvijo. **Silgalys.**

ZMOGUS IR ARKLYS.

Buto karas; žmonės bėgo nuo priešu.

Atėjo žmogus į pievą pas arkli ir sako:

— Eik! veikiau su manimi, priešai tave paims.

O arklys klausia:

— O ką jie darys su manim? Žmogus sako:

— Privers tave sau dirbti, o jei nenorėsi jų klausyti, tai muš.

— Bet juk ir tu mane muši, nors aš tau ir ištikimai tarnauju, o dirbti man juk vis reikia kam — tau arba jiems. **Silgalys.**

OSKAR WILDE.

GRANATŲ PAVESYJE. PASAKOS.

Išvertė KAZYS PUIDA.

Graudingai prašęs siela, bet jis neklausė jos, tik šokinėjo nuo akmens ant akmens, kaip laukinis ožys ir, galų-gale, priėjo lygumą ir geltoną jūros smėlį.

Atsistojų užpakaliu mėnulin, lyg žalvario stovyla, kokio graiko padirbta. Iš putų kilo baltos rankos, kurios kaž-ką ženklais sakė, vilynyse vaidinos neaiškų reginiai ir viliojo jį. Priešais gulėjo jo šešėlis, kuris buvo jo sielos kumu, iš užpakalio auksuotas, yt medus, kybojo mėnulis.

Ir tarė jo siela jin:

— Jei tu ištiesių turi mane išvaryti, tai nevaryk manęs be širdies. Pasaulis piktas, duok man drauge savo širdį.

Jis palingavo galva ir nusišypojo.

— Kuo mylėsiu savo numylėtinę, jei tau atiduosiu širdį? — sušuko jis.

— Buk gaileširdingas, — tarė siela, — atiduok man savo širdį, nes pasaulis labai piktas ir man baisu.

— Mano širdis priklauso mano numylėtajai, — atsakė jis, — todėl negaišuok ir eik sau.

— Ar-gi mudu drauge negalėtuvą mylėti? — užklausė siela.

— Eik, tavęs man nereikia, — sušuko Žvejas ir, paėmęs mažutį peilį su rankena iš žaliosios gyvatės odos, nupjovė šešėlių prie savo kojų, o jis atsistojų priešais, pažvelgė jin ir priėmė jo paveikslą.

Jis žengė atgal ir užsikišo peilį už juostos ir baimė apėmė jį.

— Eik, — sušnibždo jis, — ir nesirodyk man.

— Ne, mudu turiva sūtikti, — atsakė siela. Jos balsas buvo tylus ir švelnus ir lupos vos-vos krutėjo, kuomet jį kalbėjo.

— Kaip-gi mudu sutiksiva? — sušuko Žvejas. — Juk tu neisi paskui manęs į jūros gelmes?

— Kartą per metus aš ateisiu ant šios vietos ir pašauksiu tave, — atsakė siela. — Gal busiu tau reikalinga.

— Kam tu man busi reikalinga, — sušuko Jaunas Žvejas. — Bet tebumie kaip tu nori. — Ir šoko jįš vandenin. Tritonai užtrimitavo savo ragais, mažutė Undinė išplaukė jo pasitikti, apkabino ir pabučiavo į lūpas.

O siela stovėjo ant smiltingo kranto ir žiurėjo jin. Ir kuomet juodu pasinėrė juron, raudodama nuėjo pelkėmis.

Metams praėjus, siela atėjo ant jūros kranto ir pašaukė Jauną Žveją. Jis išplaukė iš gelmės ir tarė:

— Kam tu mane šauki?

Siela atsakė:

— Eik artyn, kad galėčiau kalbėties su tavim. Aš stebėtinus dalykus mačiau. Jis prisiartinio, atsigulė ant smėlio ir, galvą parėmęs, klausėš.

Ir tarė jin siela:

— Kuomet apleidau tave, nusikreipiau į saulėtekį ir nuėjau. Iš rytų viskas išmintinga ateina. Šešias dienas keliavau ir septintos dienos rytą priėjau kalną, kuris Totorių žemėje yra. Atsisėdau tamariso pavėsyje, kad pasislėpti nuo saulės. Žemė išdžiuvo ir karštis ją degino. Žmonės klaidžiojo po lygumą, lyg musės po nušveisto vario skydo paviršių.

Pusiaudienjį* ant horizonto pasirodė raudonų dulkių debesis. Pamatė tai, totoriai ištempė išmargintus savo saidokus ir, užšokę ant mažų arklių, nulėkė to debesio pasitikti. Moteriškės, šaukdamos, šoko prie vežimų ir pasislėpė už mlinių kaurų.

Sutemus totoriai sugrįžo, bet penkerių truko, ir daugelis sugrįžusių buvo sužeisti. Užkinkė arklius ir vežimus ir greitai nuvažiavo. Tris šakalai išėjo iš urvo ir pažvelgė į važiuojančius. Paskui pauostė orą ir, atsikusė, nubėgo risčia.

Mėnuliui užtekėjus, pamačiau lygumoje deganti laužą ir nuėjau linkui jo. Pirk-liai sėdėjo ant kilimų aplinkui laužą. Jų kupriai buvo pririšti iš užpakalio prie

kuolų. Negrai, jų tarnai, statė ant smėlio šėtros iš išdirbtų kailių ir taisė augštą sieną iš dygių grusių šakų.

Man prisiartinus, atsistojų vyriausiasis pirklių, ištraukė kardą ir paklausė ko man reikia.

Atsakiau, buk aš buvusi kunigaikščiu savo krašte, buk išsigelbėjusi iš totorių, kurie mane pavergti norėję. Vyriausiasis pirklys nusišypojo ir parodė man penkias galvas, užmautas ant ilgų bambuko smaigų.

Paskui jis paklausė manęs, kas esąš Dievo pranašu ir aš atsakiau — Magometas.

Kuomet jis išgirdo melagingojo pranašo vardą, pasilenkė, paėmė mane už rankos ir pasodino šale savės. Negras atnešė man kumelės pieno mediniame puodelyje ir gabalą keptos avienos.

Išausus keliavome tolyn. Aš jojavu rudu kupriu šale vyriausiojo pirklio, o priešais mus bėgo greitabėgis vylų rankoje nešinas. Iš abiejų pusių jojo kareiviai, mulai sekė iš užpakalio su prekėmis. Karavanoje buvo keturios dešimtys kuprių, mulų dvigubai daugiau.

Iš totorių krašto mes nutraukėme kraštan tų, kurie Mėnulį užburia.

Mes matėme Grifonus, auksą sergenčius ant augtų uolų ir žvynotus smakus, miegančius uolose. Eidami kalnais, stengėmės nekvėpuoti, kad sniego pusnįs mus neužgritų ir kiekvienas žmogus pridengdavo akis gaziniu vualiu. Pakalnėmis be-einant, Pigmėjai mėtė į mus strelas, medžių dravėse pasislėpė; naktimis girdėjome, kaip laukiniai bugnus mušė. Kuomet priėjome Bezdžionių Bokštą, padavėme joms vaisių ir jos nejudino mus.

Kuomet priėjome Gyvačių Bokštą, davėme joms šilto pieno skardinėse ir jos praleido mus. Tris kartus per tą kelionę aplankėme Oksos krantus. Kelėmės per ją odos puslėmis. Begemotai įnirtę puolė ant mus ir norėjo mus sudraskyti. Nuo jų mūsų kupriai virpėjo.

Visų miestų karaliai ėmė iš mus muitą, bet neįsileisdavo miestan. Jie mētydavo mums nuo sienų duoną, mažus maisto blynelius ant medaus keptus ir pyragėlius iš minkštų miltų, finikų prikimštus. Už kiekvieną šimtą pintinių duodavom jiems gintaro rūsuluką.

Kaimų gyventojai, pamatę mus besiantinant, užnuodindavo šulinius ir pabėgdavo į kalnus. Mes kovėmės su Magadėjais, kurie gema seniais, kas metai eina jaunyn ir miršta kudikiais; su Laktrojais, kurie vadinasi tigry sunumis ir puošia savo kunus geltonomis ir juodomis varsomis; su Aurantais, kurie laidoja velionius ant medžių viršunių, o patįs gyvena tamsiuose urvuose bijodami, kad Saulė, jų dievybė, neužmuštų jų; su Krimnijancais, kurie garbina krokodilą, dovažoja jam auskaras iš žalio stiklo ir maitina jį sviestu ir jauno-mis vištomis; su Akanzonbais, kurie turi šuns veidu ir su Sibiniais, kurie turi arklių kojas ir greitesni už arklius. Vienas trečdalis žmonių praužu mušiuose, kitas trečdalis mirė iš vargo. Likusieji murmėjo ant manęs ir intarė, buk aš nelaimė atnešusi. Aš ištraukiau raguotą gyvatę iš-šo akmens ir leidaus išikasti. Pamatė, kad tas man neužkenkė, ėmė manęs bijoties.

Į ketvirtą mėnesį pasiekėme Illelio sostapilį. Naktį priėjome mes prie gojaus šiapus miesto sienų ir oras buvo karštas, nes mėnulis kaip tik buvo inėjęs Skorpiono žvaigždynan. Skynėmės nunokusių granatų, laužėme juos pusiau ir gėrėme saldžias jų sultis. Paskui sugulėme ant kilimų ir laukėme aušros patekant.

Prašvitus sukilome ir pasibeldėme į miesto vartus. Vartai buvo iš kaustyto raudonvario, jūros baisybėmis ir sparnuotais smakais išpuošti. Sargai pažvelgė nuo bokštų ir užklausė, ko mums reikia. Musų vertėjas atsakė, jog mes atvykome iš Syrijos pusiausio su daugybe prekių. Jie paėmė užstavus, pasakė vartus pusiaudienjį atidarysią ir liepė palaukti.

Pusiaudienjį jie atidarė vartus ir, mums miestan inėjus, žmonės miniomis čjo mus pažiūrėti, o šauklis vaikščiojo po miestą trimituodamas. Sustojome ant prekyvietės, negrai ėmė atraišioti margų audimų rūsulius ir atidarinėjo įvairias skrynes. **(T. b.)**

ŽMOGUS, JO DARBAS IR GYVENIMAS.

Žmogus yra pasaulio dalelė. Ir jo gyvybė bei darbai priklauso bendrajam gyvenimui. Tai, rodos, taip aišku, jog tik tereikia apsižvelgiant pasakyti: visai negali būti kitaip.

Tečiau nekartą vienas ir antras tiki, jog pasaulis ir gyvenimas stoji prieš jį kaip pati nekanta. Ir telieka žmogui skūsties dėl gyvenimo sunkenybių.

Bet ar ne taip, kad visa, ką aplink mus yra, kaip-nors pareina iš mūsų darbo arba nors stovi artimame santikyje su juo? Ir yra daug išmintingų arba nors prityrusių žmonių, kurie tiesiog tvirtina mūsų gyvenimą esant mūsų veikimo ir darbo vaisiu. Reikėtų mėginti, ar taip ir yra. Pamatysime.

Tad gal ir kita dar pastebėtume, butent, kad žmogaus veikimai ir darbai visuomet yra tokie, koks patsai yra žmogus. Visai ir negali būti kitaip. Žmogus negali apsieikėti, koks jis nėra. Berods: žmogus gali ir veidmainiui. Tik tas sakinyš kaip tik tvirtina pirma išarta mintį. Ištikrųjų: ir gyvenimas visuomet toks yra, koks patsai žmogus.

Jeigu mūsų gyvenimas yra suiręs, netvarkus, silpnas, kupinas neteisingumų, tai tikrai mes patįs tokie. Ir todėl, norėdami taisyti gyvenimą, būtina turime pradėti su savimi.

Kuomet mūmyse visi mūsų gyvybės reiškiniai gražiai sutars, tai yra: kuomet mes patįs busime harmoniški, butent, tvarkūs, rimti, skardūs, atviri, šviesūs, teišūs tuomet bus tokie ir mūsų darbai bei veikimai. Ir toliau toks turės būti visas mūsų gyvenimas, visi jo padėjimai.

Kaip tik panorėsimė jį taisyti, turime kreipti savo domą į save. Su savim turime pradėti. Kaip mes dėvime, kaip gulime ką ir kaip valgome ir geriamė, visa-tai atbotina ir gal taisytina. Gi mažiausieji dalykai rišasi prie mūsų veikimo ir stato mūsų gyvenimą. Bet už visa svarbiausia yra tat, ką ir kaip mes jaučiame, manome bei norime ir ką mes kalbame.

Visai nėra išvengiama, kad rytojaus dieną busime tokie, ką šiandien manome ir pasakome. Tark visuomet giliai jausdamas tvirtą, teišų žodį, ir tu busi išlengvo pats tvirtas ir teišus. Meluok, veidmainiui, apgaut, ir tu greitai busi vėjo leketas, arba puspuvis vėjo nešamas lapelis, visu mindžiojamas ir skaudžiamas. Nors kartais ir išrodytų, jog dar esi — žmogus.

Gyvenimą, savo ir kitų, net visos tautos ir žmonių laimė ir nelaimė statome save gerindami ar blogindami. Tai yra mintis, kurią žmonių jau tuksantais yra ištaręs. O taria ją vis išmintingiausieji.

O dvigubas yra mūsų tokio darbo vaisius. Kokiū mes gyvenimą padarė esame, toks bus vėl ir jo veikimas į mus pačius. Ir taip jis mus gelbės gerame ar blogame mūsų darbe. Save gerinę ir gerinę tuomi ir gyvenimą, tasai kas dieną, net jau kas akies mirksnį remia ir tvirtina gerąjį mūsų darbą ir gerina bei tvirtina mus pačius. Antraip vėl: save bloginę ir bloginę tu ir gyvenimą, tasai kas dieną sunkiau užgula ant mūsų darbų ir mūsų. Ir verčia mus į bedugnę. Taip visai nenumatomi ir neapsakomai yra svarbu visa, ką mes manome, norime, geidžiame, ką kalbame ir veikiame, kaip pasiigliame ir ką darome. Kiekvienu tokiu savo gyvybės apsieikimu mes kįlame ar grimstame, atsigau name ar nykstame, šviesn stojamės arba tamson grimstame. Tas pats nusidūoda ir gyvenimui. Ir ištikrųjų mūsų gyvybė kaip ir visas gyvenimas yra nuolatinis mįrgėjimas.

Nenoroms ir nežinioms mes save bloginame. Negreitai pastebime savo veikimo vaisių. Ypačiai tuomet jie mums pasilieka tarsi užkloti, kuomet apsisvaiginame visokiais gėralais ir valgiais, toliau visokiais nešvariais jaunmaš bei geismais ir pagaliau dar tulomis mintimis. Tuomet nebeatome gyvenimo savo akimis. Svaigulio rukuose jis pasirodo. Ir kaip jie mainos, taip mainosi mūsų pasaulio ir gyvenimo supratimas. Ir tad mes tam atitinkamai veikiame ir vargstame. Nėra tad mūmyse tvirtybės gyvenimo badgose. Visa, ką darome, yra valdoma svaigulio.

Išėiti iš to yra sunku. Vis delto galima. Nėtinka tam atsiėdus ir rankas sudėjus mąstyti, kas gera, kas bloga, ko saugoties, ko tvirties. Ne, tvirtai pasiryžus reikia veikti, dirbti. Bet pasiryžimas turi pareiti iš pasiėvntimo tam, kas gražu, teišu ir gera. O tokiu būdu pasiėvnti turime pirma mažiausiuose kasdieniniuose dalykuose.

Taip išlengvo gerinsime save, savo darbus ir gyvenimą. Ir išlengvo vis daugiau praregėsimė ir kilsime, kol nestovėsimė plačiame harmoniškame gyvenime pildydami didžius uždavinius. **Vydunas.**

(Iš „Jaunimo“.)

MOTERYSTĖS IR ŠEIMYNOS ATSIKADIMAS.

Pagal prof. V. Vundt'o.

Per ilgus laikus buvo mąstoma, kad esą visai bereikalinga svarstyti ir rišti klausimą, iškur ir kaip atsirado moterystė ir šeimyna. Buvo manoma, kad žmogus visuomet gyveno moterystėje, — juk tai gamtiškas įstatymas; priegtam, — kad vyras su moterimi buvo susijungęs ne kitaip, kaip vienas vyras su viena moterimi, panašiai kaip ir dabar žmonės gyvena, tai yra monogamiškame sąryšyje. Ir taip, pradėdant biblijinį Adomą ir baigiant devynioliktojo metašimčio žmogumi, buvo leidžiama, kad ant žemės viešpatavo monogamija. Šiam tvirtinimui ir prirodymų yra užtektinai; juk yra daugelis gyvūnų, kurie prisilaiko monogamijos. Taip porose gyvena veik visi paukščiai ir nekarė žindžiai. Beždžionė-gorila, kuri savo fiziška išvaida labai panaši į žmogų, taipgi gyvena monogamiškai, tai yra porose; kaslink šimpanzės-beždžionės, tai manoma, kad ir ji prisilaiko monogamijos, bet tikrų prirodymų dar nėra. Kadangi priparodoma, kad žmogus evoliucijos keliu išsivystė iš gyvūnų, tai kodėl jam nepasiimt nuo tų gyvūnų ir monogamijos inprotį ir neperkelti jį į pirmutinę savąją kultūrą?

Tas rodėsi aišku, kaip diena. Tik štai, netikėtai, 1861 metuose vienas žilosios senovės tyrinėtojas, šveicaras Bachofenas, išleidžia veikalą: „Motiniškoji teisė“, kuriame jis bando priparodyti, kad visuomet žmogus gyveno monogamiškai, kad nevisuomet senovėje viešpatavo patriachatas. Savo tvirtinimo priparodymui jis pasiremia ant Herodoto, kuris, rašydamas apie likiečius, sako, kad pas juos pati turėjo didesnę svarbą klausime, kuomet budavo vaikai priskiriami prie giminytės, ir kad vaikai ir dukters ineidavo į motinos gentkartę, o ne į tėvo, o antgalo ir inpedinystė ėjo ne iš tėvo, bet iš motinos pusės. Panašius priparodymus Bachofenas randa ir pas kitus senovės rašytojus. Taip jis nurodo ant Tacito „Germania“, kur yra patėmijimas, kad pas daugelį senovės vokiškųjų šeimynų, sunus skaitėsi artimesniu prie motinos brolio, ne kaip prie savo tikro tėvo. Tokius pat priparodymus galima rast ir pas Cezarį jo „Gališkojoje karėje“ apie britus. Ir apskritai, Bachofenas surinko daugelį faktų ir pavyzdžių ir ypatiną reikšmę pridavė tiems mitams, kurie nurodo, kad priešistoriškame laike moteriškė turėjo svarbesnę rolę už vyrą; jis padarė išvedimą, kad pirmiausiai buvo motina, o ne vyras, šeimynos galva. Labai paspalvotai jis aprašinėja tuos laikus, kuomet pasaulį valdė moteris; paskui valdymo vietą užėmė žiauresnis, bet protingesnis vyras. Pagaliau jis užduoda klausimą: kokiū būdu galėjo moteris pirmiau už vyrą būti šeimynos valdove?

Atsakyme į tą klausimą jis priveda gana blaiavas, reališkas mintis. Jis sako, kad pirmupirmausiai mes turime daleist, kad vaikai nešiojo tik motinos vardą, kad jie tik jos inpediniais buvo — juk tas atstinka ir dabar, kuomet kudikis gema iš netekėjusios merginos. Toks kudikis juk nežino savo tėvo; labai tankiai nežino net ir pati motina savo kudikio tėvo. Ir tik šituom galima išaiškinti matriachato atsiradimą. Bachofenas mano, kad prieš matriachato gadynę negalėjo but jokios moterystės ir jokios šeimynos; lytiškai susinėsdavo visi vyrai su visomis moterimis, ir vaikai visai nežinojo savo tėvų, o motinos negalėdavo jiems to pasakyti, nes retai kurios ir pačios apie tai žinodavo. Šitokis padėjimas vadinasi **agamija**. Tai gi tik iš **agamijos**, anot Bachofeno, išsivystė moterų viešpatavimas (ginekokratija). Bet toks agamiškas žmonių padėjimas, tokia lyčių maišielienė, pirmiausiai įsipyksta moteriai delei jos tam tikrų gamtiškų paliūkimų. Ji prašalina nuo savęs visus vyrus, kad atsiduot tik vienam jūju. Ji į save pradeda žiūrėti kaip į tvarkos ir dorės pridabotoją, ir šioji rolė užsiliko net ligi šiai gadynei. Delei to viso ji ir buvo tikra šeimynos globėja. Vaikai visuomet budavo priskaitomi prie motinos gentkartės, jie budavo jos inpediniais ir, anot Bachofeno, šitokia matriachato tvarka buvo išsiplatini si kuone ant viso žemės skritulio, kur tik žmonės gyveno.

Bet kodėl ji neušilaikė? Bachofenas atsako, kad moteris stovi, kaip protiškai, taip ir fiziškai, žemiau už vyrą, todėl ji ir turėjo pasiduot jo globai, kuomet ji jau turėjo vyrą; — moteris, anot jo, nes del valdžios sutverta. Ir taip, sulig Bachofeno tvirtinimū, žmonių pergyveno tris periodus. — Pirmiausiai buvo **agamija**, tai yra lytiškas susinėsimas vyrų su visomis moterimis. Antras periodas — tai matriachatas, kuomet monogamiškos šeimynos galva skaitosi motina, kuris, pagaliau persikeičia į patriachata, kuomet vyras arba tėvas užima svarbiausią šeimynoje vietą.

Šitos Bachofeno hipotezės sukėlė gana karštus ginčus tarp senovės žinovų. Daugelį jo pri-

vestų faktų nebuvo galima užginčyt. Ypatinai daug, ir tai gana teisingai, ginčytasi už tai, iškur Bachofenas žino, kad pirmiausiai žmonės gyveno agamiškai; kodėl negalima esą prileist, kad jie išpat pradžių neprisilaikė monogamijos. Vienok šie ginčai neprivedė prie kokio nors svarbesnio išvedimo; tos visos Bachofeno teorijos, subudavotos ant filologiškai-archeologiškų argumentų, pradėjo užsimiršt, tik už 10 metų jos gavo parėmimą, bet jau visai iš kitos pusės. Dabar Bachofeno hipotezės patvirtino ne archeologija ar filologija, bet etnologija.

Mat, lygiai tuomet plačiai ir nuodugnai susipažino su Australijos laukinėmis tautomis. Iš Australijos laukinių žmonių gyvenimo pasirodė, kad tarpe jų dar ir dabar esama matriachato sistema. Pasirodė, kad dabar Australijoje dar tris penktosios gyventojų dalis prisilaiko matriachato o tik dvi penktosios — patriachato; reikia manyti, kad pirmiau buvo sistema matriachato ir ten, kur dabar jau patriachato prisilaikoma.

Žymus australiečių tyrinėtojas Howitt'as panašiai Bachofenui priėjo prie tos minties, kad giliausias senovės šeimyna rėmėsi ant matriachato, kuris buvo išsiplatinęs Amerikoje, Melanezijoje, Polinezijoje ir net pas tulas gimines Europoje ir Indijoje. Pasiremiant šiais faktais, daugelis etnologų vėl pradėjo prisilaikyti Bachofeno teorių, vėl kilo ginčai, vėl klausimai ir abejonės. Bet šiuomkart didžiama etnologų jau pripažino, kad pirmiausiai tarp žmonių nebuvo nė moterystės, nė šeimynos. Visi vyrai lytiškai susinėsdavo su visomis moterimis, niekas nežinojo kieno kas yra tėvu, vaikai pažinojo tik savo motinas.

Toliau betyrinėdamį etnologai atrado dar ir daugiau žingeidių dalykų. Australijoje tapė atarasta gyvenimo forma, kurią negalima pavadinti nė **agamija**, nė **monogamija**; ši forma tartum stovi viduryje **agamijos** ir **monogamijos**, — ją mes pavadinšime kuopos moteryste. Kuomos moterystė užsiveria tame, kad keletas vyrų susitarė veda kelias pačias. Tai būva, kuomet keli broliai veda kelias seseris, ar šiaip keli vyrai iš vienos šeimynos veda kelias moteris iš kitos. Kiekvienas vyras nežino savo pačios, o pati nežino savo vyro: kiekvienas vyras turi kelias pačias, o iš kitos pusės — kiekviena pati turi kelis vyrus. Kuopos moterystė jau daug susiaurina **agamiją**; paskui jos matomai sekė **monogamija**, tai yra sutartis vieno vyro su viena moterimi.

Vienok šie augščiau privesti faktai vargiai būtų pertikrinę tokius gilius tyrinėtojus ir mokslo vyrus, kaip Howitt, Spenser, Gillen, Frazer, Lewes Morgan ir kitus, jei nebutų pasipynę dar vienas svarbus faktas. Pasirodė, kad nekulturiškieji Hawaii salų gyventojai kiekvieną vyrą vadina tėvu, kuris pagal amžiaus galėtų but tėvu; kiekvieną gi savo amžiaus žmogų vadina broliu, o priangančią kartą vadina vaikais ir anakais. Jie žino tik penkias gentkartes: dievus, tėvus, brolius, sunus ir anakus; jei tai būtų moteris, tai jos vadintųsi: bobutės, motinos, sesers, dukters ir anakės.

Rodos jau gana aišku, kad žiliausioje senovėje nebuvo jokios moterystės ir šeimynos, o vien viešpatavo **agamija**, tai yra lytiškas susinėsimas visų vyrų su visomis moterimis. Bet dar ir šiandien randasi daugelis mokslo vyrų, kurie tam netiki, todėl neberekalingai pažymėt ir tai, ką jie sako.

Pirmučiausiai, jie priveda tą faktą, kad Hawaii salų gyventojai visus tos pačios kartos žmones vadina broliais ir seserimis, o vyresnės kartos — tėvais ar motinomis, randa gana silpnų argumentu. Mat, kad jie vadintų taip tik tėvus, tas būtų pavirtinimū Bachofeno hipotezės, bet kad jie vadina ir visas vyresnes moteris motinomis, tai tie vardai turi kitonišką reikšmę. Mat, kiekvienas gali savo tėvo nežinot, bet motina, kuri pagimdė ir žindė savo kudikį, kiekvienas gali pažinti ir atmint. Jie sako, kad Hawaii gyventojų kalba dar nėsanti užtektinai išsidirbus, taip kad jie po žodžių motina supranta ir tikrą motiną ir kiekvieną sesėnesnę moteriškę. Tas pats atsikartoja su žodžiais tėvas, brolis, sesuo, anakas — šitie vardai gali mį ir prie **agamijos**, ir prie **poligamijos** ir prie **monogamijos**. (Užbaiga seka.) **P. Norkus.**

Daktaras: — Kas tamstai yra?

Ligonis: — Eisu nesveikas, ponas daktare; Sopa man, bala žino, kas apie širdį... ot, čia...

Daktaras: — Ar gerai, sveikas, miegi?

Ligonis: — Gerai, ponas daktare.

Daktaras: — Ar turi apetitą?

Ligonis: — Turiu, ponas daktare.

Daktaras: — Ar turi gerą upą?

Ligonis: — Turiu, ponas daktare.

Daktaras: — O penkis dolarius ar turi?

Ligonis: — Turiu, ponas daktare.

Daktaras: — Na, tai duok juos man ir eik po šimtus pypkių! **K. J. J.-s.**

TAMAQUOS LIETUVIAI.

Lietuviai čia pradėjo apsigyventi jau nuo 15—20 metų (ant kiek man yra žinoma). Seniausi lietuviai bene bus A. Žingžda ir Jurgis Martinkus. Nors po apielinėkės miestelius lietuviai pradėjo apsigyventi daug didesniame skaitliuje, bet Tamaquoj lietuvių apsigyvenimas ėjo labai lėtu žingsniu ligi 1907 metų. 1907 metuose čia buvo apie 25 lietuvių šeimynų ir keliolika pavienių. Draugijų lig to laiko čia nebuvo. Tik balandžio mėnesyje (1907 m.) pradėta čia organizuoti Lietuvių Ukėsų Gedimino Klubas su 3 dol. pašalpos ligoje, kur buvo priimami ir ne ukėšai. Organizatoriai buvo Jurgis Martinkus, A. Žingžda ir Jurgis Balčius. Pirmieivisko elemento lig to laiko čia visai nebuvo ir jokio judėjimo čia niekas nebanded sukelt.

Nors nedaug čia buvo lietuvių, bet daugelis jų turėjo įsitaisę sau nuosavius namus ir gerai gyvenmo. Buvo viena krautuvė ir tris salionai. Daugiau nieko čia indomaus nebuvo iki vidurvasario 1908 metų. Būgpučio mėnesyje liko čia sutverta LSS. 103 kuopa iš 5 narių, kuri pagyvavus ligi 1909 metų numirė ir numirusi prisikėlė vos pereitais 1913 m. Tuojaus, ar į du mėnesiu po susitvėrimui LSS. kuopos, susitvėrė ir SLA. 204 kp., pasidarbavus p. Strimaičiui ir P. W. Birštonui; kuopa puikiai bujoja ir auga.

Pradžioje 1910 metų, didėjant čia lietuvių kolonijai, pradėta organizuoti lietuvių-katalikų parapija, kuri ir susitvėrė, bet žmonės, inbauginti vykupų bylomis su lietuvių parapijomis Mahanoy City ir Shenandoah'ryje, nenorėjo atiduoti kasos knigui Durickui, kuris paklebonavęs čia apie kelis mėnesius dingo... Jo vietą užėmė nelemtos garbės „kunigas“ Urbonas iš Mahanoy City, kur jisai turėjo „nepriugulmingą“ parapiją.

Tas čia kiek paklebonavęs irgi išsikraustė, nes sugrįžus kun. Durickui arių bažnyčion, darė jam konkurenciją ir maž-pamažu visi „kun.“ Urbone parapijonai perėjo kun. Duricko pusėn. Po tute laiko kun. Durickis išsikraustė, o jo vietą užėmė kun. P. Gudaitis — geras tėvynainis, kuris budamas daugiau išmanantis už kitus kunigus, mokėjo prie lietuvių prieti ir jų kasą užvaldyti. Tuo laiku lietuvių buvo jau apie 150 šeimynų, 4 krautuvės ir penki salionai. Visi žmonės kalnakasiai, iš kurių daugelis ingijo nuosavius namus po visą miestelį.

Apie pradžią 1911 m. susitvėrė čia Šv. Petro ir Povilo pašalpinė draugystė, o 1912 m., vasario 29 d., susitvėrė tautiška pašalpinė draugystė — D. L. K. Vytauto, kuri ir dabar gerai gyvuoja, nors pirmutiniai jos metai buvo labai sunkūs.

Per visą tą laiką nors ir buvo čia įvairių draugijų, bet gyvybės lietuvių gyvenime vis nesimatė ligi 1912 m. žiemai. Gruodžio 17 d. susitvėrė TMD. 145 kp., kurį vasario 1 d., 1913 m., atidarė savo kningyną ant Elm gt. Nuo to tai laiko ir pradėjo viskas gyviau krutėti — tapo sukviestas kruvon visas daugiau pažangenis elementas ir nariai taip prie kningyno priprato, kad šiandien sunku būtų suo juo persiskirti.

Bekalbant apie apšvietos darbą turu priminti apie atidarymą čia svetimtaučiams vakarinės mokyklos, pasidėkavojant vietinės metodistų bažnyčios vadovui kun. C. P. Fletcher'ui. Tikslas tos mokyklos, ant kiek man yra žinoma, išmokinti lietuvių anglų kalbos bei rašybos, o paskui pritraukti juos į metodistų bažnyčios narius. Panaši mokykla yra ir Shenandoah'ryje, Pa., vedama to paties kunigo. Ar šioji mokykla atsieks savo tikslą, ar ne, ateitis parodys, bet vietiniams lietuviams šiuomi tarpu ji yra labai gera, nes pramokins lietuvių anglų kalbos, o kitus gal pastumės net prie tolimesnio mokslo.

Dabar čia randasi apie 200 lietuviškų šeimynų su dideliu skaitliumi pavienių. Apšvieta, kiek iš viso galima spresti, stovi žemai; jaunuomenės labai mažas nuosimtis skaito laikraščius bei kningas, bet užtai girtuoklystė čia labai yra įsigalėjusi.

Iš numirusi prisikėlusai LSS. 103 kp. persikraustė TMD. 145 kp. kningynan, kur ir varo savo partiviską agitaciją. Kiek iš to bus lietuviams naudos, ateitis parodys. Baigiant reikia priminti, kad lietuviška parapija ingijo savo nuosavybę — kleboniją ir drug. p. tuom pačiu stogu bažnyčią už \$2,000, kurią, žinoma, užrašė ant vyskupo vardo... Kun. P. Gudaitis, buvęs geras pirmievis, pradeda dabar šaušties prieš pirmievis, tankia juos net bažnyčioje „puikiai“ pakeikia, o kalėdojant tulus ragino nēlaikyti ant „burdo“ pirmievių bei laisvamanių.

Šiaip viskas miestelyje stovi ant krašto prisikėlimo; jei tik atsirastų daugiau pamokyty vyrų, tai apšvietos darbą sparčiau būtų čia galima pavaryti pirmyn, bet dabar yra labai sunku čia darbuoties. Vienok reikia tikėties, kad ateityje ir Tamaquos lietuviai išvys tikrą šviesą.

St. Miliankas.

KNINGOS—PELNAS.

Kningos yra tikri mūsų draugai. — Ineikite į mano širdį, mano brangiausi draugai; atidarykite mano dvasios langus ir veskite protą į augštesnius pasaulius, prie pakinties šaltinio; bukite visados mano gyvenimo vadovais.

Iš visų pasilinksmimų, kurie gali būti suteikti nuvargusiems po sunkaus darbo darbininkui — tai skaitymas užimančios ir naudingos knigos. Pamėgimas ir skaitymas knigų atneš jam džiaugsmą ir pelną. Ji sudrūtina dvasišką spėką, o nuvargusias kūniškas jėgas padarys lengvesnėmis, gyvensnėmis ir galingsnėmis atlikimui sunkaus darbo. Ji apsaugos jį nuo tamsumo, kuris veda prie girtuokliavimo ir salinūs ir išgelbės jį ir jo šeimyną nuo galutinės prapulties. Darbininkas, skaitydamas pamokinančią gerą knygą, apart pasisėmimo naujų žinių, galės užmiršti šio momento blogas pagundas, — o tankiai apie jas užmiršdamas paskiau galės ir visai nuo jų atsiluosuoti. Taip besielgdamas jis užmirš apie karčiamą ir kitas netikusias vietas ir paklydusius draugus. Galų gale jis pamatys didelį pelną, o nes kišenius liks su pinigais, o savo šeimynoje pajus linksnumą. Visi jo ir šeimynos reikalavimai bus patenkinti; jo galva bus lengva, mintis aiškios, kūnas sveikas ir pilnas energijos. Tada jo darbas nesirodys jam kankyne ir jis niekad neįsivaizduos nusilpimo.

Kninga sutėkia darbininkui medžiagos mąstymui ne tiksliai apie jo grynai mechaniskus kiekvienos dienos užsiėmimus, bet ir apie augštesnius dvasišką bei filosofiskus klausimus, kurie turi rūpėti kiekvienam žmogui, jei jis nenori likti visą amžių neišauklėtu kūdikiu. Kninga masina jį, kaip jis prasišalina nuo jos, ir melai jį sutinka, kada ją ima į savo rankas.

Bet skaitytojas yra tik tada laimingas, jei jis pasirenka knigas vientik geriausias iš geriausių. Taip, naminio pasilinksmimo šaltinis del visų yra atidarytas. Kninga yra pamatu šeimyninio sutikimo ir gerovės. Šeimyninkas gali skaityti knigas balsiai arba duoti ją savo pačiam, kad skaitytų, arba senesiam sūniui ar dukterei, arba sutvarkyti taip, idant ją pačiam skaitytų kiekvienas šeimynos narys.

Visi turi naudą iš knigos — visi užsiteresuoja joje paduotais nurodymais bei pamokinimais. Niekas kitas taip neriša žmonių, kaip besidraugavimas intelektualiskame pasilinksmime. Jis suteikia jiems abipusinį godumą ir visų dorybių pamatus. Jis duoda kiekvienam valdytojo raktą, su kuriuo galima išsigelbėti iš savo privilegijško kalėjimo.

Ineiti į šventą savo širdies dievnamį — Ir žiūrėti, ir vaikščioti ten apieistū svečiumi, Vaikščioti per visus savo proto garbės takus, Žiūrėti į visus tenai atrastus turtus.

Kolei kninga veda jį šiais takais ir verčia žiūrėti vidun į paties širdies, į galutinus jo laimės šaltinius, jį sergsta jį tuom laiku, kad jis būtų atsargus ir stengtųsi užlaikyti tą savo dievnamį kuogeriausiai, pavyzdinčiai.

V. J. Budrikas.

GEGUZIO VAKARAS.

Umai sutemo. Visur tiršta tamsa. Vienuvienas sėdžiu ties langu kambaryje. Visi kėmpai apvienėję ir tylūs. Tyla ir apvienėjimas apkabino mane. Juodu surišo mano sielą. Paėmiau Emerson'o knygą ir pradėjau skaityti straipsnį apie nemarumą (Immortality). Augštos, gilios mintys tuojau lyg ir užkerėjo mane. Ir turėjau sustoti skaitęs. Pradariau langą. Žiūriu ir klausaus. Smulkiai lįja... Aš girdžiu lietaus lašus, krinantčius viens po kito į ryančios amžinybės bedugnę. Tai mano gyvenimo lašai. Krinta, išnyksta — ir užmiršti. Aš jaučiu savo dienas, lekiančias prieš mirties besivijimą. Viskas, kas atlieka, man atrodo ne daugiau, kaip viena naktis. Savaitės, mėnesiai ar metai, kuriuose aš galėčiau gerti saulės šviesoje amžiną kvapą, atrodo man trumpa vasaros naktimi. Ji mažai man tereiškia, nes stovi arti savo galo.

Mirtis. Tyla! Amžinybė! — Kokios misterijos, kokie teroro vardai esybei, kuri trokšta laimės, nemarumo, tobulumo!... Kur aš busiu rytoj — kada gyvybės kvapas atsiveiks su manimi? Kur bus tie, kuriuos aš myliu? Kur mes visi busime — kur mes žengiam? Amžinos problemos keliai prieš mus savo nepermaldujamame iškilmingume. Misterija iš visų pusių! Uždengti tamsybėje gyvenimo slėpiniai! Su tikyba vien tik žvaigždė, kuri šviečia šitime tamsume ir netikrumė!

Kol pasaulis yra amžino gerumo darbas, kol sąžinė neprigaus mūsų — nėra ko bijoties. Duoti laimę ir daryti gerą — tai mūsų tiesos, išganymo inkaras, signalinės ugnies šviesa, priežastis del egzistavimo... Visos religijos galėtų sutrupėti ir išnykti; kol gerumas ir sąžinė pergyvens, mes vis turėsime idealą, ir gyvenimas bus vertas gyventi.

Niekas negalį sumažinti žmonių garbės ir vertės, kol meliš gerumo, dievotumo religija laikysis ant žemės; nieks negali panaikinti tikybos altoriaus, kol mūmuse degs ideališka meilė...

Besiklausydamas gyvenimo krintančių lašų balso, paskendau užmiršimo upėje. Išties, žmogaus gyvenimas yra užmaršingas, gamta užmaršingesnė, o pasaulis užmaršingiausias. Greitas ir nepermaldujamas universalisko gyvenimo išsiplėtojimas, kuris naikina ir kramto visą individuališką esybę, dido mūsų egzistaciją ir slopina omenį, pripildo mane nepakenciamu melancholia.

Užgimti, kovoti, išnykti — tai visa efemeriska žmoniško gyvenimo drama. Per kelias išrinktas širdis mūsų omenis pereina, kaip smulkios vilnelės ant vandens ar vėjelis ore. Jei nieko mūmuse nėra nemirštančio, tai koks mažas daiktas yra gyvenimas. Kaip sapnas, kuris dreba ir miršta pirmame aušros mirgėjime, visa mano praetis ir dabartis išsiskirsto ir išnyksta iš mano sąžiniškumo tame momente, kada tas sąžiniškumas grįžta pas save. Aš jaučiuos tada apnuogintas ir tuščias: aš esu panašus tarpstančiam ligoniui, kuris nieko neatsimena. Mano kelionės, skaitymas, studijavimai, projektai bei viltis išnyksta iš mano proto. Tai yra apvienėjus valstybė. Visi mano gabumai prapuola, kaip peteliškės apredalas. Aš jaučiuos grįžtas į elementariškesnę formą. Aš matau savo

paties nuogumą; aš užmirštu daugiau, negu esu užmirštas; aš esu prakilniai į kapus tebevyndamas; aš jaučiu, lyg kad būtų nepaprastai išnaikinimo taika ir tamsi Nirvanos tyla. Aš jaučiu laiko upę, bėgančią prieš ir manųje; aš matau nepaliečiamus šėšėlius, riedančius paskui mane, bet nieks nepertraukia tylos, kuri apkabino mane.

Jau po pusianakčio. Visi išsisi, aš negaliu užmigti. Mano troškimas nerimsta. Jis jėško meilės, taikos. Aš jėškau kad pripildyti širdį, apginti idėją; aš jėškau darbo, kuriam galėčiau pašvesti paskutinę savo stiprybę; mylėjimo, kuris numalšintų šitą vidurinę slaptąją troškulį; priežasties, dėl kurios aš galėčiau mirti su džiaugsmu. Bet ar aš rasiau tą visą? Aš trokštu visko, kas nėra galimas ir pasiekiamas: aš trokštu tikros religijos, rimtos simpatijos, ideališko gyvenimo; aš trokštu rojus, nemarumo, šventumo, tikėjimo, inkvėpimo. Ko daugiau trokštu — tai nežinau! Bet ko aš tikrai trokštu — tai mirti ir užmigti iš naujo. Permainyti save ir apsigyventi kitame pasaulyje...

V. J. Budrikas.

Tev. Myl. Dr. tes reikalauose.

PRISIKLIAUSYKITE SEIMO ATBALSAMS!

Kada mūsų draugai skaitys šitas eilutes, mūsų garbinga Tėvynės Myletojų Draugija jau laikys savo seimą Waterburyje, Conn. I kuopas dar bus nesuėję nusijustieji delegatai pranešti, kas seime veikiami ir nuveikta. Bet, mes tikime, kad kiekvienas Tėvynės Myletojas su dideliu kantrumu lauks iš seimo žinių ir nuo jo pasekmių. Šitos žinios tik nuo ateinančios savaitės pasklys laikraščiuose, ypač organe pasirodys.

Po seimui mes ragintume visus draugus, kad atidžiai išstudijuotų seimo protokolą, ir tuojau savo kuopų susirinkimuose imtų jį giliai perkratinėti. Suprantama, kad seimo nutarimų gal ir nebus galima permainyti. Bet protokolo studijavimas ir platus apkalbėjimas seimo veikimų patikus narius supažindins su visu T. M. D. veikimu ir nusižymėtais darbais ateinančiam metui. Niekad taip neesit pakelta dvasia narių ir kuopų, kaip laiku seimų ir jiems praėjus. Tada tik jie įsigilina į pačius svarbiuosius Dr. tes uždavinius ir tada jie patys kiekvienas narys kaip ir iš atminties išmoka savo gerbiamos draugijos tikslus. Kada patys nariai buna plačiai apsupažinę su savo organizacija, tai tada jiems buna labai lengva ir kitiems tą aiškinti, ir tada gali labai pasekmingai prikabinėti naujus narius.

Šitie po seimo susirinkimai dar buna ir iš kitos pusės labai svarbūs. Juosna galima užkviesti ir visus pašalinius žmones, vyrus ir moteris, vaikus ir merginas. Jie kad ir ne aktyviai dalyvauja tuose pasikalbėjimuose, tai bent daug svarbių žinių išgirsta, kas mūsų darbingos Draugijos yra veikiami ir žadama lietuvių švietimui veikti. Tada, kada žmonės gerų idėjų prisiklauso, jie patys paskui pradeda mūsų Draugijai užjausti ir ar anksčiau ar vėliau ir patys su mielu noru prie jos prisideda. Todel, atkartojame, kad šitie po seimo susirinkimai yra neįpaeakytai svarbūs mūsų agitacijai, ir šitą reikia kaip galint išnaudoti pa-

čių žmonių labai.

Mes labai karštai raginame visus kuopas ir pašalinius draugus, kad šituos susirinkimus stengtųsi veikliai padaryti ir juose netik patiems nariams butinai visiems dalyvauti, bet kaip galint daugiau užkviesti ir pašalinių žmonių.

ATSAKYMAS:

KAIP DIDINTI KUOPAS.

Viename iš pirmesniųjų mūsų organo, „Vienybės Lietuvninkų“ numerių skaitėme vieno iš mūsų Draugijos veikėjų straipsnelį, kuriame rašytojas reikalavo nurodyti kelius, kokiais kai kurios kuopos labai pasekmingai didina savo kuopas. Jis sako, kad tie nurodymai būtų labai naudingi kitoms kuopoms, kurios nors dideliuose miestuose gyvena, bet savo kuopų didinti nemoka. Cietai aš kaip tik ir norėčiau anam draugui atsakyti, podraug nurodyti iš savo patyrimo, kaip yra pasekmingai kuopos didinama. Štai keletas nurodymų, kurie, man rodos, bus labai neprošali kuopų veikėjams išidėmėti.

1. Reikia reguliariškai laikyti kas mėnuo susirinkimus, ir nuo vieno susirinkimo iki kitam reiki visiems kuopos nariams stengtis prikabinėti kuodaugiausiai narių bei į sekantį susirinkimą juos užkviesti.

2. Viešuose susirinkimuose ar privatikuose pasikalbėjimuose visur ir visados reikia aiškinti visiems, kad TMD. yra vienintelė tarpe lietuvių organizacija — kultūrinė apšvietos draugija, ka ji veikia, ir kokią naudą ji lietuvių visuomenei neša, taip, kad žėdnam lietuviui privalu į tokią draugiją prigulėti.

3. Kuopa turi rengti taip dažnai, kaip galima teatrų, balius, paskaitas, prakalbas bei visuomet apvairkštinti įvairius tautiškus svarbius paminėjimus. Taip gi labai gerai yra rengti šeimyniškus vakarėlius ir kitokius dalykėlius, kurie užinteresuotų lietuvių visuomenę.

4. Toliaus ir ant galo, reikia taip kuopoje veikti, kad visuomet atkreiptume visuomenės atidžią į savo kuopos veikimą, kad būtų būdu visuomenė turėtų progą apsupažinti su TMD. užduočia ir nauda, o visuomenė pagaliau pati pradės suprasti apšvietos naudą ir pradės TMD. užjausti. Žinoma, tada pradės žmonės skaitlingai rašytis į mūsų Draugiją, kad nereiks ir prikabinėjimų. Taip daro ir visos didžiausios kuopos; taip darydamos ir silpnosios kuopelės pamatys savo kelius.

K. A. Orlauskis.

IŠ KUOPŲ VEIKIMŲ.

Chicago, Ill. Gegužio 10 d. čia atsibuvo iškilmingas 10 metinių spaudos atgavimo sukaktuvių paminėjimas. Programas, kuris susidėjo iš prakalbų, dainų ir muzikos, nebuvo ilgas, bet turinčias ir rupestingai apdirbtas. Visuose numeriuose matėsi geras prisirengimas. Publikos buvo pilnutėlė svetainė ir po to vakaro iš visų pusių girdėjosi vienteti pagyrimai ir rengimo komitetui padėkavonės už gražiai surengtą vakarėlį. Ištikro, ir verta buvo!

Šį apvaikščiojimą rengė chieagisškės TMD. kuopos. Vėliaus prie jų prisidėjo ir Chicagos Dr. jų Sąjunga. Vienok šita neįlaikė iki galui. Labai įdomus dalykas pasidarė.

Šios sąjungos valdyba susideda iš keliolikos direktorių. Šiuomet į direktorių valdybą pakliuvo prezidentu socialistas ir ke-

letas direktorių taipgi socialistų. Užėjus klausimui, ar reik prisidėti prie TMD. rengiamo apvaikščiojimo, visi, suprantama, sutiko, kad reik. Sąjungos prezidentas nuskyrė ir sąjungos atstovus į rengiamąjį komitetą, kurio priederme buvo minėtą vakarą surengti.

Susijus komitetui, kilo klausimas, ką čia pakviesti tam vakarui kalbėtojais. Nutarta duoti reprezentanciją visoms srovėms, nes šisai vakaras turi būti beparttyvis.

Gerai. Taigi ir nutarta, kad tautininkus atstovausių p. B. K. Balutis, tautiškaiklerikaliską sriovė — p. P. Gudas, klerikaliskąją, taip saktam, luomą, — kun. F. Kemėšis ir socialistus — p. K. Gugis, Chicagos draugijų Sąjungos prezidentas.

Rėds, ko čia ir reikėtų daugiau? Bet ne, netaip išėjo. Socialistai užsivarė, kad ir p. P. Grigaitis, „Naujienų“ redaktorius, turis būti pakviestas prakalbosa. Diduma komiteto narių tam nepritarė, nes p. Grigaitis, nuo pat savo Chicagon atvažiovimo ir minėto laikraščio pradžios pasirodė per daug mylintis „sienomis laiptoti“ ir greitai savo sensacijomis ir ypatų šmeižimais įgriso net iki gyvam kaului (taip bent pasakoja ir žmonės, kuriems jokios partijos nerupi). Socialistai vienok užsivarė ant savo pastatų ir vartoję visokias priemones tam tikslui. Priejo net prie tokio juokingo dalyko, kad Rengiamam Komitetui prisiūsta formališkas raštas, po kuriuomi pasirašė apie septynios ypatos (tame skaitliuje „Naujienų“ bendrovės prezidentas K. Gugis ir manadžerius J. Ilgaudas) ir kuriame rašoma, kad „visuomenė“ butinai reikalaujanti, kad p. P. Grigaitis kalbėtų Komitetui didus formališkas raštas, po kuriuomi pasirašė apie septynios ypatos (tame skaitliuje „Naujienose“ pipirų, kiek reik: kad komitetas esąs atžagareiviskas, kad nieko nenusimanas, ir tt.

Tuom tarpu apvaikščiojimas ar tinosi ir komitetas, matomai, tvirtai buvo pasiryžęs apsieiti be tų, kurie persylą veržėsi nekviesti. Sąjungos prezidentas tada šaukia ekstra susirinkimą direktorių ir čia vėl pakliama tas pats klausimas. Susirinkimas buvo taip trukšmingas, kaip retai kada — užsibaigė net 2 val. nakčia. Rengimo komitetas griežtai atsiskak užleisti vietą p. Grigaičiui, aiškindamas, kad delei savo nevyrškų pasielgimų p. Grigaitis nėra visai geistinas, ir jie nenori čia kovoti su socialistais, kaipo tokiais, bet tik su neprašytais svečiais, kurie pamiršę savo pasilgimuse visas rybas gėdos. Socialistai gi galvas guldė už p. Grigaitį, manydami, kad kito jokio tinkamo atstovo jie, turbut, neturi. Delei šventos ramybės Sąjunga nutarė geriaus pasitraukti nuo formaliskio dalyvavimo.

Vakarą, visgi, kaip minėta angščiau, nusisekė, ir nusisekė taip puikiai, kaip retai kada. Kalbėtojais buvo: Dr. A. Rutkauskas, kun. Kemėšis ir B. K. Balutis. Pirmas kalbėjo apie spaudos svarbą, antras — apie lietuvių spaudos istoriją ir jos atgavimą, o trečias — apibendrinę jų prakalbas, nurodydamas ir kokią mes iš praeties pasimokinimą galime turėti.

Muzikalis programos nusisekė taipgi puikiai ir žmonių užsigažinimas buvo nemažas. Programui pasibaigus, nuotraukta fotografijos. Pruselis

DELEI „KELEIVIO“ KORESP. ATSAKYMO.

„Keleivio“ No. 19 p. F. Paškevičius atsako „V. L.“ korespondentui, ty. man, buk aš „V. L.“ No. 15, aprašydamas atsibuvusį visų Rockfordo draugysčių vakarą, „įkandau“ LS. ir Dukterų Draugystės drg. Albiną Petronį.

Pas mūsų socialistus (žinoma, ne visus) jau tokia mada įsigyvendinus, kad visuomet stengiamasi apginti žmogų, neatsizvelgiant, kad jis ir nešvariausias būtų, bile tik „draugas“... Tokia „mada“ reiškia trumparegystę. Toji mada reikėtų kartą ant visados mesti, o stengties rimtai žiūrėti į dalykus, rimtai pagaltuoti ir nupeikti blogus darbus visų lygiai, nežiūrint ar tai būtų „draugo“ ar kieno kito, o pagirti taippat. Tad, jeigu ir „Keleivio“ korespondentas būtų rimtai pagaltovęs, jam būtų reikėję rašyti minėto „atsakymo“.

Kaip jau buvo minėtą, tas vakaras buvo parengtas visų Rockfordo draugysčių bei kuopų su skirtingomis pakraipomis ir žmonių pažvalgomis su tikslu įvykdyti tarpe savęs geresnę santaktaivienybę, apkalbėti savo tikslus ir tt. Todel ir draugysčių taryba (iš kiekvienos draugijos du delegatai paskirta i tarybą) iš laiko nutarė, kad tokiame vakare draugysčių kalbėtojai atsineštų su mandagumu i publiką ir vengtų užgauliojimų (labai pagirtinas nutarimas). Kalbėtojai ir sekė šį nutarimą. Tik p. Albinas Petrešas, atstovaujantis Liet. Sunų ir Dukt. Draugystę to nutarimo nepaisė. Jis atkalbėjo „monologą“ ar tam panašų, išsimokinę iš „Keleivio“, apie „du kelius i dangaus karalystę, kuriuos dvasiški tėveliai pasakoja“. Turėius buk einaš su papuošalais ir iškilme; vargšas gi — paguldytas ant pėsčių maišo, prastame vežime vežamas ir tt. Užbaigęs savo kalbą, paklausė: „Kaip jums patinka tokis biznis?“ Na, žinoma, socialistai emė delnais ploti kiek tik pajėgų turėjo, kad „dvasiški tėveliai ir biznis“ buvo paminėta. Reikia paminėti, kad tame vakare dalyvavo ir vietinis kun. V. Taškunas.

Tad, argi gali būti vieta tokiam vakarė vyrukams pasirodyti ant estrados su panašiomis kalbomis, — kalbėti apie „dangaus karalystę“, kada čia žmonės susirinko apkalbėti savo paprastus reikalus?... Galop, kiekvienas miręs žmogus yra vežamas tik i duobę, o ne i „dangaus karalystę“... P-as Paškevičius sako, kad tas „vyrukas“ pasakė „darbinikiškos pakraipos monologą“ (sic!)... Panašiemis monologams vieta gali būti vien „Šakėje“, o ne ten, kur žmonės rimtai dalykus svarsto. Drasiški tėveliai ir jų „biziniai“ tokiame vakare galėjo būti tik tokiems vyrukams ant lupų, kurie nepažįsta mažiausio mandagumo ir kurie nieko geresnio nežinojo pasakyti.

Vėl p. Paškevičius sako, kad iš tautiečių ir klerikalų pusės buvo tokių silpnų kalbėtojų, kad „žemiau kritikos“. Čia reikia pasakyti, kad ne tame yra svarba, kad žmogus silpnai kalba, bet tame, kokius jis turi norus kalbėdamas, ir kurion pusėn tie norai atkreipiami.

Toliaus, p. Paškevičius sako: „Pasirodo, kad pas mūsų tautiečius nėra žmoniškumo ir gana. Ar kur reikia ar nereikia, o kitos nuomonės žmogų jie visuomet mėgsta įžeisti“. Tas netiesa. Jei-

gu jau taip ištikrųjų butų, kaip kad p. Paškevičius rašo, tai tautiečiai butų įieškoję budo ir P. Grigaitį įieisti, kuris tą patį vakarą kalbėjo ir vieną vakarą prieš; tačiau, matoma, taip nėra, nes jie (tautiečiai) to nedarė, bet, priešingai, dar buvo paminėta, kad Grigaitis rimtai kalbėjo. Šitas ir yra aiškiausias faktas, kad „Keleivio“ korespondentas rašo netiesą.

P. A. Deltuva. P. S. Dar norėčiau p. Paškevičiui patęmyti, kad cituojant žodžius iš svetimos korespondencijos ir dedant į svetimženklius visomet yra cituojama žodis ir žodį, originališkai, su visais ženklais, nieko neperkeičiant. To p. Paškevičius neprisiilauko.

Paminėsiu, kad atsakymas buvo pasiūstas į „Keleivį“, bet „Keleivis“ netalpino. **P. A. D.**

NAUJI RAŠTAI.

„Vairas“ N 7. Raštų turinys: P. Tvarkanta — Kodėl mūsų dailininkai piešia daug peizažų ir maža figūrų. X. — Lietuvių Dailės Draugija pernykščiais 1913 metais. Nendrė — Aštuntoji L. Dailės Paroda Vilniuje. J. Rainis — Sotiejai. Pr. Penkaitis — Beisbastant: 2) Filosofas, 3) Kastrutė myli. P. M. — Kultūros laipsnis Lietuvoje: I. Žemės ūkio stovis. B. Š. Herbačevskis — Jau noji Lietuva eina. Musų kultūros gyvenimas. Paveikslų turinys: Adomas Varnas-Rikkers — Ruduo. P. Kalpokas — Vakarop. A. Žmuidzinavičius (fot.). Lietuvių juostos. Glinčiškės ežeras (J. Strazdo fot.). Bičkų vienasėdis (J. Strazdo fot.). Lietuvių audimų raštai (kopijavo O. Rakštienė). Brolių Buračių medžio darbai. Bronisl. Burėas — Lentelė. P. M. — Kultūros ratelio žemlapis.

„Laisvoji Mintis“ N 48. Lietuvių spaudos atgavimo šventė. Alfa — Apšvieta ir religija. Dennis Hird, M. D. — Evolucijos mokslas paveiklusose. L. Bert. rand (vertė Ona) — Šokis var-

pinyčioje. Mokslas pas arabus ir šiaip viduramžiuose. Z. Vitkauskas — Ar-gi. Alfa — Bibliografija. Victor Hugo (vertė Žemės Vaikas) — Notre Dame de Paris. Brieux (vertė Karolis Vairas) — Sunaikintosios gėrybės. Šis bei tas iš chronikos.

„Aušrinė“ N 2 (30). Turinys: Adomas Juodasis (eilės). Konst. Jasinkaitis — Principas. Nelaiko Aidas — Kur laimė? Pušaitė — Šiaurės daina. Bar. Kaunis — Dainuoklė. Raibonis — Rudens vakaru. Ign. Šlapelis — Menas ir jo kritika. Kun. J. Šepetys — Religija, dogma ir bažnyčia. Aurila — Darbas — turtų šaltinis. Stungaitis — Laikraštija ir gyvenimas. Vl. Lš. — Estų studentų laikraštis. A. R. — „Ko aš noriu?“ Įvairūs balsai. Žinios — žinutės. Informacijos.

„Pavasaris“ N 8. Jaunimo laikraštis — eina du sykiu į mėnesį.

„Šakė“ N 5 (1914).

„Veidrodis“ N 4.

„Jaunimas“ balandžio mėn., 1914. Mėnesinis laikraštis, skiriamas jauniesiems. Leidžia ir išimtinai vienas parašo Vydunas.

„Sukury“ N 5.

Socializmas — kuomi jis yra ir kaip jį inkunyti. Parašė O. Ameringer, vertė J. Europietis. „Laisvės“ spauda ir turtas. Pustl. 39, kaina 15c. 1914.

Laiškai pasmerktųjų mirtin ir Šlisselburgo Bastilija. Parašė V. Paukštys. Išleido „Laisvė“ 1914. Pustl. 74, kaina 20 c.

Negyvėlės meilė. Parašė Teofilus Gautier, vertė J. Laukis. Turtas ir spauda M. G. Valaskos. Chicago, Ill. Pustl. 45. Kaina — 15c.

JAUNAVEDŽIŲ PASIKALBĖJIMAS.

Ji. — Nenaudėlis, tironas, gotentotas! Jeigu mes gyventume Amerikoje, — aš tuoj pareikalaučiau persiskyrimo.

Jis. — Bet mes gyvename Rumokslas paveiklusose. L. Bert. rand (vertė Ona) — Šokis var-

didžiausių lietuviškų organizacijų, ant kurios visa Lietuva turi atkreiptus savo akis. Potam užkvieta kalbėti p. V. K. Račkauską, kuris trumpai pabrėžė keletą svarbesnių reikalų, kuriuos reikėtų įvykinti. Išrinkta komisijos. 1. — Mandatų priėmimui: J. Laskevičius, J. Ažurnaris; 2. — Ženklių prisegimui: M. Kukaitienė ir M. Valaitienė. Šaukimai delegatų. Viso pribuvo pirmon sesijon 63 delegatai. Seimui prisiuntę gyvū gėlių vainikus: vietinė Motery Draugija „Ruta“ ir vietinis „Šviesos“ knygynas. Vainikus priėmė delegatai su karštu delnų plojimu.

Rinkimai seimo vedėjų. Išrinkta: S. Gegužis pirmininku; J. Tareila — pagalbininku; V. K. Račkauskas — sekretorium; jo pagalbininku — J. Sekevičius. Komisijos daboigta rinkti: Kuopų įnešimai tvarkyti: J. Sekevičius, A. Ivaškevičius, B. Kondratavičius. Skundų komisija: A. Reikow, K. Gugis, A. Beržinskas. Spaudos komisija: V. Ambrozevičius, J. O. Širvydas, J. Bendoraitis. Rezoliucijų komisija: M. Vokietaitis, P. Lazauskas, I. Klimas. Maršalkos: K. Balčiūnas, A. Ažurnaris.

Sesija uždaryta ant 12 val.

Vietinės Žinios

Prakalbos. Pereitą ketvergo vakarą Tautiško Namo salėje atsilbuvo didelės viešos prakalbos. parengtos vietinių SLA. kuopų narių trusu. Kalbėjo SLA. prezidentas Fr. Živatkauskas, iš Seranton, Pa.; St. Gegužis, iš Shenandoah, Pa. ir vietinis — J. V. Lutkauskas. Visi gražiai stengėsi išdėstyti šitos didelės organizacijos siekinius ir naudą. Žmonių buvo susirinkę į 300 ypatų. Po prakalbų prisirašė į SLA. keturi nauji nariai.

Bischofo kreditorių susirinkimas. Su Bischofo subankrutėjusiu „banku“ reikalai dar vis neužsibaigia. Žmonės dar neatgavo savo indėtųjų pinigų. Todėl ateinančiame utarninke, gegužio 26, yra šaukiama didelis susirinkimas visų kreditorių, į p. P. V. Kulboko salę, 47 Hudson Ave., nuo 7:30 val. vakare. Susirinkimą kviečia: A. Kairis, W. Budzinowicz ir J. Stočkus, taipgi paakina visus kreditorius, kad atsineštų su savim indėtųjų pinigų kningutes. Busių svarstoma, kas reikia daryti.

„Tarka“ išėjo. Šiomis dienomis išėjo iš-pa spaudos 28—29 nr. juokų ir satyros laikraščio „Tarkos“. Numeris susideda iš 32 pustl. ir pagražintas paveikslėliais-karikaturomis.

Teatras. Birželio 13 d. subatoj, McCaddin salėje yra rengiamas lošti trijų veiksmų drama: „Kova su girtuoklybe“, parašyta Vargovaikio. Veikalas yra nemažas ir gražus, taipgi pajvairintas dainomis. Loš jį šv. Grigalians Choras, Karalienės Aniuolų mokyklos naudai.

Taikina darbą ir kapitalą. Pereitą savaitę New Yorko miesto rumuose atsilvėre konferencija prezidento Wilsono komisijos, kuriai pavesta ištirti priežastis nesutikimų tarpe darbo ir kapitalo ir jas, jei galima, pralinti. Ton konferencijon jau buvo šaukta įžymesni darbo unijų ir socialistų vadovai. Tarp ko kito reikia pažymėt; kad aną pėtnyčią konferencijoje labai smarkiai išsibarė ir išsijuokė viens kitą socialistų vadovas Hilquit ir A. F. of L. prezidentas Gompers.

Vištų augintojai dauginasi. Sveikatos departamentas praneša, jogei šiomet labai pasidauginę vištų augintojai po visą New Yorko apylinkę. Šiomet esą išduota 8,331 leidimų vištų pramone užsimti.

Veja socializmą iš mokyklų. Ridgewood priemiesty tapo intarta tris mokyktojos, buk jos mokinė vaikus socialistiškų pažvalgų ir inkalbinėję neapykantą prieš armiją bei laivyną. Valdžios atstovas Bird S. Coler prašė tas mokytojas tyrinėti. Sakama, kad jos jau busią iš mokyklų pašalintos.

Mirtų sumažėjimas. Per pirmutines 20 savaičių šių metų pasimirimai po šią apylinkę pasirodo esą kur kas mažesni, negu tuo pat laiku pernai. Taip, šiomet esą pasimirta ant 1,000 žmonių 15.35%, o pernai buvo — 15.56.

„Mes gyvename kvaitulyj“ — taip pasakė garsus autorius Dr. Orison Swet Marden lekcijoje,

kurią laikė Y. M. C. A. bute Bond st. aną savaitę. Jisai nurodo, kad alkoholis ir tabakas taip intempes Amerikos žmonių nervus, kad metas po meto didinąsis skaitlius pamišėlių ant proto.

Barzdaskučių streiko nebus. Grešes streikas So. Brooklyne ir Bay Ridge tapo prašalintas. Skutėjai susitaikė su savininkais dirbti nuo 12 valandų į parą, o subatomis iki 4-tai po pietų, nedėliomis nuo ryto iki pietų.

Aprubežius namų augstuma. Apyskaitų Taryboje vėl tapo įnešta, jog reikia aprubežiuoti statymą taip vadinamų „dangardrėškių“ namų nuo kelių dešimčių augstų. Taryba nuskyrė komisiją išdirbimui normos, po kiek augstų namai galima mieste statyti.

Sugrįžo Rooseveltas. Pereitą savaitę sugrįžo iš Pietinės Amerikos ex-prezidentas Roosevelt, kurį jo šalininkai pasitiko su didele iškilme. Rooseveltas neužilgo dar važiuosias Ispanijon, ir potam vėl pasileisias važinėti po Ameriką su politiskomis prakalbomis. Sakoma, kad jo šalininkai bandysią jį pastatyti kandidatu į New Yorko gubernatorių ateinančiuose rinkimuose. Iš kelionės Rooseveltas sugrįžo gerokai pasenęs ir su naujomis raukšlėmis ant kaktos. Tačiau tebe- ra karštas politikierius, kaip ir pirma.

Sugriebė chinietį su opiumu. Areštuota chinietis jureivis Wkong Cheung, nuo galiaivo „Frandle“. Pas tą chinietį rado 13 blėšinių su opiumu, kurias jis bandė per kontrobandą Amerikon įvežti ir parduoti vietiniams opiumo dėnių savininkams rukymui, kas yra valdžios smarkiai uždrausta.

Beckerį vėl pasmerkė. Pereitą pėtnyčią užsibaigė teismas ex-policmano Beckerio. Kaip pirmą sykį taip ir dabar Beckeris rasta kaltu, kad prisidėjęs nužudyme loško Rosenthal. Už kelių dienų bus išduota verdiktas jį numarinti elektros kėdėje. Tačiau jo advokatas Manton dar sykį ketina paduoti apeliaciją.

Naujas teismas. Williamsburgo progresistai pradėjo agitaciją, kad reikią inkurti naujas teismų rumas (Court) ant kampo Bedford ir Metropolitan Aves., kur daugiausiai apsigyvenę lenkai ir lietuviai. Mat tarpe jų dabar labai daug bylų.

Karščių aukos. Pereitą savaitę porą dienų užėjo dideli karščiai. Per juos sukrito ant gatvės ir vėliaus pasimirė trys ypatos.

Deportavo, bet nebesupėjo. Anešdien valdžia suėmė vaikina Isaac Geršenevitz, atkeliavusį sausio mėnesyje ir gyvenusį ant 155 Siegel str. Jisai buvo visas sukvosęs ir buvo prisidėjęs valdžiai juomi rupinties. Jį suėmė ir nuvežė ant Ellis Island jau gabentai atgal Europon. Tuom tarpu atsilrado kas ten, kuris nuvažiuavo jo išimti ant parankos, bet tą pačią dieną vaikuukas ant salos ėmė ir pasimirė.

Į kalėjimą biblijos. New Yorko Biblijų Draugija pasiulė pataisos komisijai dovanosianti tiek biblijų, kiek po šią apylinkę kalėjimuose esą kambarių. Komisija

šį pasiulymą priėmė. Todėl dabar žėdnoje kalinių celėje stovės ant stalo padėta naujutėlė biblija.

Smarkus lenkas. Ant 159 Franklin Ave. lenkas Jozef Growski ėmė savo moterį mušti, pagaliaus paėmęs degančią lempą smogė jąja moterį. Lempa eksplodavo ir uždegė moteries drapanas. Pakflo riksmas ir atbėgo policmanas. Ugnį šiaip taip apgesė, ir policmanas ėmė skaityti lekciją įsikarsčtavusiam lenkui. Tas pagriebė kitą degančią lempą ir jąja metė į poliemaną. Lempa vėl eksplodavo ir uždegė poliemaną. Vėl ugnis apgesyta. Bet lermas pakilo dar didesnis. Vyras su motere susitaikė ir reikalavo poliemaną išėiti laukan, bet dabar šitas jau prisikabino ir areštavo lenką už padegimą namų ir sumušimą valdžios atstovo.

Gavo leidimą vesti. Stanslavas Juškauskas, 69 Gold st. su Viktorija Žiemiute, 45 Gold st.

Jonas Daukša, 178—26th st. su Jozefa Orezweska (lenkiute), iš ten-pat.

Mataušas Žindulis, 181 Wythe ave. su Ona Mitriauskiute, 197 Wythe ave.

Petras Bakunas, 262—2nd st. Cliffside, N. J. su Ona Drangefiute, 67 Hope st.

Juožas Sadauskas, 226 Norman ave. su Marcele Knataičiute, 129 No. 5th st.

Lietuvis laimėjo \$12,000.oo. Spalių 31 d. 1913 m. Ct. Brooklyno cukernėje tapo sužeistas Pranas Kaupis, 21 m. amžiaus vyras, — jam perskėlė galvos kiaušą, bet kitų kuno dalių nesužeidė. Jis savo bylą pavedė lietuviui advokatui Baltrui S. Yan-

kaus, 154 Nassau str., New York. Tapo apskustas William Jamison Arbuele Brothers United State Court'e. Bylos nagrinėjimas prasidėjos gegužio 18 d. ir tęsėsi keturias dienas. Po ištrymui abiejų pasių liudytojų byla pasibaigė sutaikinimu — atlyginimui Pranu Kaupiai skundžiamoji pusė (kompanija) sutiko pamokėti \$12,000.oo; išmokėt pinigų kompanija apsiėmė už trijų dienų laiką.

Atsilankė svečiai. Vaziuojant ant SLA. seimo į Waterbury, Conn., ant dienos-kitos užvažiuo Brooklynan ir aplankė „Vien. Liet.“ redakciją bei administraciją šios ypatos: SLA. prezidentas, p. F. Živatkauskas (jis gegužio 21 d. laikė Brooklyne prakalbą), iš Seranton, Pa., p. Juozas Uzdavinis, SLA. 29 kuopos delegatas iš Westville, Ill., ir p. St. Gegužis, delegatas iš Shenandoah, Pa.

Nelaimė sėdant į laivą. Gegužio 22 d., sėdant į Skandinavijos linijos laivą „Frederik VIII“, Ho bokene, perlužo tiltelis, kuriuom 3-ėios kl. pasažieriai ėjo laivan. Ant tiltelio tuomet buvo apie 100 žmonių. Penki nupuolė vandenin, o kiti ant grindų. (Paskiau dar inkrito vandenin 12 žmonių). Nelaimės rezultatas: du numirė, du praužo, o keturi tapo sunkiai sužeisti ir patalpinti ligonbutin; žuvo du vaiku.

A. Baranausko išleistuvės. Gegužio 18 d. atsilbuvo A. Baranausko išleistuvės, kuris kaipo liet. soc.-demokr. partijos atstovas mano ateinantį rudenį dalyvauti tarptautiskame socialistų kongrese Vienoje, Austrijoje. Iki-

šiol mano atsigyventi Škotijoj, idant apsipazinti su tos šalies darbininkų gyvenimu. Vakarelis atsilbuvo Tautiško Namo salėje; svečių buvo apie 60 ypatų, daugiausiai buvo kviečiami laiskrais. Apie 10 val. vak. prasidėjo užkandis (vakarienė). Kalbėjo K. Liutkus, Naviackas, Purvis, Jukelis, Pruseika ir kiti, o ant galo ir patsai A. Baranauskas. Vakarelių padalinio p-lė E. Kancierintė, gerai subdainavusi porą dainėlių. Ant pabaigos buvo lietuviški žaidimai.

Išleistuvės parengė keletas L. S. S. 19 kp. narių.

Sc. Myl. Ch. „feirų“ aukos bei aukotojai. Scenos Mylėtojų Choras iki-pat rengiamų „feirų“, kurie atsilbuvo gegužio 9 ir 10 dd., gavo gan daug aukų, kuifjos dar nebuvo pagarsinta laikraštėje, už ką, tikimės, aukotojai nebars mus. Paskiausiai buvo gautos sekančios aukos: O. Karaluitė paaukavo rankomis siutą padušką už \$7.oo, A. Liutkauskiutė — paveikslą už \$3.oo, B. Leibo-vitz — gėrimo už \$15.oo, Benson — paveikslų už 7.oo, O. Ražukiutė (Saltienė) — dar vieną rankų siuvinį už \$2.50, J. O. Širvydas — lempą už \$3.50, „Laisvės“ redakcija — knygų už \$4.30, kun. Varnagiris — knygų, atviručių ir tt. už \$9.oo, pinigais — \$2.oo (viso už 11 dol.), V. Juškauskas — siutą už \$18.oo, „Vienybės Lietuvninkų“ redakcija — knygų už \$10.05, Martīnaitis — gėrimo už \$2.oo, J. Gedminas — pinigais \$1.oo, p. Vinikaitis — du laikrodžiū, sviestinyčią, stiklą del eigarų ir šaukštą už \$15.oo.

Visiems aukotojams ir tiems, kurie kuomi-nors patarnavo surengime „feirų“, kurie draugijai davė apie \$180.oo gryno pelno, tariame širdingiausiai ačiū. Se. Mylėtojų Ch. valdyba: Pirm. — Ant. Stanickis, Rašt. — And. Lapinskas, Iždin. — M. Zdanauskas.

Konservatorijos mokinių koncertas bus birželio 27 d. New Plaza Hall, Brooklyn, N. Y.; koncertą ves gerb. musų kompozitorius Mikas Petrauskas. Butų gerai, kad kitos draugijos nerengtų jokių išvažiavimų ant tos dienos, nes šitas koncertas bus vienas iš geriausių kada-nors rengtų panašios rūšies koncertų.

Scenos Mylėtojų Choro susirinkimas atsilbuvo ketvergo vakare 28 d. gegužio, Palace Hall, ant Grand st. Todėl visi nariai ir norintieji prisidėti prie Se. Myl. Choro malonėkite silankyti, nes turėsime daug svarbių reikalų apkalbėti; bus taipgi renkama nauja valdyba.

Konferencija. Gegužio 29 d. atsilbuvo konferencija kasinink atsilbuvo gegužio 1 dienos apvaikšėiojimo. Taigi malonėkite, atsilankyti jon visi tų draugysčių delegatai, kurios prisidėjo prie tos darbininkų šventės apvaikšėiojimo — bus išduota atskaita. Konferencija atsilbuvo Tautiško Namo salėje, 101 Grand Str., Brooklyn, N. Y. — J. Dainius.

PERDAUG.

— Kokiame karte galima but pilnai teisingai pasakyti apie žmogaus veikimą, kad tai yra perdaug?

— Knomet jam pavestoj kasoje pasirodys ne tiktai reikalingoji suma, bet atsilras dar daugiau.

NUO SLA. ir TMD. SEIMU

Waterbury, Conn. Pereitą nedėlios vakarą, gegužio 24 d., prasidėjo susirinkimai svečių nuo viešos vakarienės, kurią buvo surengusį TMD. 5-ta kuopa, Waterbury, Conn., salėje 103 Green str. Vakarienė labai dailiai parengta ir daug atsilankė jon svečių iš atvažiuosiu delegatų ir šiaip pašalinių svečių, tarpe kurių buvo net Waterburio miesto majoras, Mr. Seully, bei pora anglų juristų. Vakarienė buvo savu keliu, o prieš ją ir po jos buvo šokiai ir šiaip tarpe svečių pasikalbėjimai. Prie stalo baigiant vakarienę pasakė trumpas kalbas anglai svečiai ir delegatai: pp. Balutis, Račkauskas ir kiti.

Vakarelis atsilbuvo su labai pakeltu upu tarpe visų dalyvavusių. Ypač daug gražios jaunuosienės, kuri šiemis seimams labai simpatizuoja ir jų rengimui, matyt, daug pasdarbavo.

Svečiai išsiskirstė vėlai po dvy liktos.

Sesija I.

Panedėlio rytas, gegužio 25—28—29 SLA. seimą atidarė SLA. prezidentas, p. F. Živatkauskas, nuo 9:30 iš ryto. Prezidentas trumpais žodžiais užkvieta visus prisirokti prie rimtų svarstymų seime, su jausmu, kad delegatai yra pasitūnėję vienos iš

JONINĖS.

Keturių veiksmy drama, garsaus vokiečių dramy rašytojo G. SUDERMANO, versta K. Puidos.

Pusl. 143. Čienia 45 centai.

Ši drama lošiama jau beveik visų civilizuočių tautų teatruose. Ji yra gilus turinio ir nepaprastai švelnaus stiliaus. Biednos lietuvis mergaitė tapo užauklėta turtingo vokiečio namuose. Mergaitė paskiaus darsižino, kad jos motina yra girtuoklė ir vaikata. Reiktų rodos sekti paskui prigimtus ryšius ir eiti pas savo motiną. Bet čia ir apsisieškia

DRAMOS.

Jaunas mūsų dramy rašytojas, K. PUIDA, davė šiame veikale tris dramy: Rūtų vainikas, Mirga, Undinė. Čienia 30 centų.

Visos šitos dramy imtos iš lietuvių gyvenimo tai istorijos. „Rūtų vainikas“ gal bus kiek sunkesnė scenai, bet tai puikiai dramatižuota legenda, kaip vieno didžiūno giminė pražuvo už pražūdytą mergaitės nekaltybės. „Mirga“ yra jau žinomas istoriškas atsitikimas, kaip pasivertusi ant mirties mergaitė išgelbėjo Lietuvos D. K. Vytautą iš kalėjimo. Kaslink „Undinė“, tai šita undinė yra turtinga rusė mergaitė, kuri atėmė Lietuvai jauną inteligentą ir išviliojo Siberijon. Šios dramy yra puikus indėlis mūsų scenos repertuaran.

J. J. PAUKŠTIS & Co.
120 GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.

KEASOS DEZUTE.

Zydukul. Tamistos korespondencijos netalpinsime delei stokes joje rimtumo.

Bost. Kr. Tamistos atsakymo-paaiskinimo netalpinsime.

D. Jan. Tamistos eilių netalpinsime — silpnokos ir, galop, sunku jas perskaityti, kadangi jos rašytos pašiuku ir neaiškiai.

Alburtul. „Gojuje“ ir „Kaja“ gavome — labai ačiū; tilps sekančiuose „V. L.“ numeruose

V. J. Budrikul. Tamistos raštus gavome — ačiū; sunaudosime.

Galdučul. Apsakutę gavome — peržiursime.

J. T. Sz. Tamistos raštus gavome — ačiū; sunaudosime

B. S. Tamošūnui. Talpiname apie tą patį dalyką pirmiau pridutą žinią, todėl Tamistos koresp. nmedėsim.

NAVATNAS PAISIMAS.

Be jokio persergėjimo ir be jokių pirmlaikinių simptomų, kitą kartą mes jaučiame navatną, staugų pailsimą, kurio priežasties negalime sau išaiškinti. Dažniausiai pasitaikanti priežastis yra taip vadinamas auto-pasigėrimas, arba vidurių užkietėjimas, laike kurio tulso maisto dalis lieka kune, ten fermentuoja ir puva. Tukiuose atsitikimuose reikalinga greita pagalba. Mes norėtume jums rekomenduoti Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Elixira, kuris išvys iš kuno visus nesuvirškintus nevalumus. Jūsų nusilpnėjimas užleis vietą energijai. Daugelyj vidurių, pilvo ir jaknų nesveikumuose reikalingas nuodugnus išvalymas, o šitas vaistas kaip sykis suteikia greitą palengvinimą. Aptiekose. Jos. Triner, Manufacturer, 1333 — 1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Nelaiminguose atsitikimuose privalote turėti Trinerio Linimentą po ranka. Jisai rekomenduojamas išsiskimiuose, ištinimuose, štyvumuose sunarių ir tt.

REIKALINGOS MERGINOS I FABRIKĄ DIRBTI.
Willam Holland,
145 Roebing Str., Brooklyn, N. Y.
Inėjimas iš jardo. (28)

AR NORI PIRKT FARMA IR PASTOT TURTINGU?
Tai tik pradžia sunki. Pirmas metas, o toliaus tau ir tavo vaikams nereikės dejuot apie darbą, nē jo jieskot. Busi laimingas žmogus. Rašyk indėdamas markę už 2c., o gaušit tikra atsakymą. (22)
Agentas M. WALENCIUS,
PEACOCK, MICH.

PIENIKAS!
Draugystės Sv. Kazimiero, atsisub 30 d. Gegužio-May, 1913, svietinėje ir sode A. LIUTVINO, 69 S. Park St., Elizabeth, N. J. Prasišės 2 var. po pietų. Įlanga pavienėms ypatoms 25c., Draugystėms — 15c; moterims ir merginoms dykai.
Sirdingai kviečia Komitetas.

DARBININKAI IR DARBININKĖS!
Jeigu katrą iš jūsų sužeidė kur dirbtuvėje ir per tai negalit dirbt, atiekit pas mane, arba parašykit laišką, o aš gaušiu jums prigulint atlyginimą už sužeidimą. Jeigu jūsų provą neįsgrajsiu, nieko man nemokėsit.
M. F. LATZ
2168 — 7th Avenue, New York City.
ANT PRADAVIMO

Medinis namas, dviem familijom, ant dviejų lubų, ir visas lotas po No 90 Guernsey St., netoli Holy Family bažnyčios. Prekė \$2,500. Ant rankos reikia įmokēt \$1,000, o likusius ant paskolos. — Savininkas:
T. MCKILLOP, JR.,
154 India Street, Greenpoint, BROOKLYN, N. Y.

PADEKITE STATYTI

TAUTOS NAMUS VILNIUJE

Aukas priima mūsų redakcija, arba galite siųsti tiesiog i Vilnių šiuo adresu:
LIETUVIŲ MOKSLO DRAUGIJA
(Litovskoje Naujoje Obščestvo),
Lydos gatvė, 7, Vilnius.
Russia-Lithuania.

VIENYBĖS LIETUVNINKŲ IŠLEISTOS KNINGOS.

- Adomas Mickevičius 15
- Ar socialistas gali būti kataliku? 10
- Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje 15
- Apuoko sapnai 15
- Anatemos knieglė 15
- Apie kuno išlavinimą 15
- Albumas lietuviškos parodos „Pryžiuje 1900 m.“ 40
- Apie Dievų pavydumą 15
- Baltrus Turzeris (Drama trijuose veikamuose) 20
- Dangus ir žvaigždės. Populiaris ka lekcija iš astronomijos 10
- Davatkų gadzinkos 10
- Dangaus augstumas ir žmogaus senumas. Anykščių šilėlis .. 20
- Darbininkų Kalendorius 1904. 15
- Eglė žalči karalienė. (Drama 5-se apstreikimuose) 15
- Emigracija. Apsaka iš emigrantų gyvenimo 20
- Gyvenimas Genevaitis 50
- Gudri Našlė. (Juokažaislė dvijuose veikamuose) 15
- Gegutė. (Eilės) 10
- Girtuklių Adynos 10
- Graudys Verksmai 10
- Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga jo filosofijos ... 15
- Istorija Septynių Mokytojų 50
- Idėja ant mėslyno. Apsaka mūsų dienų 10
- Istorija apie gražią Katrinką 10
- Iš po budelio kalavijo ir Kajimas (Dvi apysakos) 30
- Išgriovimas Kauno pilies. (Tragedija 4-se apstreikimuose) 20
- Iš bažnyčios istorijos 10
- Iš kur atsiranda nusidėjėliai? 10
- Įtekis socialistikų sanlygų ant visų kulturos šakų 15
- Įtekis dantų ant žmogaus gyvenimo 10
- Juozas Arch. Sodiētis—deputatas Anglijoje 10
- Jonas Krikštytojas (Penkiaveiksmė tragedija su prologu) 30
- Joninės. 4-rių veiksmų drama 45
- Jaunieji Skraujai. Medžioklės piešiny. 75
- Kalabas 10
- Kėštų Simas. (Apsaka iš ukraininkų gyvenimo) 10
- Kainas. (Misterija trijuose aktuose) 25
- Kunigija ir svietiška valdžia 15
- Kaip Sicilijos kaimiečiai kovoją už savo tiesas 10
- Kur mūsų išganymas? 25
- Keletas žmonių apie mirties bausmę 10
- Kaip valstiečiai kovoją už žemę ir laisvę 15
- Kaip apsviesti ir laimingai gyventi 15
- Kaip darbo žmonėms išsiliosuoti 10
- Keletas žodžių apie lietuvius ir naudingi pamokinimai 15
- Knyglė dėl lietuviškų kareivių Amerikoje 10
- Laima ir planetos 25
- Lietuvos Istorija. S. Daukanto Knyga I \$1.50
- Apdaryta \$2.00
- Lietuvos Istorija. S. Daukanto Knyga II \$1.50
- Apdaryta \$2.00
- Abi drutai apdarytos į vieną tomą \$4.00
- Lietuvių tauta. Tomas I \$1.50
- Apdaryta \$2.00
- Lietuvių tauta. Tomas II \$1.75
- Apdaryta \$2.25
- Abu tom. apdaryti į vieną \$4.25
- Lengvas budas patiam per save pramokti rašyti 10
- Mythai, pasakos ir legendos smėlaičių 50
- Mūsų Dieles. (Per ką Lietuva kėndija) 10
- Mokslinėjus Tvardauskas 50
- Mikas vis smarkiau degė 15
- Našlaitė (Apsaka eilėmis) 10
- Pasikalbėjimas apie dangų ir žemę 25
- Parsidavimas ir pelnas 10
- Paveiksiai. (Dvi apysakos) 15
- Palmonas ir Giržduta. (Apsaka eilėmis) 20
- Puota — Nusikintas žiedas. (Dvi apysakos) 10
- Pagieža — Jurgis Durnelis. (Dvi apysakos) 25
- Pirmoje Gegužės Sapnas 15
- Ponas Bartkus. (Eilės) 10
- Palvalgus atgal. (Sociališkas Romansas) \$1.00
- Palocius ežero dūgnuose. (Trijų veiksmų drama) 15
- Pamokinanti aprašymai iš gyvenimo žmonių 20
- Rytojui Bekurint 65
- Rūtų Vainikas, Mirga ir Undinė. (Tris dramy) 30
- Sausio devintą 15
- Svedų liudies švietimas 25
- Senkaus Jurgis 15
- Tamnybės Guolia 10
- Užsistanavyk ant to gerai .. 15
- Vargdieniai. (Apsaka iš baudžiaivos laikų) 50
- Vilius Tell. (Tragedija penkiuose aktuose) 30

Rašykit
J. J. PAUKŠTIS & Co.,
120 GRAND ST.,
BROOKLYN, N. Y.

J. TOPILIS
120 Grand str.
Brooklyn, N. Y.

Dr. J. S. Message (Misevičia)
272 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 595 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučių ligų.
Office Hours:
8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M.

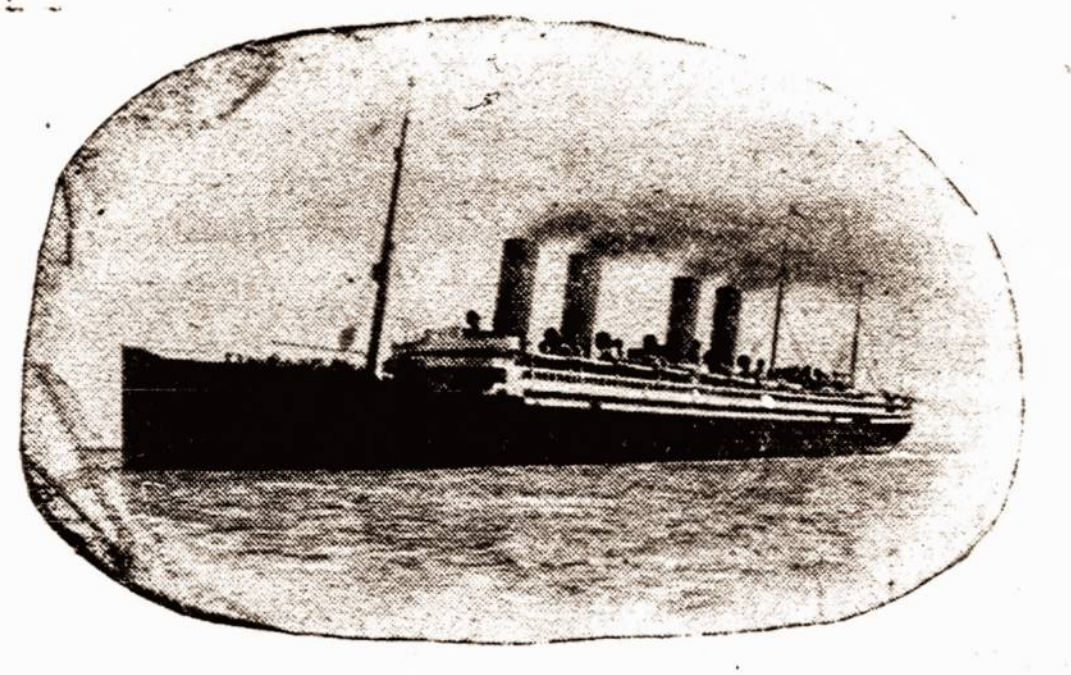
Telephone: Greenpoint 8.
Daktaras A. S. Jankauckienė
Gydo visodias ligas vyrų, vaikų, moterų lanko prie palatų.
VALANDOS: Nuo 12—3 po pietų, nuo 7—8 vakare.
265 Berry St., prie Grand St. BROOKLYN, N. Y.

DAKTARAS A. BACEVYČE
GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
200 Marshall St., ir kampa Second St.
Ligonius priima: po pietų nuo 2—3 ryto nuo 8—9 ir vakare nuo 6—8
Telephone 1387 R. Elizabeth.

GERA PROGA!

Gramatika angliskos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) \$1.00
Vaikų Drangas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo 15c
Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo 10c
Aritmetika mokiniams rokundų, su paveiksiais (apdaryta) 35c
Viso \$1.60
Kas atsiųs iškirps šitą aparatinimą iš „Vienybės Lietuvninkų“ ir \$1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 60c pigiau.
P. Mikolainis
Box 62 New York City

LAIVAKORCIU PREKES:

in Lietuvą.

- Iš New Yorko stačiai i Libavą \$32.00
- Iš New Yorko per Liverpool i Libavą 24.00
- Iš New Yorko, Boston, Baltimore ir Philadelphia per Hamburgą i Tilžę 26.85
- Iš New Yorko per Bremen i Tilžę 30.20
- Iš Bostono, Baltimore ir Philadelphia per Bremen i Tilžę 27.20
- Iš New Yorko per Rotterdam i Tilžę 28.90
- Iš New Yorko per Antverpen i Tilžę 29.00
- Iš New Yorko per Liverpool-Hamburg i Tilžę i Eitkunus-Eidtkuhnen visomis linijomis 15 centų daugiau, negu i Tilžę.
- i Bajorus-Bajohren 50 centų daugiau.

Iš Lietuvos.

- Iš Libavos stačiai i New Yorką 42.50
- Iš Libavos per Liverpool i New Yorką 42.50
- Iš Tilžės per Hamburg i Baltimore, Boston, New York ir Philadelphia 44.35
- Iš Tilžės per Bremen i Boston, New York, Baltimore, Philadelphia, New Orleans ir Galveston 44.70
- Iš Tilžės per Antverpen i New York 46.30
- Iš Tilžės per Rotterdam i New York 46.15

J. J. PAUKŠTIS & CO.

120 Grand Street, : : : : Brooklyn, N. Y.

NAUJAS SAVAITINIS LAIKRASTIS „ATEITIS“

skiriamas jaunimo reikalams. Kadangi visos žmonijos geresnės ateities viltim yra jaunimas, užtat ir turi rūpėti kiekvienam jaunimo pažangumas ir apsviata.
„ATEITIS“ yra bėparviškas jaunimo laikraštis ir bėparviška tarnaus kultūriškėm jaunimo reikalams, ir rūpinis, kiek išgalint, švietimu mūsų jaunimo.
„ATEITIS“ gvidena ir kitokius gyvenimo klausimus.
„ATEITIS“ šleidinėja nuo Naujų Metų kooperatīvika bendrovė „Ateitis“ įkorporuota ant \$25,000 sulg Massachusetts valstijos tiesų reikalavimo.
„ATEITYJE“ telpa kodaugiausia žinių apie mūsų jaunimo judėjimą ir veikimą.
„ATEITYJE“ telpa daugybė ir kitokių žinių ir žinelių iš viso pasaulio.
„ATEITIS“ yra 8 (aštuonių) puslapių didumo ir prekioja tikta: \$1.50 metams ir 85c pusei metų. i Lietuvą ir kitas užrubežines viestasijas: \$2.00 metams ir \$1.25 pusei metų.
„ATEITIS“ antrakas sekantis:
„ATEITIS“
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.
(Kas prišpa savo antraką, tai gaus vietą numerj patirėjimui dykai)

Niežtančios Pusleles

kada pasirodo ant kuno, yra labai žmogui nesmagios. Pasiliosuokit nuo jų. Pri-dekit

Severos Mosti

nuo Odiniu Ligu

(Severa's Skin Ointment), o pasekmės bus neabejotinos, taip pat, kaip jos buvo p. Em. Kabatz'ui iš Brookpark, Minn., kuris rašo:
"Severos Mostis nuo Odinių Ligu yra puiki. Turėjau niežtančias pusleles ant sprando, o aplink kiekvieną buvo raudonas plėtas sidabrinio dolierio didumo, — degino ir niežėjo neįpaskaitai. Gal' būtų aplipde visą sprandą, jeigu ne Severos Mostis nuo Odinių Ligu. Po penko- to ištepimo mostim liga išnyko."
Nuo niežėjimo, egzemos, de- dervinių, dilgelinės, išberimu, vilko, iššutimo ir abelai nuo visokių išberimų, kurie niežti, pamėginkit Severos Mosties nuo Odinių Ligu.
Kaina 50c kiekvienoj aptiekoj.

Nuo galvos skaudėjimo imkit **SEVEROS PLOTKELES NUO GALVOS SKAUDEJIMO**
(Severa's Wafers for Head-ache and Neuralgia) sulyz- paskyrimo. Kaina 25 centai.

Severos Tab-Lax
Paliuosuojanti Saldukai Vaikiniams ir Suaugusiems Kaina 10 ir 25 centai.

Jeigu reikalaujate vaistų, eikite pas aptiekorių ir reikalaukite Severos vaistų. Jis juos turi. Jeigu kartais negalėtų pristatyti, parštraukit tiesiog nuo **W.F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA**

Garsinkitės „Vienybėje Lietuvninkų“!

Visokios rodos DOVANAI.

Bureau of Industries and Immigration (Raštinė Pramonės ir Ateivystės) New Yorko valstijos je apsaugsti ir pagelbsti ateiviams, kurie taptų prigautais, apiplėštais, išnaudotais arba netinkamai traktavotais. Bureau (Raštinė) suteikia rodas kur reikia kreipties ateiviams jieskant teisybės, kurie taptų prigautais nuo bankierių, lojerių (advokatu), notarų (Notary Public), kolotų pardavėjų, papj aptaptipj lektavojimo agentų, namų ir lotų pardavėjų, laivakorčių agentų, tulkų (tumočių), ekspresmonų, pagelbininkų nešti daiktus, vadų, viešbučių laikytojų arba jų tarnų. Taip-čj informacijos suteikiamos kaip pastoti Suvienytų Valstijų piliiečių, kur kreiptiesi norint gauti pilietiškas popieras, kaip išpildyti formas (blankas) ir tt.

Visokios rodos delei viiršminė- tų reikalų bus dovanai suteikiamos ateiviams gyvenantiems New York'o valstijoje, kurių pasiskun- dimai būtų prieš ypatas taipgi New Yorko valst. gyvenančias.

State Department of Labor, Bureau of Industries and Immigr.

New York City Offisas,
26 East 29th Street, atdaras kasdien nuo 9tos val. ryto iki 5tai val. po pietų; se- redomis vakarais nuo 8nių iki 10tai valandai.

Buffalo Offisas,
704 D. S Morgan Building, atdaras kasdien nuo 9tos val. ryto iki 5tai val. po pietų; se- redomis vakarais nuo 7tos iki 9tai valandai.

ANT RANDOS.

Ant randos 4 rumai, nuo 8 iki 9 dol.; yra maudyklės, šiltas ir šaltas vanduo, priegtam pečius— žodžiu visi stubiniai jtaisai. Da- sižinokit pas general agentą: 518 Morgan Avenue (21) Brooklyn, N. Y.

LIETUVIS DAKTARAS
J. W. ZIGMONTA
(8-10:30 ryte
VALANDOS: 2-4:00 po pietų
6-8:0 vakare
185 So. Washington St.
WILKES BARRE, PA.

GERIAUSI
IMPORTUOTI IR VIETINIAI
VYNAI, ARIELKA
IR KONIAKAI
už žemas kainas. Pas
H. H. REINERS,
175-197 STAGG STREET,
Arti Gram Ave., Brooklyn, N. Y.
Reikalaukit per laiškus ar ypatingai.

KONCERTAI
LIETUVIŠKOS MUZIKOS
KONSERVATORIJA
Newark, N. J. Lietuviška Svetainė
13 Birželio, 8:30 vak.
Brooklyn, N. Y. Plaza Hall
27 Birželio, 8:30 vak.
Waterbury, Conn.
Tautiška svetainė
5 Liepos, 3:30.
Tiketai: 25c. ir 35c.
M. PETRAUSKAS.

VISIEMS ARTISTAMS IR TEATRININKAMS
REIKIA SKAITYTI IR REMTI
VEIDRODIS
Mėnesinis iliustruotas žurnalas Pasvėtas
Teatro ir Scenos Reikalams.
KAINA MĖTAMS:
Amerikoje \$2.00 Užsienyje - \$3.00.
Pavieniai numeris - 20c.
"Veidrodis" yra puiki knyga dėl pažangi-
nimo kambario kiekvieno artisto.
Reikalaukite vieno numerio pažūrėjimui
prisiųsdami 20c kraštiniais šiuo adresu:
"VEIDRODIS"
1671 Milwaukee Ave. - Chicago, Ill.

HIPPODROME.
Hippodrome stato didžiausią perstatymą
vardu "America". Hippodrome
ant senos išsina 1,000 akrai. Stebuk-
lai ir vaizdų gražumai, kurie randasi
šitame krašte, nupiešti grafišku būdu
Ziūrėtojas gaus patirti šiaurinė ir Pie-
tinę Ameriką. Ta kelionė tęsiasi per
abidvi Ameriką; keliautojai sustoja
New Yorke, Naujojoje Anglijoje, New
Arleanse, San Antonio, Panamoje ir t. t.
Pirmojo akto pabaigoje perstatoma vienas
didžiųjų New Yorke gaisrų. Baisiausiai
sujudinanti scena matoma
Grand Canyone, kur automobilius su
didžiu smarkumu lekia linkon upės pa-
kraščiu, apsvėrcia ir puola į verdančią
vandens srovę.

NUSIPIRKITE
Tik-ką atspausdintą Naują Eilių
Knygą
"LAIKO AIDAI"
pas C. M. LUKOŠIŲ.
„Laiko Aidai“ 112 puslapių 8x5 1/2 col
Kaina 50c.
Visi mėnesinio laikraščio „Aidai“, nu-
meriai vertės \$1.10. Tas visas knygas
vertės \$1.60. Galima gauti už \$1.00.
pas C. M. LUKOŠIŲ
6 John str. Waterbury, Conn.
Reikalaujame agentų.

Tarptautiškoji Akušerių
MOKYKLA.
Moteris, norinti išmokyti akušerijai, dabar
legali mokyklą Scrantone, Pa. Mokslo pra-
sidės 2 d. Sausio, 1918 m. ir trauksis per 4 mė-
nesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diplo-
mas, valdžios pripažintame visoje šalyje.
Tasoti mokyklai gali moteris, turinčios nema-
žiau 30 metų amžiaus ir mokančios bent skaityti
ir rašyti. Už kursą mokosi \$100.00.
Mokyklon Lietuvos priima „The International
College of Midwifery“.
DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas.
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

FARMOS! FARMOS!
Turis ant pardavimo visokių farmų
gatavų su ariamais laukais, su sodnais
ir budinkais prastais ir labai gerais;
mažų ir didelių farmų, žemės lygios
su moliu ir su juodžemiu ir maišytos
su smėliu. Turis daug geros maišytos
žemės parduoti neįdirbtos su kelmais
ir su medžiais ir plikų laukų parduoti
visokio didumo plotais; visos arti miestų
ir geležinkelių. Didžiausia Lietu-
vių kolonija, kuri randasi Michigano
valstijoje, kur jau yra 215 lietuvių
farmerių, tarpe jų ir tas žemes turis
parduoti. Parduodu akcijų po \$9.00 ir
brangiau ant lengviausią išmokėjimą.
Atvažiuokit tuoj, ir kaip prisubite į
Peacock, tai telefonokite man ant
farmos, o aš gavęs žinias, kad pribuvo-
te, pribusiu su automobiliu ir apva-
žiosiu po tas farmas, iš kurių sau tin-
kamiausia išsirinksite. Rašykite tuoj,
o gausite knygutę apie prekes ir viso
krašto aprašymą ir mapą dovanai.
Adresas: (IX-30-14)
Anton Kiedis,
Peacock, Lake County, Michigan.

Telefonas: 6426-J-Market.
Daktaras
JONAS J. KAŠKIAUČIUS
VALANDOS: 8-11 ryte,
1-3 po pietų,
7-9 vak.
Seredomis 8-11 ryte.
152 Polk Str. prie Ferry Str.
NEWARK, N. J.

NOTARIJUS
(REJENTAS)
JUOZAS O. ŠIRVYDAS,
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Kokie tik legališki poperiai ir
dokumentai reikia užtvirtinti ir pa-
daryti—čia yra padaroma: Dov er-
nostis, pirkimo bilas, liudijimai,
certifikatai, vekseliai, etc. etc.

PUIKI DOVANA
KNYGA SVEIKATOS bei
naujausio mokslo ir ką rei-
kia daryti apsigyris, taip pat
ir kur greit išsigydyti, ly-
giai ta knyga
"DAKTARAS"
perodo, kaip
nuo ligų apsi-
saugoti.

ŠITOJ KNYGOJ "DAKTARAS" netik
panachina kaip ir kur nuo visokių ligų gerai
išsigydyti, bet taip pat labai gražiai, kaip
tikras tėvas pamokytis kaip nuo visokių li-
gų apsigydyti.
KNYGOJ "DAKTARAS" labai daug ap-
rašo apie vyrų ir moterų dorą bei moralinę
lytišką gyvenimą ir aiškiai, atvirai taip išdė-
stinėja, jog kitose knygose to visko negali at-
rasti. Šita knyga kiekvienam užaugusiam
vyrui ir moterei labai reikalinga turėti, kad
žinotų kaip ir ką daryti, seniems ir jauniems
ir kaip laimingai gyventi. Čion viską negali-
ma aprašyti, bet už perskačius knygą atra-
site.
ŠITA KNYGA iliustruota puikiais moka-
liškais paveikslais ir apie žmogus kuno su-
budavimą su visokiomis paslaptimis
užaugusiems žmonėms tinka.
YPATINGAI sergantys susilpnėję, sukli-
rę, pasigadinę per jaunystės klaidas ir var-
giamis visokiomis, kaip paprastomis šviežio-
mis tep užsienėjusiomis ligomis, šioje kny-
goje atradite tikrą roką.
JEI sergi ant kokios nors ligos, tai pirmiau
ne kaip kreipiesi prie kokio nors gydytojus,
arba vartosi liekantis, reikia perskaityti kny-
gą "Daktaras", nes didelis daugybės žmonių,
kurie tik perskaitė šią knygą, išsigydy-
TODĖL, kad ta knyga dėl labai visomoms
nė išdėsta, tai kiekvienas ją aptuše VISAI
DOVANAI, kuris tik atvežtų šią knygą už
prisiuntimą.
REIKALAUK DAR ŠIANDI, Ekerpant
šią apgarsinimą ir adresuok teip:
The Philadelphia M. Clinic,
1117 Walnut st.,
PHILADELPHIA, PA.
TĖMYKIT VYRAI IR MOTERIS! Kad
sergi, jautiesi kokį nors nesveikumą ir reika-
launį geros, teisingos pagalbos, kad trumpam
laiku galėtum išsigydyti, tai atsiėmki prie
Profesionališko Daktaro, Ph. M. Klinikos
lietuviškoj kalboj, Rašyk arba ateik.
OFISO VALANDOS KASDIEN nuo 10 ir
ryto iki 4 po pietų. Nedėlioj iki 3 o utarnio
ke ir pėntynioj vakare nuo 6 iki 8.

A. J. BIERZYNSKI, Prezidentas.
New City Savings Bank
4601 So. Ashland Ave.
Chicago, Ill.
Prima pinigus taupinimui ir moka
3 nuosimti metams.
Biznieriems ir kitiems atidaro
Checking Account.
Pasamdo Bankines Skryneles po
\$2.50 metams.
Siunčia pinigus į Lietuvą ir kitur.
Parduoda šifkortes ant visų geriausių
linijų, ir grįžantiems Lietuvon
parupina Konsulio pašportą.
Apraudžia nuo Ugnies, Nelaimių ir Vagių:—Namus, Biznius, Rakandus ir
visokį turtą geriausiose kompanijose.
Skolina pinigus ant proterijų Chicagoje.
Perka ir parduoda Namus ir Lotus Chicagoje.
Perkantiems propertis peržiuri „Abstracts“ pigiai ir gerai.
Išdirba dovierečnostis ir visokius dokumentus, ir užtvirtina pas konsulį.
Visokius reikalus ir dalykus atlieka asmeniškai ir per laiškus.
Kiekviename reikale kreipkitės į NEW CITY SAVING BANK, o gausite
mandagų, greitą ir gerą patarnavimą.

Atminkite
ŠITĄ PAKELĮ?
Jeigu neatsargus esate, tai tankiai gaunate netikrą
PAIN-EXPELLER
kuris yra panašus, bet netikras. Rei-
kalaukite su Inkaru (Anchor) ir var-
du RICHTER, po 25 ir 50 ct. pas vi-
sus teisingus aptiekorius.
F. AD. RICHTER & CO.,
74-80 Washington St., New York, N. Y.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ PRAMONĖS ĮSTAIGA
„VILIJOS“ BENDROVE
turi Vilniuje ukio mašinų fabriką ir sandėlius, ap-
dovanota už savo dirbinius 1 aukso ir 4 sidabro me-
daliais, norėdama padidinti fabrikaciją, kviečia
Amerikos Lietuvius prisidėti šėrais (pajais).
Kreipties: **VILNIUS, Poltavos g-vė 55,**
„VILIJOS“ Bendrovei.

Lietuvių Bankas Vilniuje
vardu
Trečioji Vilniaus Savitarpio Kredito Draugija.
Bankas valdžios patvirtintas ir kontroliuojamas.
Broliai Amerikiečiai! Dekite pinigus ant procentų: Bankas moka nuo
4 iki 6 rub. procentų. (Žiur. Vien. Liet. N. 7).
Rašykites į Banko narius: nario mokestis nuo 20 rb. iki 1,000 rb.
Siųskite pinigus į Lietuvą per Lietuvių Banką Vilniuje.
Bankas pinigus priduos pagal adresą.
Pinigus siųskit pašta arba per Bankus. Adresas:
Russia, Vilnius, Georgievski prospekt, 19,
Tretje Vilenskoje Obščestvo Vzaimnogo Kredita. VALDYBA.

Puikiausia ir smagiausia
lietuviams užeiga pas
Jokuba Kancieriu
Skanus Alus, gardi Arielka,
visoki Vynai, Elius ir Havanos
Cigarai.
Lietuviai vietiniai ir atvažiuavę iš kitur
nepamirškite šios puikios vietos.
253 Wythe Ave.
Kampas North 1-st Str.
BROOKLYN, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoin
VIENTINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA
=AGENTURA=
Parduodam Šifkortes ir siuncziam pinigus.
Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliančiantiems į Lietuvą arba norin-
tiems persikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkor-
tes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie
pas mus pirkto Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad mes visados suteikiame
keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsaugoti nuo apgavysčių.
Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ — malonekit kreiptis prie mūsų, o busit knogeriausis
aprupinti visame.
Offiso valandos:
šiokiems dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.
šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.
120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)
PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.
Siunciname pinigus į vi-
sas svieto dalis saugiai,
greitai ir pagal pinigų
kursą.
Teipgi išmainom ant
ruskų ir vokiškų.
Parduodam Tikietus ant
geležinkelių į pietines ir
vakarines valstijas.
Persiunciam potogra-
fijas į Lietuvą ir užre-
stuojam laiškus.
Spausdiname visokias
knygas, konstitucijas ir
kitus visokius spandos
dalykus, greitai ir pigiai.
„VIEŅYBĖ LIETUVNINKŲ“
Seniausias Lietuvių Laikraštis Amerikoje. Ikištas 1886 mete.
Išsina kas Seređa. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų“ Amerikoje prekioja žetams \$2.00,
pusei metų \$1.00. Užrubežinose prekioja žetams \$3.00, pusei metų \$1.50.
Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras
laiškams rašyti ir kitokius spandos dalykus. Darbą atliekam greitai ir pigiai.
DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIŲ KNYGU.
Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip ir
maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.
J. J. Paukztis & Co.
120-124 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

Gera proga visiem
Užlaiku tikrą lietuvišką
krautuve, kurioje galite gauti,
laikrodžių, laikrodėlių,
ziedų, spilkų, koščių, kėn-
pasų, kryžiučių, gramatų
visokio išdarbio. Taipogi li-
tuviškų rekordų, ir kitų vi-
kalbų Puikiausių armonikų, smuikų,
klernetu, triubų ir daugybę visokių
muzikališkų instrumentų. Taipgi
gerai turite visokius skrysius.
Maldakninių, visokių gražių popierių
laiškams rašyti (gromatoms) su
puikiais apskaitymais ir dainomis.
Visokių mągiškų monų daiktų.
Taipgi monų knygų,
kur galima iš jos padaryti visokias
mandrystes. Taipgi visokių kazyrių
turime. Taisom visokius auksinius
daiktus: laikrodėlius, ziedus, branz-
lietus ir visokius muzikališkų in-
strumentus: armonikas, smuikas,
klernetas, triubas, pianus, var-
gonus ir kitus visokius auksinius
daiktus. Aš gvarantuojau, kad mano
tavoras pirmos klasės, o prekės pi-
gesnės kaip kiter. Ordelius išsiun-
čiam greitai į visus Amerikos ir
Kenados kraštus. Kviečiam
visus su ordeliais ir visokiais
pirkiniais kreipties šiuo adresu:
J. GIRDES 103 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

SVEIKATA BRANGIAUSIS ŽMOGAUS TURTAS!
Gyvenimo džiaugsmas ir linksmybės,
laimė ir turtas žmogaus sveikatoje!
Jau nuo keliolikos metų Brooklyne-New York gyvuoja
Vienatinė ir Didžiaus / ETUVIŠKA APTEIKA
PROVIZORIAUS VINCO J. DAUNOROS
kurios tikslu yra apsaugoti savo vientautius nuo visokių
apgavikų išnaudojimo ir gydyti juos tikrai geromis ir
pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno sil-
pnybių.
LIETUVIŠKA APTEIKA savo ilgų metų pritarimu
išrado daugybę speciališkių gyduolių, sutaisyti iš svei-
čiausių ir geriausių gydančių medikamentų ir labai pasc-
mingai gydantių įvairias ligas. Tarpe kitų antikos san-
delyje sukrautos ir gaunamos sc'ancios gyduoies:
Kraujo Valytojas.....\$1.00 Nuo galvos skandėjimo. 10c. ir 25
Gyvasies Balsamas..... 7c Nuo kojų nuospandų. 10c. ir 25
Nervų Stiprintojas..... 50c. ir 1.00 Nuo dantų gelimo..... 10
Vaistas del Vidurių..... 50c. ir 1.00 Nuo peršalimo..... 10
Kraujo stiprintojas..... 25c. ir 50c. Nuo tyščių..... 25c. ir 50c.
Nuo kosulio..... 25c. ir 50c. Nuo limentas arba Expeller..... 25
Nuo gerklės skandėjimo 25c. 50c. Nuo plaukų žitimo..... 50
Skilvinės prokos..... 10c. ir 1.00 Nuo Reumatizmo..... 50c. ir 1.00
Dyguikos del kepenų..... 25c. Nuo lytiškų ligų..... 50c. ir 1.00
Blakčių naikintojas..... 10 Nuo dusulio..... 25
Del išvaymo sklerio..... 5.00 Nuo kirmėlių..... 25
Anatarinas plovimui..... 25c. Antiseptika moesia..... 25
Nuo kojų prakaitavimo..... 25c. Nuo viduriavimo..... 25
Gydanti moesia..... 50c. Vistorija del vaikų..... 10c. ir 25
Antiseptikas muilais..... 25c. Prokos del dantų..... 25
Gumbo laisai..... 50c. ir 1.00 Karpy naikintojas..... 10
Speciališka Tikrai Lietuviška Trejanka Arba Trejos Devynioros 25c.
Taippat iš Lietuvos pargabentose visokios lietuviškos gydančios žolės, šaknys ir t. t., tokios
tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.
Reikalaukite prisijuntimo katalogo su mūsų gyduolių aprašymais
Kreipiantiesiems per laiškus arba asmeniškai duodame
tikrai sąžiniškų ir teisingų patarimų kiekvienoje ligoje.
Jaigu jums brangi yra jūsų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašydami
atsiėmkydami į **Lietuvišką Aptieką.**
VINCAS J. DAUNORA, Aptiekorius,
229 Bedford Avenue Kampas North 4-tos gatvės Brooklyn, N. Y.

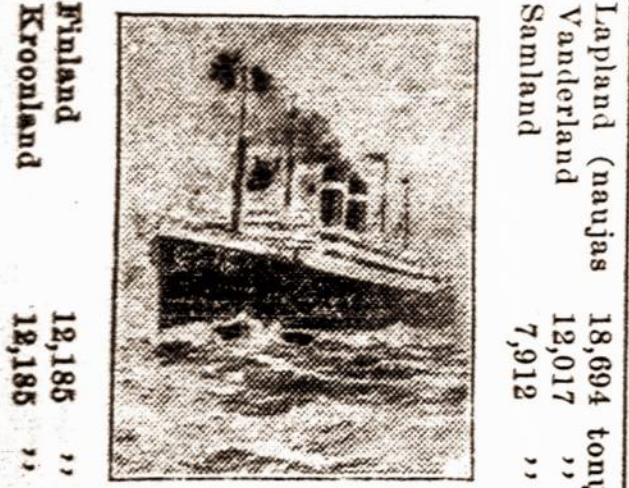

Busija Vienatinė tiesi linija Rusija ir Amerika tarp Rusija ir Kanada

Laivai išplaukia kas 10 dienų. Greičiausi Geriausi, Didžiausi Dviraubiniai kelevių garlaiviai tarp Liepojaus-Libavos ir New Yorko, ir iš New Yorko į Rotterdam ir Liepoją-Libavą.

RED STAR LINE. Laivai išplaukia nuo Pier (doku) 61, North River, New York. Lapland - May 23rd, Vaderland - May 30th, Kronland - June 6th, Finland - June 13th.

KELEIVIŲ OFISAS: BOWLING GREEN BUILDING, 9 Broadway, New York, N. Y.

Teisingiausia Lietuviška Agentura. PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užgėdintais. SIUNČIU PINIGUS visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą.

Geriausiu lietuviams užeiga pas JONĄ KULBOKĄ. Skanus Alus, Gardi Arielka, Visoki Vynai, Kvepianti Cigarai. 291 Wythe Ave. Kamps So. 1-st Str. BROOKLYN, N. Y.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS. Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuviu stubelės. Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Sergantieji Lietuviai! AR JAU NETEKOTE KANTYBĖS JUSŲ LIGOJEI? Diena po dienos, savaitė po savaitel, mėnesis po mėnesio, metas po metų gydas sergančius lietuvius. Pažinkite kiek sergančių jau ligyžniau, kiek sergančiųms pagelbėjau jų ligametinėje įkrijoje ligoje.

DRO LEONARD LANDES. Jis jums be pinigų duos rodą ką turite daryti. Išant gėdinti gyveną ir išlaikę jums ligę. Gydan jau per 20 metų kopasommingusiai visokias ligas, kaspo: Netekimą spėkos, užnuodijimą kraujo, tešėjimą kraujo, ligos skilvio, širdies plaučių, kepenų, žarnų, inkstų ir t.

Nik. P. Zelwis. Lietuviškas graborius. Išbėkamosios ir laidotuvių Direktorius. Karjetos laidotuviams, vesielioms ir krikietyms. Ofisas ir gyvenimas: 1034 Bank Street, Waterbury, Conn.

FIRMAS LIETUVIŠKAS Fotografistas ir Maliorius. Geras darbas. Vidutiniška čionia. G. BENSON, 328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

THE LACKAWANNA. Parankiausiai geležinkelio Europo-keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius. The Road of Anthracite (Kietųjų auglinių kelias).

Ar Skaitite Kada Laikraštį "LIETUVA"? Gal nežinai kur ją gauti? "LIETUVA" Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik \$2.00, pusei metų \$1.00.

IN EUROPA Tankus Laivų Išplaukimai. Pateiki ir smagi kelionė Trečioje klasoje ir tarpulbyje didelių ir greitų garlaivų linijos. NORTH GERMAN LLOYD. Vidutinės kainos. Dėl dienių, kuriose išplaukia laivai, laivakorčių ir kitų žinių kreipkitės arba rašykite pas OELRICHS & CO. General Agentas, 5 Broadway, N. Y., arba pas vietinius agentus.

Konkursinis Geografijos Vadovėlis. Kaina 75c. Apdaryta \$1.00. 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y. I. J. Paukštis & Co.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina \$18.00. Bennett Typewriter yra tai naujiausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja taip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Jį yra su universaliais, raktais, taip kaip mašinos už \$100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirtu plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

Daktaro Stankaus Sanatorium. Vienatinis Lietuvis Daktaras Philadelphiaje. Gydo visokias ligas vyrų, moterų, vaikų ir daro operacijas. Dr. Ignatas Stankus, po užbaigimui reguliariško daktariško mokslo steigiamame Indianos Universitete, po apyturijimui diplomus, važiavo mokintis į New York Post Graduate Medical School and Hospital kurie yra net didžiausia medicinos moksline visoje pasaulėje.

Dr. Ignatius Stankus. 1210 S. Broad Street, Philadelphia, Pa. Ofiso valandos: Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4 ir vakarais nuo 7 iki 8 val. Nedėliomis nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4 val. po pietų.

W. SLOMINSKA. Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais ant Kosciuskos Parodos už rupestingą ir artistiską išdirbimą. KARUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAZBŲ IR TEIP TOLIAUS. Turin už garbę apreiškiti guodintiems Kunigams ir guodotinioms Draugystėms, kad aš dirbu visus aukščiau pamintėms dailgus PI-GIAUSIAI, TEISINGIAISIAI IR GERIAUSIAI, nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausią praktiką ir dėl to galiu viską padirbti pigiau ir geriau nega kiti fabrikai.

ZMIJEJCZNIK. Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių gėdus skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRĖNŲ ŠOPĖS, SAUSGULĖ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Albertas G. Groblevskis. Cor. Elm and Main Sts. Plymouth, Pa. Turiu geriausias ir nelaimėje pagelbėti, neįteškok rodos pas kokius nemokintus žydėjus ar kryžiolius save priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientauti, reikalaujamas tikrų, grynų ir gydančių vaistų.

Nepamirškite Tautiško Namoi! Ertas, daili salė mitemingams, veselijoms, teatrams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanus užkandžiai ir nakvinė. TAI LIETUVIŲ UŽEIGA. A. RAZUTIS. 101-103 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone 1470 Greenpoint.

H. B. ROSENSON, BROOKLYN, N. Y. PRIETELIAI LIETUVIAI. 12 dideliu ir 12 mažu. 817-819 Grand St., Telephone, 1103 W. Washington.

ADVOKATAS KAZIS KRAUCUNAS. Buys 9 metus Skyrinas Vėrininku, Inspektorium Sovietųj Valtijų imnigracijos; turi visas tiesas kaip Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Counselor-at-Law. Vėda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir d-partamentų skyrinose. Gavimui patarimų, kreipkitės laikais, įdėdami Krasos Ženklielį atsakymu. Vėdinai svarbių bylų ir reikalų, priimama ypatingai į visas Valstijas ir miestus sulys pareikalavimo. Attorney-at-Law KAZIS KRAUCUNAS, 403 Lyon Building, Seattle, Wash.

Jonas S. Lopatto. Attorney and Counselor-at-Law (Lietuvis advokatas pabaigęs Pensylvanijos Universitetą), užsiima varymu prory visuose teismuose. Ofisas rumose 47-48-49 Bennett Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA. Office Phone Peoples 37, Bell 47. Residence Peoples 1100.

LIETUVIAI, EIKIT PAS LIETUVI! Pirk dziegorelius, lencugelius, nubinius žiedus, šipkortes, daviernastis, stigt pinigus į Lietuvą, puikių popierių gramotoms rašyti, knygy. Jau 49 metų prie to užsiėmimo viską išplėdau teisingai tai reikiška gerai. Visiem volijam eit pas Jurgi Jeszmanta, 6 So. Washington St., Cor. E. Market St. Wilkes-Barre, Pa.